

G RESUN ÜN VERS TES
FEN B L MLER ENST TÜSÜ

B YOLOJ ANAB L M DALI
YÜKSEK L SANS TEZ

G RESUNDA DEN Z BALIKÇILI I VE BALIKÇILARIN
SOSYO-EKONOM K YAPISI

CENGAVER MURAD UNCUMUSAO LU

2015

Fen Bilimleri Enstitü Müdürünün Onay,

Doç. Dr. Kültürin ÇAVU O LU

Müdür

í .í .í í

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak Biyoloji Anabilim Dal, standartlar,na uygun oldu unu onaylar,m.

Prof. Dr. İhsan AKYURT

Anabilim Dal, Ba kan,

Bu tezi okudu umuzu ve Yüksek Lisans tezi olarak bütün gerekliliklerini yerine getirdi ini onaylar,z.

Yrd. Doç. Dr. Cengiz MUTLU

Dan, man

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Birol ERTU RAL

Doç. Dr. E.Neyran SOYLU

Yrd. Doç. Dr. Cengiz MUTLU

ÖZET

GİRESUN BALIKÇILIĞI İÇİN VE BALIKÇILARIN SOSYO-EKONOMİK YAPISI

UNCUMUSAOĞLU, CENGİVER MURAD

Giresun Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Biyoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cengiz MUTLU

Ocak 2015, 98 sayfa

Bu araştırmada Giresun ili balıkçılığı, deniz ve balıkçılığı, deniz sosyo-ekonomik durumunu ortaya koymak amacıyla; Giresun ili Merkez ve sahil kenarında bulunan 8 ilçe de faaliyette bulunan 630 adet balıkçı tekneden, tekne boyları, itibarıyla sınıflandırma ve yaş grupları, dikkate alınarak; 8 m'den küçük, 8-11,9 m, 12-29,9 ve 30 m'den büyük tekneler olarak ve balıkçılık çeşidine göre de; kıyıl balıkçılığı, deniz ve gergin balıkçılığı, deniz olarak gruplara ayrılmıştır. Tabakal, tesadüfi örnekleme yöntemi ile 167 adet balıkçı teknesiyle anket yapılmıştır. Anket yapılan balıkçı teknelerinin teknik özellikleri, yapı, tekne özellikleri, alet donanım özellikleri, avlanma gereçleri, tekne sahibinin ve tayfaların sosyo-ekonomik özellikleri, mevcut sorunlar ve çözüm önerileri incelenmiştir. Kıyıl balıkçılığı, deniz ile gergin balıkçılığı, deniz ekonomik açıdan karşılaştırıldığında kıyıl balıkçılığı yapanların ekonomik sıkıntıları, denizden karlılık, gergin balıkçılığı yapanların ekonomik sıkıntıları, denizden karlılık, sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan derlendirmeler sonucunda Giresun balıkçılığı% 4 gergin balıkçılığı, deniz ve% 96 kıyıl balıkçı teknesi olmaktadır ayrıca kıyıl balıkçılığı, deniz yapan balıkçılardan fazla satımdan ek geliri ve emekli maaş alanları, denizden sosyo-ekonomik olarak pek farklı olmadıkları, görülmesi, sosyal güvencenin olmaması, Denizcilik Bakanlığı, deniz olmaması, balıkçılık ekipmanları, deniz pahalı olması, denetimlerin yetersiz olması, pazarlama sisteminin gelişmesi ve avlanmanın önüne geçilememesi gibi sorunlar tespit edilmiştir. Balıkçılar denizlerdeki kirlenme ve kıyılardaki yapılaşma, en önemli sorun olarak gördüklerini bildirmişlerdir. 8 m'den daha küçük boy grubundaki avlama tekneleri ortalama 16.92 yaş ile en yaşlı, 30 metreden daha büyük tekneler en genç avlama teknelerini oluşturmaktadır. Balıkçılar, deniz

sorunlar,n,n çözülebilmesi için Denizcilik Bakanl , acilen kurulmal, ve denetimler artt,r,larak a ,r, avlanman,n önüne geçilmesi gerekti i dü ünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Giresun, Giresun Bal,kç,l, ,, sosyo-ekonomik yap,, su ürünleri kooperatifleri, bal,kç, profili

ABSTRACT

FISHERIES OF GİRESUN AND SOCIO-ECONOMIC STRUCTURE OF FISHERMEN

UNCUMUSAO LU, CENGAVER MURAD

University of Giresun

Graduate School of Natural and Applied Sciences

Department of Biology, Master Thesis

Supervisor: Asist. Prof. Dr. Cengiz MUTLU

January 2015, 98 pages

In this study, with the aim of determining the fishing and socio-economic state in Giresun; 630 boats, used in the centre of province and in towns on the shore, were put into an order according to their lengths and by taking their densities into consideration; they were classified into groups as the boats of smaller than 8 m, 8-11.9 m, 12-29.9 and the ones bigger than 30 m. and also according to the fisheries are divided into two groups; coastal fishing and purse seine fisheries are divided into groups. A survey of 167 boats has been conducted by employing by the layered exemplification technique. Fishing vessels surveyed were investigated specifications, auxiliary boat features, network hardware properties, hunting supplies, boat owner and socio-economic characteristics of the crew, current problems and solutions. Coastal fishing with purse seine fishery when we compared the economically of those who make coastal fishing nevertheless that the economic problems of the purse seine fishery was concluded that the absence of economic distress.

At the conclusion of the survey evaluation, The giresun fishing is consist of purse seine fishery of 4% and coastal fishing vessel of 96% also it has been observed that except of the fisherman of coastal fishing that additional revenue from the sale of nuts and pensions don't show any socio-economical differences in respect of the size of their boats and such problems as not having the social security, non existence of the ministry of moritime, high cost of fishing equipments, insufficiency of the inspections, underdeveloped marketing system and excessive fishing have been found out. Fishermen reported that they saw as the most important problem to the construction of marine and coastal pollution. Giresun Province fishermen believe that the main factor in reducing the amount of pollution and hunting sea trawling. The average 16.92 years with fishing vessels in the smaller group size of 8 m older,

larger boats, fishing vessels of 30 meters are the youngest. In order to solve the problems of fishermen Maritime Affairs should urgently be established, and controls should be increased, it avoided by increasing overfishing.

Key Words: Giresun, Giresun fishery, socio-economic structure, fishery cooperatives , fisherman profile

TE EKKÜR

Yüksek Lisans eğitimim sırasında benden yardım, esirgemeyen ve her türlü desteği bana sağlayan değerli danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Cengiz MUTLU'ya teşekkür ederim.

Tez çalışmam boyunca benden yardım, esirgemeyen, hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan maddi ve manevi destek sağlayan sevgili eğitimci ve değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Arzu AYDIN UNCUMUSAO LUN'a, Arş. Gör. Dr. Tamer AKKAN'a ve Biyolog Berrin KEFAL'e teşekkür ederim.

Tez çalışmamı değerlendirme amaçlarında her türlü desteği esirgemeyen Giresun sü ürünleri kooperatif başkanları, Hamdi ASLAN (Piraziz)'a, Mustafa ALKAN (Bulancak)'a, Hükrü KALAFAT (Merkez)'a, Üzeyir KIDIL (Gülburnu)'a, Efkan ELEVLİ (Tirebolu)'ye, Fethi ARICI (Görece)'ye, İbrahim ERGİN (Çavunlu)'e ve Ahmet KILIÇ (Eynesil)'a ayrı ayrı teşekkürlerimi borç bilirim.

Her türlü desteği bana sunarak bu günlere gelmemi sağlayan ailemin çok değerli bireyleri babam Erdoğan UNCUMUSAO LU, annem Hicran UNCUMUSAO LU ve abim Samuray Polat UNCUMUSAO LUN'a ayrıca teşekkür ederim.

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1.1 Yıllar itibarıyla Toplam Su Ürünleri Üretim ve Tüketimi (ton/yıl)	2
Tablo 1.2 Yıllar itibarıyla Toplam Su Ürünleri Üretimi(ton/yıl).....	3
Tablo 1.3 Giresun ilinin yıllara göre avcılık yoluyla su ürünleri avcılık miktarı,	5
Tablo 2.1 Örnek seçilen ilçeler, avlama teknesi sayısı, ve örnek büyüklüğü	18
Tablo 2.2 Tekne boy gruplarına göre populasyon büyüklüğü, hesaplanan örnek büyüklüğü ve gerçekleştiren örnek büyüklüğünün dağılımı,.....	19
Tablo 3.1. Giresun ilinde örnek olarak seçilen avlama teknelerinin boy grupları,.....	23
Tablo 3.2 Avlama teknelerinin boyu	24
Tablo 3.3 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre avlama teknelerinin yaş dağılımı, (%)	25
Tablo 3.4 Boy grubu ve balıkçılık tipine göre farklı yaş gruplarındaki avlama tekneleri (%)	26
Tablo 3.5 Boy grubu ve balıkçılık tipine göre avlama teknelerinin yapı malzemesi	28
Tablo 3.6 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre avlama teknelerinin mülkiyet dağılımı, (%)	30
Tablo 3.7 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre avlama teknelerinin satış oranı (%)	34
Tablo 3.8 Giresun ili balıkçılık yapan teknelerde bulunan avlama araç-gereçleri (%)	36
Tablo 3.9 Giresun teknelerinde bulunan avlama araçları, (%)	37
Tablo 3.10 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre avlama teknelerinde bulunan	38
Tablo 3.11 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre avlama teknelerinin motor güçleri (BG)	39
Tablo 3.12 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre tekne sahibi balıkçılar, ve medeni hâli	40
Tablo 3.13 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, öğrenim düzeyi (%)	41
Tablo 3.14. Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, ekinin öğrenim durumu (%)	42
Tablo 3.15 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, ekinin çalışıp çalışmama durumu (%)	44
Tablo 3.16 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, çocuk sayısı, (adet)	45
Tablo 3.17 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, ortalama hane halkı nüfusu (kişi)	46
Tablo 3.18 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre ev sahibi olan ve olmayan balıkçılar (%)	46
Tablo 3.19 Boy grubu ve balıkçılık tipine göre otomobili olan ve olmayan balıkçılar (%)	48
Tablo 3.20 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, sosyal güvenlik durumu (%)	50
Tablo 3.21 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, örgütlenme durumu (%)	51
Tablo 3.22 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, Kooperatiften yararlanma durumu (%)	52
Tablo 3.23 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, iş tecrübesi durumları, (%)	52
Tablo 3.24. Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, balıkçılık tecrübesi (yıl)	53
Tablo 3.25 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre önceden teknesi olan ve olmayan balıkçılar (%)	54
Tablo 3.26 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, seçme durumu (%)	54
Tablo 3.27 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, babaları, meslek grupları, (%)	55
Tablo 3.28. Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, çocukları, balıkçılık olmaları, isteme durumu (%)	56
Tablo 3.29 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, teknelerde tayfa olarak çalışmaları, balıkçılar (%)	57
Tablo 3.30 Boy grupları, ve balıkçılık tipine göre balıkçılar, ortalama tekne sermayeleri (TL)	59

Tablo 3.31 Bal,kç,lar,n gelir da ,l,mlar,.....	63
Tablo 3.32 Bal,kç,lar,n alacakl,l,k ve borçluluk durumlar,(%).....	64
Tablo 3.33 Bal,kç,lar,n gelecekteki av miktar, hakk,ndaki dü ünceleri (%)	65
Tablo 3.34. Boy gruplar,na ve bal,kç,l,k tipine göre av miktar,nda azalma beklenmesinin nedenleri (%)	67
Tablo 3.35. Boy gruplar,na ve bal,kç,l,k tipine göre av miktarlar,n, s,n,rlamak için yap,lmas, gerekenler (%)	68
Tablo 3.36 Bal,kç,lar,n ekonomik öneme göre avlanan su ürünlerini s,ralamas,.....	69
Tablo 3.37 Bal,kç,l, , b,rakma hakk,nda ki dü ünceleri (%).....	70
Tablo 3.38 Teknelerinin piyasa fiyat,ndan sat,n al,nmas, ko uluyla bal,kç,l,ktan ayr,lmay, kabul eden ve etmeyen bal,kç,lar (%)	71
Tablo 3.39 Bal,kç,l, , b,rakma önerisini kabul eden bal,kç,lar,n istedi i destek türleri (%).....	73
Tablo 3.40 Boy grubu ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n destek istedikleri i alanlar, (%)	75
Tablo 3.41 Boy gruplar,na ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n yeni yat,r,mlara bak, , (%).....	77
Tablo 3.42 Bal,kç,lar,n bal,kç,l,k sektörüyle ilgili önemli gördükleri sorunlar (%)	80
Tablo 3.43. Gelecekte Bal,kç,l,k sektöründe yap,lacak düzenlemeler	81
Tablo 3.44 Bal,kç,lar,n ortalama mazot gideri (TL) ve mazottaki ÖTV indiriminden yararlanan ve yararlanmayan bal,kç,lar,n oran, (%).....	82
Tablo 3.45 Mazot ÖTV indiriminden yararlanmayanlar.....	82

EKLER DİZİNİ

ekil 2.1 Çalınma alanının genel görünümü.....	16
ekil 3.1 Giresun ilinde ki avlama teknelerinin yaş gruplarına göre dağılımı (%).....	27
ekil 3.2 Kıyıl, balıkçıları yapan avlama teknelerinin yaş gruplarına göre dağılımı (%).....	27
ekil 3.3 Orta ve büyük ölçekli avlama teknelerinin yaş gruplarına göre dağılımı (%).....	28
ekil 3.4 Avlama teknelerinin boy gruplarına göre yapı malzemesinin dağılımı (%).....	29
ekil 3.5 Balıkçıların tipine göre ahşap ve sac avlama teknelerinin dağılımı (%).....	29
ekil 3.6 Boy gruplarına göre asfalt avlama teknelerinin mülkiyet dağılımı.....	31
ekil 3.7 Balıkçıların tipine göre asfalt avlama teknelerinin mülkiyet dağılımı.....	31
ekil 3.8 Balıkçıların genel olarak sahip oldukları teknelerin sayıları.....	32
ekil 3.9 Teknelerin boy gruplarına göre 2. Avlama ve taşıma teknesine sahip olma durumu (%).....	32
ekil 3.10 Avcıların çeşidine göre 2. Avlama ve taşıma teknesine sahip olma durumu (%).....	33
ekil 3.11 Tüm avlama teknelerinin satış alanına ekli (%).....	34
ekil 3.12 Balıkçıların tipine göre avlama teknelerinin satış alanına ekli (%).....	35
ekil 3.13 Boy gruplarına göre avlama teknesi sahibi balıkçıların öğrenim durumu (%).....	41
ekil 3.14 Balıkçıların tipine göre avlama teknesi sahibi balıkçıların öğrenim durumu (%).....	42
ekil 3.15 Boy gruplarına göre balıkçıların öğrenim durumu (%).....	43
ekil 3.16 Balıkçıların tipine göre balıkçıların öğrenim durumu (%).....	43
ekil 3.17 Boy gruplarına göre balıkçıların ev sahibi olup olmama durumu (%).....	47
ekil 3.18 Balıkçıların tipine göre balıkçıların ev sahibi olup olmama durumu (%).....	47
ekil 3.19 Boy gruplarına göre otomobili olan ve olmayan balıkçıların dağılımı (%).....	48
ekil 3.20 Balıkçıların tipine göre otomobili olan ve olmayan balıkçıların dağılımı (%).....	49
ekil 3.21 Boy gruplarına göre balıkçıların teknesinde tayfa olarak çalışmaları (%).....	57
ekil 3.22 Balıkçıların tiplerine göre balıkçıların teknesinde tayfa olarak çalışmaları (%).....	58
ekil 3.23 Giresun ili balıkçıların teknelerine sahip olma durumları.....	60
ekil 3.24 Giresun ili balıkçıların teknelerine sahip olma biçimleri.....	61
ekil 3.25 Giresun ili balıkçıların para durumları.....	61
ekil 3.26 Giresun ili balıkçıların para alacakları.....	62
ekil 3.27 Giresun ili balıkçıların borçluluk durumu.....	62
ekil 3.28 Boy gruplarına göre av miktar tahminlerinin dağılımı (%).....	66
ekil 3.29 Balıkçıların tipine göre av miktar tahminlerinin dağılımı (%).....	66
ekil 3.30 Boy gruplarına göre balıkçıların b, rakmay kabul eden ve etmeyen balıkçıların dağılımı (%).....	70
ekil 3.31 Balıkçıların tipine göre balıkçıların b, rakmay kabul eden ve etmeyen balıkçıların dağılımı (%).....	71
ekil 3.32 Boy gruplarına göre teknelerinin piyasa fiyatından satış alanı, ko uluyla balıkçıların b, rakmay kabul eden ve etmeyen balıkçıların dağılımı (%).....	72
ekil 3.33 Balıkçıların tipine göre teknesinin piyasa fiyatından satış alanı, ko uluyla balıkçıların b, rakmay kabul eden ve etmeyen balıkçıların dağılımı.....	72

ekil 3.34 Boy gruplar,na göre bal,kç,l, , b,rakmay, kabul eden bal,kç,lar,n isteklerinin da ,l,m,74	
ekil 3.35 Bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,l, , b,rakmay, kabul eden bal,kç,lar,n istedi i destek türleri ..74	
ekil 3.36 Boy gruplar,na göre bal,kç,l, , terk edecek bal,kç,lar,n yapmak istedikleri76	
ekil 3.37 Bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,l, , terk edecek bal,kç,lar,n yapmak istedikleri.....76	
ekil 3.38. Boy gruplar,na göre bal,kç,lar,n uygun kredi ile tekne yat,r,m,na bak, , (%).....78	
ekil 3.39 Bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n uygun kredi ile tekne yat,r,m,na bak, , (%).....78	
ekil 3.40 Boy gruplar,na göre bal,kç,lar,n tekne büyütme durumlar, (%)79	
ekil 3.41 Bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n tekne büyütme durumlar, (%).....79	

Ç İNDEK İLER

ÖZET	I
ABSTRACT	III
TE EK KÜR	V
TABL OLAR D İZİN İ	VI
EK LLER D Z N	VIII
1 G R	1
1.1 Giresun'da balıkçılık.....	4
2 AMAÇ VE KAPSAM	5
3 L İTERATÜR ÖZETİ	6
3.1 Dünyadaki Araştırmalar.....	6
3.2 Türkiye'deki Araştırmalar	10
4 MATERYAL VE YÖNTEM	16
4.1 Materyal.....	16
4.1.1 Ara tırma materyali	16
4.2 Yöntem	17
4.2.1 Örnekleme A amas,nda Uygulanan Yöntem.....	17
4.2.2 Verileri toplama yöntemi (Yüz yüze görü me tekni i).....	19
4.2.3 Avlama filusunun teknik ve fiziksel özelliklerinin tespiti	19
4.2.4 Bal,kç,lar,n sosyo-ekonomik özelliklerinin tespiti	20
4.2.5 Tablolar,n ve grafiklerin olu turulmas,.....	20
4.2.6 statistik yöntemler	20
4.2.7 Balıkçılık faaliyetinin ekonomik analizi.....	21
5 ARA TIRMA SONUÇLARI	23
5.1 Giresun İ lündeki Avlama Filusunun Teknik Fiziksel Özellikleri.....	23
5.1.1 Avlama teknelerinin kullan,m ekli.....	23

5.1.2	Avlama teknelerinin boyu	24
5.1.3	Avlama teknelerinin ya	25
5.1.4	Avlama teknelerinin yap,m malzemesi	28
5.1.5	Avlama teknelerinin mülkiyet durumu	29
5.1.6	Avlama teknelerinin sat,n al,nma ekli	33
5.1.7	Avlama teknelerindeki a lar ve di er avlama araçlar,	35
5.1.8	Avlama teknelerindeki elektrikli cihazlar ve ekipmanlar	37
5.1.9	Avlama teknelerinin motor gücü	39
5.2	Karadeniz Bölgesi Bal,kç,lar,n,n Sosyo-Ekonomik Özellikleri	40
5.2.1	Bal,kç,lar,n ya , ve medeni hâli	40
5.2.2	Bal,kç,lar,n ö renim düzeyi	41
5.2.3	Bal,kç,lar,n çocuk say,s,	44
5.2.4	Bal,kç,lar,n hane halk, nüfusu	45
5.2.5	Bal,kç,lar,n ev mülkiyeti	46
5.2.6	Bal,kç,lar,n otomobil mülkiyeti	48
5.2.7	Bal,kç,lar,n sosyal güvenlik durumu	49
5.2.8	Bal,kç,lar,n örgütlenme durumu	50
5.2.9	Bal,kç,lar,n bal,kç,l, , seçme nedeni	53
5.2.10	Bal,kç,lar,n tayfa olarak çal, an çocuklar,	55
5.2.11	Ba ka teknelerde tayfa olarak çal, an bal,kç,lar	56
5.3	Giresun ilindeki Bal,kç,l,k Faaliyetinin Ekonomik Analizi	58
5.3.1	Aktif sermaye	58
5.4	Bal,kç,lar,n Bal,kç,l,kla İlgili Görü leri	64
5.4.1	Av miktar, hakk,ndaki dü ünceleri	64
5.4.2	Bal,kç,l, , b,rakma hakk,nda dü ünceleri	69
5.4.3	Bal,kç,lar,n yeni yat,r,mlara ili kin dü ünceleri	76
5.4.4	Bal,kç,lar,n sektöre ili kin sorunlar, ve dü ünceleri	79
5.4.5	Bal,kç,lar,n mevcut sorunlar, ile ilgili çözüm önerileri	80
5.5	Bal,kç,lar,n ortalama mazot tüketimi ve ÖTV indiriminin etkisi	81
5.5.1	ÖTV indirimli mazottan yararlanmama nedenleri	82
6	TARTI MA VE SONUÇ	83
6.1	Avlama Filosunun Fiziksel ve Teknik Özellikleri	83
6.2	Bal,kç,lar,n,n Sosyo-Ekonomik Özellikleri	87
6.3	Giresun ilindeki Bal,kç,l,k Faaliyetinin Ekonomik Analizi	90
6.4	Bal,kç,lar,n Sermaye Yap,s,	90
6.5	Bal,kç,l,k Faaliyetinin Ekonomik Analizi	91

6.6	Bal,ıç,lar,n Bal,ıç,ı,kla İgili Görü leri.....	92
7	ÖNER LER.....	95
	KAYNAKÇA.....	99
1)	FAO.,2010. STATE OF WORLD F SHER ES AND AQUACULTURE.....	99
	ÖZGEÇMİŞ	103

1 G R

Dünyada su kaynaklar, ve su kaynaklar,n,n sa lad, , do al katma de erler günümüzde oldukça önemli ve de erlidir. K,talar,n, ülkelerin ve bölgelerin su kaynaklar,n, ve su ürünlerini planlayarak kullan,m,, koruma ve en önemlisi bu do al kaynaklar,n sürdürülebilirliklerini politika düzeyinde yönetme konusundaki hassasiyetlerini artt,rmakta ve bu kaynaklar,n payla ,m, bu ölçüde stratejik bir öneme dönü mektedir.

Su ürünleri dünyada insanlar,n yeterli ve dengeli beslenmesi için gereksinim duyulan hayvansal protein aç, ,n,n kapat,lmaz,nda k,rm,z, et ve kanatlı, etinin yan,nda tüketiciler için oldukça önemli bir alternatif sunmaktad,r. Sektör ayr,ca sanayiye hammadde sa lamas,, üretimden pazarlamaya önemli bir istihdam alan, olu turmas,, k,rsal ekonomik kalk,nmaya yönelik katkı,lar, ve ihracat potansiyeliyle de dikkati çekmektedir. Su Ürünleri sektörü yükselen yat,r,m potansiyeliyle önemli bir sektör olmaya ve geli meye geçmi tir. Sa l,kl, beslenmeye katkı,s,, sanayi sektörüne hammadde sa lamas,, istihdam yaratmas, ve yüksek ihracat potansiyeli nedeniyle özel bir öneme sahip olan bal,kç,l,k sektörü özellikle son y,llarda e timler ve teknoloji sayesinde a ,rt,c, bir geli im göstermi tir. Sektör FAO taraf,ndan dünyada en h,zl, büyüyen g,da sektörü olarak belirlenmi tir.

Dünya genelinde su ürünleri yeti tiricili i ve avc,l,k yoluyla 2008 y,l,nda 142 milyon tonluk bal,k arz,n,n gerçekle ti i ve bunun 115 milyon tonunun insan g,das, olarak de erlendirildi i bildirilmektedir. Yaln,zca avc,l,k yoluyla elde edilen 90 milyon tonluk ürünün toplam arz içerisinde pay, %63 dolay,nda olup, bunun yakla ,k 94 milyar \$ (ABD dolar,) düzeyinde bir ekonomik büyüklü e kar ,l,k geldi i aktar,lmaktad,r (1).

Ülkemiz üç taraf, farklı, ekolojik özellikteki üç denizle çevrili, 8.333 km²lik deniz kı,y, uzunlu u, 178.000 km uzunlu unda 33 adet akarsuyu, 200^{den} üzerinde do al gölü, 168 adet baraj gölü ve 750^{den} fazla gölet ile zengin bir su ürünleri üretim potansiyeline sahiptir. 2002 ila 2013 y,llar, aras,nda ülkemizdeki su ürünleri ihracat, 26.860 tondan 101.063 ton^a ula m, ken ayn, y,llar aras,nda su ürünleri ithalat, ise 22.532 ton^{dan} 67.530 ton^a ç,km, t,r. Ülkemizdeki iç tüketim 2002 ile 2012 y,llar, aras,nda 466.289

tondan 479.708 tona ula m, t.r. 2002 y,l,nda ülkemizde ki i ba ,na dü en su ürünleri tüketimi 6,6 kg iken 2012 y,l,nda 7,1kg -a ç,km, ve 2013 y,l,nda ise azalma göstererek 6,03 kg a yeniden dü mü ve son 11 y,l,n en dü ük de erine gerilemi tir (Tablo 1.1.) (2)

Tablo 1.1 Y,llar itibar,yyla Toplam Su Ürünleri Üretim ve Tüketimi (ton/y,l)

	Üretim	hracat	thalat	ç Tüketim	Ki i Ba ,na Tüketim
2002	627.847	26.860	22.532	466.289	6,697
2003	587.715	29.937	45.606	470.131	6,649
2004	644.492	32.804	57.694	555.859	7,812
2005	544773	37.655	47.676	520.985	7,229
2006	661.991	41.973	53.563	597.738	8,191
2007	772.323	47.214	58.022	604.695	8,567
2008	646.310	54.526	63.222	555.275	7,812
2009	622.962	54.354	72.686	545.368	7,569
2010	653.080	55.109	80.726	505.059	6,918
2011	703.545	66.738	65.698	468.041	6,329
2012	644.852	74.006	65.384	532.346	7,100
2013	607.515	101.063	67.530	479.708	6,307

Türkiye'de 2002 ile 2013 y,llar, aras,ndaki avc,l,k ve yeti tirme yoluyla elde edilen toplam su ürünleri üretim düzeyi incelendi inde, toplam miktar,n yakla ,k korunmas,na ra men, denizlerden avc,l,k ile elde edilen üretim düzeyi % 3,18 azalm, olup denizlerde ki avc,l,k miktar, toplam üretim içindeki pay,n,n % 83'den % 49'a geriledi i dikkati çekmekle birlikte üretimin yeti tiricilik k,sm,ndan kar ,lanan oran, ise % 35,3 oran,nda artarak toplam üretim içindeki pay,n, % 9,7'den % 45'e (268.467 ton) ç,karm, t,r (Tablo 1.2.) (2)

Ülkemizin zengin su kaynaklar, potansiyeline ra men, 2013 y,l, istatistiklerine göre su ürünleri üretimi 607.515 ton olup, üretimin 295.167 tonu denizlerden, 35.074 tonu iç sulardan ve 268.467 tonu yeti tiricilikten sa lanm, t,r (Tablo 1.2.) (2).

Tablo 1.2 Yıllar itibarıyla Toplam Su Ürünleri Üretimi(ton/yıl)

Yıllar	Avcılık				Yetiştiricilik		TOPLAM
	Deniz	%	çsu	%	Miktar	%	
2002	522.744	83,3	43.938	7,0	61.165	9,7	627.847
2003	463.074	78,8	44.698	7,6	79.943	13,6	587.715
2004	504.897	78,3	45.585	7,1	94.010	14,6	644.492
2005	380.381	69,8	46.115	8,5	118.277	21,7	544.773
2006	488.966	73,9	44.082	6,7	128.943	19,5	662.103
2007	589.129	76,3	43.321	5,6	139.873	18,1	772.323
2008	453.113	70,1	41.011	6,3	152.186	23,5	646.310
2009	425.275	68,2	39.187	6,3	152.186	23,5	623.191
2010	445.680	68,2	40.259	6,2	167.141	25,6	653.080
2011	477.658	67,9	37.097	5,3	188.790	26,8	703.545
2012	396.322	61,5	36.120	5,6	212.410	32,9	644.852
2013	295.167	49	35.074	6	268.467	45	598.708

Balıkçılık, Doğu Karadeniz Bölgesi için önemli bir geçim kaynağıdır. Doğu Karadeniz Bölgesi; gerek sahip olduğu doğal kaynakları bakımından, gerekse de balıkçılık konusundaki teknik araştırma kapasitesi ve bilgi birikimi bakımından, balıkçılık sektörünün Türkiye ekonomisindeki başlıca oyuncularından biridir. Türkiye'de denizlerden yakalanan balıkların % 74'ü Doğu Karadeniz bölgesinden gelmektedir. Karadeniz; deniz balıkları, ve omurgasız deniz canlılarının bol bulunduğu bir denizdir ve Türkiye'deki deniz ürünlerinin toplam avlanma miktarında belirleyicidir.

Doğu Karadeniz Bölgesi; su ürünlerinin miktar olarak en fazla avlandıran ve su ürünleri avcılık sektörüne ve ulusal su ürünleri sektörüne değer olarak en fazla katkı yapan bölge olması, yöre insanları tarafından balıkçılık faaliyetlerinin yarattığı hareketlilik nedeniyle işletmelerin, yaratılması, kurulu bulunan balık unu ve yağ fabrikaları, su ürünleri işleme ve değerlendirme tesislerinin yegane hammadde temin edilen kaynağı olması, balıkçılık sektörünün sosyo-ekonomik yapısının ortaya konulması ile mümkündür.

1.1 Giresun'da balıkçılık

Giresun balıkçıları, yetmişli yıllarda sepetlerle mezgitleri, hamsileri tarlalara gübre yerine atarken, kalkan balık, çok ucuz fiyata satılmakta ve liman içlerinde oltalar ile balık avcılığı, yapılmıyken, yine o dönemlerde ekonomik öneme sahip 30 dolayında balık türü varken, günümüzde önceden var olan ancak gerek avcılık gerekse iklim değişikliğinden kaynaklanan sebeplerden su ürünlerinin çeşitlerinde ve miktarlarında değişiklikler olmuştur ekonomik öneme sahip tür sayısı, oldukça azalmıştır. Bölgede; *Squalus acanthias* (Mahmuzlu camgöz), *Acipenser stellatus* (Sivruka), *Acipenser sturio* (Kolan b.), *Acipenser gueldenstaedtii* (Rus mersini), *Huso huso* (Mersin morinası), *Salmo labrax* (Karadeniz Alası), *Sardina pilchardus* (Sardalya), *Anguilla anguilla* (Yılan b.), *Chelidonichthys lucerna* (Kırlangıç), *Scorpaena porcus* (skorpit), *Spicara smaris* (strangiloz), *Trachurus mediterraneus ponticus* (stavrit), *Esogobius batrachocephalus* (Kaya b.), *Scomber scombrus* (Uskumru), *Scomber japonicus* (Kolyoz), *Scophthalmus rhombus* (Çivisiz Kalkan), *Psetta maxima* (Kalkan), *Umbrina cirrosa* (Minekop=Kötek), *Platichthys flesus luscus* (Dere pisisi) ekonomik varlığı, yok olmak üzere iken *Mytilus galloprovincialis* (midye) sayısı, artış olmuş, *Raphana venosa* (Deniz salyongozu) büyüklüğü oldukça küçük olarak bulunmaktadır.

Giresun balıkçılarından kıybalık, yabanlar, çok unlukla avcılığı, yapılmıyken, ekonomik balık türleri; *Merlangius merlangus euxinus* (Mezgit), *Trachurus trachurus* (stavrit), *Mullus barbatus ponticus* (Karadeniz barbunyası), *Scorpaena porcus* (skorpit), ve olursa palamut (*Sarda sarda*), orta ve büyük balıkçı yabanlar, çok unlukla avcılığı, yapılmıyken, ekonomik balık türleri ise *Engraulis encrasicolus* (Hamsi), *Trachurus trachurus* (stavrit)dir.

Giresun ili karasularında avcılık yoluyla yapılan balıkçılık, sonucunda avcılık miktarının yıllara göre değişimine bakıldığında periyodik olarak bir değişim söz konusudur. Giresun'da bir yıl iyi bir avcılık söz konusu iken diğer yıl avcılıkta azalma söz konusudur yani her iki yılda periyodik bir döngü söz konusudur. 2008 yılına göre değerlendirildiğimizde toplamda kıybalımın azalma olduğu görülmektedir (Tablo 1.3).

Tablo 1.3 Giresun ilinin yıllara göre avcılık yoluyla su ürünleri avcılık miktarı,

Su Ürünleri Avcılık Miktarları, (Ton)		
Yıllar	Türkiye Geneli	Giresun (Deniz balıkları,)
2008	646.310	42.948
2009	622.962	55.351
2010	653.080	53.973
2011	703.545	30.643
2012	644.852	53.250
2013	607.515	30.945

2 AMAÇ VE KAPSAM

Balıkçılık sektöründe yapılacak düzenlemelerin ve alınacak tedbirlerin başarısı, her şeyden önce sektörün yapısını bilinmesine bağlıdır. Türkiye'de balıkçılık sektörünün yapısını ve balıkçılığın sosyo-ekonomik özelliklerini ortaya koyan ayrıntılı çalınmalar bugüne kadar yapılmamıştır. Mevcut çalınmalar genellikle yerel niteliktedir. Balıkçıların ve balıkçılığın özelliklerini bilmeksizin uygulanan yönetim politikalarının başarılı olması ve istenilen hedefleri yakalaması zordur. Bu tip çalınmalar dünyanın pek çok ülkesinde sıklıkla yapılmaktadır. Çünkü uygulanan her yönetim politikası, balıkçıların ve sektör üzerinde farklı etkiler yapar. Uygulanan politikaların yeterli olup olmadığı, tespiti için balıkçılığın ve balıkçıların sosyo-ekonomik yapısını her politikanın uygulama öncesinde ve sonrasında ortaya konulması gerekir.

AB ile müzakerelerde taramaların başlaması ile birlikte, Türkiye bu süreçte üzerinde en fazla çalınacak konu olduğu fikri ortaya çıkmıştır. Bu konunun bir alt başlığı da su ürünleri sektörü ve bunun büyük parçasını oluşturan su ürünleri avcılığıdır. Sektörün AB'ye yapışsal ve hukuki uyumu için yapılacak çalınmalarda ilgili kamu kurumlarının balıkçılık sektörünün yapısını ve durumunu açıklayacak çalınmalara ihtiyaç duyulmuştur.

Türkiye balıkçılık sektörünün AB balıkçılık sektörü ile entegrasyonun da düzenlemelerin başarılı bir şekilde yapılabilmesi ve tedbirlerin uygulanabilmesi için

bal,kç,l,k filosunun yap,s,, fiziksel- teknik özellikleri ile bal,kç,lar,n ve bal,kç,l, ,n sosyo-ekonomik özelliklerinin belirlenmesi gerekmektedir.

Bu ara t,rma, Türkiye bal,kç,l,k sektöründe en büyük paya sahip olan Do u Karadeniz Bölgesi'ndeki Giresun ilinde avlama filosunun fiziksel ve teknik özellikleri ile avlama faaliyetlerinin ve bal,kç,lar,n sosyo-ekonomik durumlar, belirlenmesiyle bal,kç,l,k yönetiminin (Türkiye'de bilinen anlamda bal,kç,l, a özgü bir yönetim birimi bulunmad, ,ndan, G,da, Tar,m ve Hayvanc,l,k Bakanl, , Bal,kç,l,k ve Su Ürünleri Genel Müdürlü ü) uygulanacak politikalara, yap,lacak veya yap,lmas, plânlanan düzenlemelere ve/veya al,nacak tedbirlere , ,k tutacak verilerin elde edilmesi amacıyla planlanm, t,r.

3 LİTERATÜR ÖZETİ

Etkili ve sürdürülebilir bir bal,kç,l,k yönetimi için bal,kç,l,k politikalar,n,n belirlenmesinde, bal,kç,l,k sektörüne ili kin sosyo-ekonomik verilerin olmas, gerekmektedir. Bal,kç,l, ,n sosyo-ekonomik özelliklerine ili kin dünyada ve ülkemizde yap,lm, çok say,da çal, ma bulunmakla birlikte, çal, ma bölgemizde ki ara t,rmalar yok denecek kadar azd,r.

3.1 Dünyadaki Araştırmalar

Madras (Hindistan) yak,n,ndaki üç bal,kç, toplulu un 1982 y,l,nda sosyo-ekonomik durumu, kad,nlar,n ekonomideki rolü ve durumu ara t,r,m, t,r. Deniz bal,kç,l, , yapan kad,nlar,n sosyo-ekonomik durumu, üretken aktivitelere kat,l,m, ve aktivitelerin kad,nlara ba lang,ç girdisi olu turup olu turmad, ,n, saptam, t,r (3).

Charles 1993 y,l,nda küçük ölçekli bal,kç,l, ,n sosyo-ekonomik özelliklerinin tespiti için gerekli araçlar, ve teknikleri aç,klayarak, sosyo-ekonomik surveylerin temel amac,n,n, bal,kç, toplulu u ve hane halk,n,n avlamaya dayal, ve avlama d, , girdi kaynaklar,na, girdilerin da ,l,m,na, sabit sermayeye ve giderlere ili kin verileri ile ya ve aile büyüklü ü gibi demografik verilerin toplanmas, oldu unu bildirerek, masraflar,n

ve masraflar, n do rulu una ili kin da ,l,m,n Lorenz e rileri ve Gini katsay,lar, kullan,larak incelenmesini tavsiye etmi tir (4).

Zen ve arkada lar, 2000 y,l,nda Bat, Sumatra (Endonezya) vilayetindeki bal,kç,l,k sektöründe lampara ve pelajik (yüzer) solungaç a lar,yla avc,l, n sosyo-ekonomik özelliklerini ara t,rm, lard,r. Ara t,rmada k,y,dan birkaç millik mesafede bal,kç,l,k yapan küçük ölçekli bal,kç,lardan 45 lampara ve 66 yüzer (sürüklenen) solungaç a , bal,kç,s, ile anket yap,lm, t,r. Yüzer solungaç a , kullanan bal,kç,lar,n k,y,dan 18 km uzakta avland,klar,, bir av seferinin yakla ,k 13 saat sürdü ü ve y,lda ortalama 276 av seferi yapt,klar,, lampara bal,kç,lar,n,n ise k,y,dan 13 km mesafede avland,klar,, bir av seferinin ortalama 9 saat sürdü ü ve y,lda ortalama 218 av seferi yapt,klar, saptanm, t,r. Yüzer solungaç a , bal,kç,lar,n,n %40n,n, lampara bal,kç,lar,n,n ise %76n,n kendi teknelerini i letti i, tekne boyunun solungaç a , teknelerinde 7-13 m (ort. 11,78 m), lamparalarda ise 6,5-15 m (ort. 11,08 m) aras,nda de i ti i, yüzer solungaç a , teknelerinin ortalama 6,8 GT, lampara teknelerinin ise 2,8 GT oldu u, yüzer solungaç a , teknelerinin ortalama 6, lamparalar,n ise 7 ya ,nda olduklar,, yüzer solungaç a , teknelerinin lampara teknelerinden daha büyük ve daha yeni oldu u, lampara teknelerinin %93nün, yüzer solungaç a , teknelerinin ise %32ninin sahipleri taraf,ndan sat,n al,nd, , ve %63nün sat,n al,nmas,nda devlet kredisi kullan,ld, ,, lampara teknelerinin motorlar,n,n (ort. 29,11 BG), yüzer solungaç a , teknelerinden (ort. 23,29 BG) daha büyük oldu u, lampara teknelerindeki motorlar,n %93nün yeni oldu u ve sahipleri taraf,ndan finanse edildi i, pelajik solungaç a , teknelerinin ise %76n,n motorlar,n,n yeni oldu u ve devlet kredisiyle sat,n al,nd, ,, pelajik solungaç a , bal,kç,lar,n,n kulland,klar, a lar,n uzunlu unun 1800-7200 m (ort. 3752 m) aras,nda de i ti i ve a gözü aç,kl, ,n,n ortalama 8,81 cm oldu u, lampara a lar,n,n boyunun daha k,sa olup 100-400 m (ort. 204,27 m) aras,nda de i ti i, lampara a lar,n,n göz aç,kl, ,n,n torbada ve kanatlarda farklı oldu u, kanatlardaki a gözü aç,kl, ,n,n daha büyük oldu u, her iki grup teknenin de küçük pelajik bal,klar,n avc,l, n, yapt,klar, ve iki grubun da yönetim ve teknolojik adaptasyon seviyesine ula t,klar,, örneklenen pelajik solungaç a , ve lampara bal,kç,lar,n,n s,ras,yla %60 ve %60n,n ilkö retim, %33,3 ve %20ninin orta, %6,7 ve %18,2ninin lise ve %0,0 ve %1,8ninin de üniversite düzeyinde ö renim gördükleri, hane halk, nüfusunun s,ras,yla ortalama 3,56 ve 3,87 ki i

oldu u, pelajik solungaç a , ve lampara bal,kç,lar,n,n s,ras,yla %93 ve %90n,n tek gelir kayna ,n,n bal,kç,l,k oldu u, brüt has,ladan i letme masraflar, dü üldükten sonra geriye kalan miktar,n a sahibi ve bal,kç,lar taraf,ndan %50 ve %50 olarak payla ,ld, , saptanm, t,r (5).

Supongpan ve arkadaş lar, 1993-1994 avlama sezonu ve 1997 y,l,ndaki hamsi bal,kç,l, ,n,n sosyo-ekonomik özellikleri ile 1996 y,l,nda Songkhla'daki (Tayland) bal,kç,lar,n ve küçük kapasiteli i leme tesisi sahiplerinin sosyo-ekonomik özelliklerini ara t,rm, lard,r (6).

Tietze ve arkadaş lar, 2001 y,l,nda Çin, Kore, Tayland, Endonezya, Hindistan ve Senegal, Norveç Almanya, Fransa, spanya, Antigua ve Barbuda, Barbados, Trinidad ve Tobago, Arjantin, Peru'daki avlama filolar,n,n fiziksel ve teknik özelliklerini, avc,l,k faaliyetlerini, ekonomik ve mâli özelliklerini incelemi lerdir (7).

Colloca ve arkadaş lar, 2003 y,l,nda Cilento (talya) Bölgesinde ticari bal,kç,l, ,n önemli olmas,, son yirmi y,lda talya k,y,lar,ndaki avlama aktivitelerinin azalması,, avlama aktivitelerine ili kin kantitatif verilerin olmamas,, geli me ile ilgili faktörlerin yeterince bilinmemesi ve yeni entegre yönetim plânlar,n,n olu umuyla ba lant,s, nedeniyle, bilgi toplamak amac,yla plânlanan ara t,rmada; avlama filosunun teknik özellikleri (avlama filosunun yap,s,, a özellikleri, av verileri, avlama gücü verileri) ve bal,kç,l, ,n sosyo-ekonomik özellikleri (bal,kç,lar,n ya ,, meslek tecrübeleri, karaya ç,kar,lan av,n de eri, bal,kç,l,k girdileri, masraflar, gelirler vb.) incelenmi tir (8).

Sabatella ve Franquesa 2003 y,l,nda Akdeniz Bilimsel Dan, ma Komitesi, Genel Bal,kç,l,k Komisyonu'nun Ekonomik ve Sosyal Bilimler Alt Komitesi taraf,ndan ba lat,lan sosyo-ekonomik göstergelerin saptanması,na ili kin örnekleme metotlar, konulu çal, mada; örnekleme tekni ine de inerek, sosyo-ekonomik surveylerde uygulanması, gereken temel i lemleri ve uygulanacak anketlerin dizayn,n, belirlemi lerdir (9).

Ara t,rmac, Kronen 2004 y,l,nda Tonga Krall, ,nda (Güney Pasifik) sosyo-ekonomik de i imi göstermek için, mal mübadelesinden nakit sisteme geçi indeki önemi nedeniyle küçük ölçekli profesyonel k,y, bal,kç,l, ,n,n sosyo-ekonomik özelliklerini incelemi tir. Ara t,рма üç temel co rafik alanda, dört temel bal,kç, grubu (basitten çok a la avc,l,k yapan motorlu ta ,ma teknelerine kadar) üzerinde yürütülmü

ve konvansiyonel ekonomik analizlere ilişkin sınırlamalar, göstermesi bakımından önemli olmuştur. Net indiki değer (NPV), balıkçılık, ve alternatif gelir kaynakları, karlılık, bakımından faydalı bir enstrüman iken, Tongan'daki küçük ölçekli balıkçılık sistemleri için her durumda kullanılmadığını göstermiştir. Verimliliğin oltayla balıkçılıktan, çok fazla balıkçılık sistemine gittikçe arttığını saptamıştır. NPV değerlerinin, dört farklı balıkçılık sistemi için ıçilik giderleri dahil edilmediğinde 0,34-15,96, ıçilik giderleri dahil edildiğinde ise -3,78-13,22 arasında de iştir. İni saptam, ve ticari k, y, balıkçılı, ndan elde edilen gelirlerin, ıçilik giderlerine çok duyarlı oldu unu saptam, t,r (10).

Tzanatos ve arkadaş lar, 2005 y, l, nda Yunanistan'daki küçük ölçekli balıkçılı, incelemek için balıkçılık kayıtlarındaki verileri ve 121 limanda 551 balıkçılı ile yüz yüze yapılan görüşme elde edilen verileri kullanmışlardır. Verilerin değerlendirilmesi sonucunda; sektörün 2002 y, l, sonuna kadar küçük ölçekli 19052 avlama teknesinden ve 29.000-35.000 balıkçılıdan oluştu u, hem tene hem de balıkçılı sayı, s, n, n son 10 y, l, da azalma trendi gösterdi i, küçük ölçekli balıkçılı, n sosyal öneminin önemli ölçüde de iştir. İni, toplam 17 avlama a, ve 62 hedef türün avcılı, n, n yapıldı, n, balıkçılı, n avlama a, n, hedef tür, yer ve mevsime ba lı olarak de iştir. İni, avlama aktivitesinin farklı bölgelerde mevsimsel özellik gösterdi i ve cluster analizlerine ilişkin sonuçları, n küçük ölçekli avlama sektörünün heterojenliğini ve karmaşık, n, do rular, n, saptam, t,r (11).

Balearik adalarında 2013 y, l, nda yapılan çalış ma sonucunda küçük ölçekli balıkçılı, n farklı baskılardan dolayı, yakı n gelecek zamanda sosyo ekonomik yönden zayıflamaktadır. Araştırma bölgesi (Balear Adaları, Batı Akdeniz) sürdürülebilirlik ve küçük ölçekli balıkçılı, n gelecekteki gelişiminin anlaşılması için sorunu araştırmak amacıyla örnek olarak belirlenmiştir. Anket yoluyla elde edilen verilerden ekonomik göstergelerin vasıtasıyla küçük ölçekli balıkçılı, n sosyo-ekonomik durumunu analiz edilmiştir. Yapılan çalış manın sonuçları, bu faaliyetin ekonomik karlı, n, n düşük oldu unu göstermektedir ve bu mevcut ekonomik durum diğer Akdeniz küçük ölçekli balıkçılı, n durumu ile benzer bir durum sergilemektedir. Küçük ölçekli balıkçılı, n ekonomik baskılara dayanabilmesi için alınması gereken tedbirler öncelikle de iştir. İni fiyatları, n standart hale getirilmesi ve turizm amaçlı balıkçılı, n da yapılması, n

sa lanmas, ile mümkün olacakt,r. Bir bal,kç,l,k kalk,nma modeli ve bal,kç,l,k yönetimi önlemlerinin Avrupa politikalar, (Deniz Stratejisi Direktifi) çerçevesinde payda larla da kabul edilebilirli inin sa lanmas, gereklidir (12).

3.2 Türkiye'deki Araştırmalar

Çelikkale ve Ulup,nar (1995), Karadenizøde 20 m'den büyük avlama gemisi ve 16 m'den küçük ta ,y,c, tekneden olu an, temel av, hamsi ve orkinos olan toplam 6 teknelik iki g,rg,r tak,m,n,n 1989-1990 avlama sezonundaki gelir ve giderlerini belirleyerek, kârl,l, ,n, ara t,rm, lard,r (13).

Ünal ve arkada lar, 1998 y,l,nda zmir ili Foça ilçesi liman,na ba l, trol teknelerinin avlama faaliyetleri ile fiziksel ve teknik özelliklerini, avlanma yerlerini, gelir da ,l,m,n, ve bal,kç,lar,n sorunlar,n, ara t,rm, lard,r. Ara t,rma verileri, trol teknesi sahibi 37 bal,kç,yla yüz yüze görü me yap,larak uygulanan anketlerle sa lanm, t,r. Elde edilen verilere göre; Foça liman,na kay,tl, trol teknelerinin 1997-1998 avlama sezonundaki ortalama av veriminin 224 kg/tekne/gün oldu u, bal,kç,l,k faaliyetlerini kaptan dahil ortalama 4 bal,kç,yla yürüttükleri, tayfalar,n pay esas,na göre çal, t,klar, ve paylar,n, ayl,k olarak ald,klar,, tayfa pay, ödemelerinin brüt has,lan,n %16ø,n, bulan kesintilerden (komisyoncu, yard,mc,, belediye rüsumu, stopaj ve Savunma Sanayi Destekleme Fonu) sonra, kumanya, mazot ya , buz ve nakliye masraflar, dü ülüp, kalan miktar,n 2/3ü tekne pay, olarak ayr,l,p, kalan 1/3ünün kaptan ve tayfalar aras,nda e it ekilde bölünerek yap,ld, ,, kaptan,n ço unlukla tekne sahibi olmas,na ra men, tayfa kadar pay ald, ,, bal,kç, kooperatifinin etkinli inin dü ük oldu u ve daha önceki y,llara oranla avlama gücünde art, oldu u ve serbest giri sistemi nedeniyle, Karadenizøden gelen avlama teknelerinin yerel bal,kç,lar için sorun olu turdu u saptanm, ve bal,kç,l,k yönetiminde yetkilerin yerel yönetimlere aktar,lmas, ve ruhsatland,rman,n her bölge için ayr, yap,lmas, önerilmi tir (14).

Çeliker ve arkada lar, 2006 y,l,nda Karadeniz Bölgesiønde su ürünleri avc,l, , yapan i letmelerin sosyo-ekonomik analizini yapm, t,r. Örnek avlama teknelerinin boyunun 4,00-62,00 m aras,nda de i ti i, %82,14ünün k,y, bal,kç,l, , (küçük ölçekli bal,kç,l,k) ekinde faaliyet gösterdi i, %17,86ø,n,n ise orta ve büyük ölçekli bal,kç,l,k

yaptı, (%6,82'si g,rg,r, %9,09'u trol ve %1,95'i de trol-g,rg,r) tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarından bazıları, unlardır,

- K,y, bal,kç,lar,n,ortalama tekne sermayesi 10,551 YTL, bal,kç,l,k gelirleri ise 6,113 YTL'dir. Bal,kç,l,k geliri olarak nitelendirilen de er tar,m i letmelerinin analizinde kullanılan tar,msal gelire kar ,l,k gelmektedir.

- G,rg,r teknelerinin boylar,n,12,12-62,00 m arasında de i ti i, ortalama tekne sermayelerinin 1.044.857 YTL oldu u, ortalama bal,kç,l,k gelirlerinin 148,464 YTL oldu u bulunmu tur.

- Trol teknelerinde tekne boyunun 12,12-27,50 m arasında de i ti i, ortalama tekne sermayelerinin 183,714 YTL, ortalama bal,kç,l,k gelirlerinin ise 36,407 YTL oldu u bildirilmiştir.

- Trol-g,rg,r teknelerinin tekne boyunun 14-27 m arasında de i ti i ortalama tekne sermayesinin 304.667 YTL, ortalama bal,kç,l,k gelirininde ise 30.324 YTL oldu u bildirilmiştir.

- Masraflar içinde en büyük pay,n tayfa pay, oldu u, tayfa pay,n,n k,y, bal,kç,lar,nda %46,84 g,rg,rlarda %40,90 trollerde %67,86 ve trol-g,rg,rlarda %41,68 oldu u bildirilmiştir (15)

Çeliker ve Arkada lar, 2008 y,l,nda Ege Bölgesinde su ürünleri avc,l, , yapan 261 bal,kç, ile yapılan anketler ile elde edilen verilere dayal, olarak, i letmelerin sosyo-ekonomik analizinin yapıld, , çal, man,n sonuçlarından bazıları, unlardır,

- Teknelerin %89'u k,y, bal,kç, , amaçlı, küçük tekneler iken kalan, trol ve g,rg,r tipi büyük ölçekli avc,l,k tekneleridir.

- En fazla say,da teknenin bulundu u 8 m'den küçük tekne grubunda ortalama boy 6,9 iken, en büyük boy grubu olan 20 m'den büyük teknelerde bu rakam 28,7'dir.

- Teknelerin ortalama ya , 16'dır.

- Bal,kç,lar,n %57'si kooperatif üyesidir. Kooperatiflerden sa lanan en önemli hizmetler ise bar,nak ve evrak takibidir.

- Ortalama tekne sermayesi 48 bin TL olup ayn, rakam k,y, bal,kç,l, ,nda 12 bin TL, g,rg,rlarda 404 bin TL'dir. Ortalama avlanma sermayesi ise 81 bin TL olup k,y, bal,kç,l, ,nda 18 bin TL, g,rg,rlarda 781 bin TL'dir.

- Teknelerin saf has,las, ortalama 25 bin TL iken, trollerde 156 bin TL, k,y, bal,kç,l, ,nda da 14 bin TL civar,ndad,r. Bal,kç,l,k geliri ise ortalama 36 bin TL olup bal,kç,l,k tipine göre 18 bin TL ile 184 bin TL aras,nda de i mektedir.

- Bal,kç,lar,n %80đ av miktar,n,n gelecekte azalaca ,n, bekledi ini ifade ederken bunun en önemli nedeninin trol avc,l, , oldu unu belirtmektedir. Azalmay, önleyici en etkili yöntem olarak ise av bulucu cihazlar,n s,n,rlanmas,n,, tekne boylar, ile a gözlerinin büküü ve derinli inin s,n,rlanmas,n, göstermektedirler.

- Bal,kç,lar en önemli sorunlar,n,n a ,r, avlanma ile bal,k stoklar,n,n azalmas, ve örgütlenememe oldu unu belirtmektedir. Bal,kç,lara göre bu sorunlara ili kin en etkin çözüm önerileri su ürünleri ile ilgili bir genel müdürlük kurulmas,, sosyal güvenli in yayg,nla t,r,lmas, ve bal,kç, bar,naklar, ile buralarda bulunan alet ekipman,n modernizasyonunun ve yeterlili inin sa lanmas,d,r (16).

Gökçeada bal,kç,l, ,, bal,kç,lar,n örgütlenme yap,lar, ve kooperatif üyesi bal,kç,lar,n sosyo-ekonomik yap,s, incelenmi tir. Ada da hem yöre bal,kç,lar, hem de çevreden gelen bal,kç,lar avc,l,k yapmaktad,rlar. Ara t,rman,n materyalini adada ikamet eden ve su ürünleri kooperatifine üye olan bal,kç,lar olu turmaktad,r. Bu amaçla S.S. Kaleköy, U urlu ve Yeni Bademli Su Ürünleri Kooperatifine üye olan tekne sahibi bal,kç,larla anket yap,lm, t,r. Elde edilen sonuçlara göre tekne boylar,n,n 5,006 12,00 metre aras,nda de i ti i ve tamam,n,n motorlu teknelerden olu tu u saptanm, t,r. Bal,kç,lar,n ya lar, 28663 aras,nda olup hepsinin okur-yazar oldu u ve % 54,2øsinin ilkö retim, % 29,2øsinin lise ve % 16,7øsinin de üniversite mezunu olduklar, bulunmu tur. Meslek tecrübelerinin % 38,4đük en yüksek oranla 11-20 y,l aras,nda oldu u saptanm, t,r. Bal,kç,l,k yapanlar,n % 54,2øsi geçimini sadece bal,kç,l,ktan % 45,8đ ise bal,kç,l, , aile bütçesine katkı sa lamak için yapt,klar, ifade edilmi tir. Bal,kç,lar,n % 62,5øsinin sosyal güvencesi ve % 91,7øsinin kendisine ait evinin bulundu u belirlenmi tir. Sonuç olarak, incelenen bölge ada oldu undan belirli s,k,nt,lar,n,n oldu u gözlemlenmi tir. Özellikle havan,n kötü geçti i dönemlerde ava ç,kamad, , ve yakalad,klar, bal,k,klar, pazarlamakta zorluk çektikleri tespit edilmi tir (17).

Çanakkale ili Merkez ve sahil eridinde bulunan ilçe ve beldelerde faaliyette bulunan 603 adet bal,kç, teknesinden toplam 113 adet bal,kç, teknesiyle anket yap,lm, t,r. Anket yap,lan bal,kç, teknelerinin teknik özellikleri, yard,mc, tekne özellikleri, a donan,m özellikleri, avc,l,k gereçleri, tekne sahibinin ve tayfalar,n sosyo-ekonomik özellikleri, mevcut sorunlar ve çözüm önerileri incelenmi tir. Yap,lan de erlendirmeler sonucunda tekne büyüklük gruplar,na göre tekne sahiplerinin sosyo-ekonomik yönden pek farklı, olmad,klar, görülmü , sosyal güvencenin olmamas,, Denizcilik Bakanl, ,n,n olmamas,, bal,kç,l,k ekipmanlar,n,n pahal, olmas,, denetimlerin yetersiz olmas, pazarlama sisteminin geli memesi ve a ,r, avlanman,n önüne geçilememesi gibi sorunlar tespit edilmi tir. Bal,kç,lar,n sorunlar,n,n çözülebilmesi için Denizcilik Bakanl, ,n,n kurulmas, ve denetimlerin artt,r,larak a ,r, avlanman,n önüne geçilmesi gerekti i belirtilmi tir (18).

Akdeniz Bölgesinde Hatay-Mu la (Fethiye) aras,nda yer alan k,y, eridinde bulunan 15 bal,kç, bar,na ,nda toplam 140 bal,kç, ile yüz yüze görü me tekni i ile uygulanan anketler ile elde edilmi tir. Çal, ma sonucunda, bölgede su ürünleri avc,l, , yapan i letmelerin %89'unun, 12 madden küçük olan ve k,y, bal,kç,l, , yapan teknelerden olu tu u ortaya konulmu tur. Bölgedeki teknelerin %94'ü ah ap iken, bu oran g,rg,rlarda %80'dir. Teknelerde en fazla kullan,lan av araçlar, k,y, bal,kç,l, ,nda paraketa ve karides uzatmas,, trollerde dip trolü, g,rg,rlarda ise sardalya uzatmas,d,r. iskandil ile telsiz, eco-sounder da en s,k rastlanan elektrikli cihaz ve ekipmanlard,r. Bununla birlikte, bal,kç,l,k tipine göre teknedeki donan,m ve av araçlar, önemli ölçüde de i im göstermektedir. Ortalama bal,kç, ya , 44 ve ortalama mesleki tecrübe süresi 25 y,l iken ortalama hane halk, geni li i 3,8 ki idir ve bal,kç,lar,n %61'i ilkokul mezunudur. Ayr,ca bal,kç,lar,n %31 kadar,n,n sosyal güvencesi bulunmamaktad,r ve bu durum önemli sorunlar, da beraberinde getirmektedir. Örgütlenmede ise bal,kç,lar,n %60'ü kooperatif üyesi iken, özellikle e itim ve pazarlama gibi konularda önemli eksiklikler bulunmaktad,r. Ekonomik faaliyet sonuçlar, tekne ölçe i ve bal,kç,l,k tipine göre de i mekte ve ölçek artt,kça masraf ve gelir göstergeleri de büyümektedir. Bal,kç,lar,n %86's, gelecek av miktar,n,n azalaca ,n, dü ünürken, yarya yak,n, bu mesle i b,rakmak istemedi ini belirtmi tir. Bal,kç,lar taraf,ndan sektörün önemli sorunlar, aras,nda kirlilik ve yap,la ma, örgütsüzlük ile a ,r, avc,l,k nedeniyle bal,k

stoklar,n,n azalmas, gösterilirken, çözüm için de stoklara zarar veren av yöntemlerinin yasaklanmas,, su ürünleri ile ilgili bir genel müdürlük kurulmas,, te vik vb uygulamalar,n art,r,lmas,n, önermi lerdir (19).

skenderun körfezinde yer alan üç bölge (skenderun, Arsuz ve Konac,k küçük çaplı bal,kç,l,k ile u ra an bal,kç,lar,n; sosyo-ekonomik yapılar,, bal,kç,l,kla ilgili çe itli konulardaki görü leri ve ayn, zamanda sözü edilen konularla ilgili bölgeler aras, benzerlik ve farklılıklar,nda ortaya konulmu tur. Ara t,rma kapsam,nda ihtiyaç duyulan veriler skenderun'dan 22, Arsuz'dan 13 ve Konac,k'tan 8 olmak üzere toplam 43 adet bal,kç, ile yüz yüze yapılan anketler-den elde edilmi tir. Ara t,rma sonucunda, bölgeler aras, farklılıkta kapasite art,r,m,, ya , i , motor gücü (HP), Avrupa Birli i, av arac, ve mülkiyetin ay,rt edici faktörler oldu u tespit edilmi tir. Bal,kç,lar,n önemli bir bölümünün bal,kklar,n muhafazas, ve pazarlanmas,, sahil güvenlik, bal,k çiftlikleri ve büyük teknelerle ilgili sorunlar ya ad, , belirlenmi tir. Bal,kç,l, a ili kin sorunlar,n daha etkin tespit ve çözümü için sektörün tüm payda lar,n,n kat,l,m, ile bölgesel düzeyde bir SWOT (Üstünlükler, Zayıflıklar, Fırsat ve Tehditler) analizine ihtiyaç duyulmaktadı,r. Bununla beraber, bölgedeki bal,kç,lar e itilmeli ve bir kooperatif üyesi olmaları, te vik edilmelidir sonucuna ula ,lm, t,r (20).

Sektörün son 10 y,ldaki durumunu tespit amac, ile 1994 y,l, temel devre kabul edilerek indeksler haz,rılanm, t,r. Yapılan istatistiksel analiz sonucunda; Üretim kategorileri aras,nda iç su bal,kklar, avc,l, , ile yeti tiricili i, teknelerin boylar,na göre ise 5-9,9 m. boyundaki teknelerin art, , önemli bulunmu tur ($p<0,05$). Sürdürülebilir üretimde nitelikli ürün en az nicel büyüklük kadar önemlidir. Nitelikli ürünün sunulabilmesindeki eylemlerin odak noktas,n, bal,kç,lar te kil etmektedir. Orta Karadeniz Bölgesindeki bal,kç,lar,n %51'i 30-50 ya aras,nda, ancak %1'i yükseköğretim mezunudur. Bal,kç,lar,n %56's,n,n hiçbir sosyal güvencesi bulunmazken, %34'ü ikinci i olarak bal,kç,l,k yapmakta ve %54'ü be ve daha fazla bireye bakmakla yükümlüdür. Sonuç olarak, sektörel ihtiyaçlar do rultusunda su ürünleri ekonomisinin gerektirdi i nitelikte insan faktörünün yeti tirilmesi gerekti ini bildirmi tir(21).

Sakarya ili Karasu ilçesi deniz bal,kç,lar,n,n Temmuz 2004-Temmuz 2005 tarihleri aras,nda deniz bal,kç,l, , yapan, Sakarya Tar,m l Müdürlü üne kay,tl, 143 adet bal,kç, teknesinde Bal,kç,lar,n ya da ,l,m,lar,, e itim durumlar,, medeni durumlar,,

elerinin eğitim ve iş durumu, çocukların eğitim durumları, avlanmanın hangi dönemlerde yapıldığı, toplam av günü sayısı, av sahasının limana olan uzaklığı, avlanan su ürünleri türleri, balık teknelerinin özellikleri ve kullanılan av araçları incelenmiştir. Balık teknelerinin boyu maksimum 22.00 m ve minimum 6.50 m, tekne yaşı maksimum 45 yıl ve minimum 2 yıl, avlanma süresi maksimum 240 gün ve minimum 30 gün oldu; palamut, lüfer, barbunya, tekir, mezigit, istavrit, kalkan, kefal, tirs, köpek balığı, vatoz, kum midyesi ve deniz salyangozunun araştırılarak, olarak avlandığı belirlenmiştir (22).

Tekirdağlı Deniz Balıkçılığının sosyo-ekonomik durumunu belirlemek amacıyla 2006 yılında yapıldı; Tekirdağlı Merkez ve sahil yerindeki ilçe ve beldelerde faaliyette bulunan 263 adet balık teknesi, boyları itibarıyla sınıflandırılarak ve yaş grupları, dikkate alınarak; 5- 10 m, 10-15 m ve 15 m'den büyük tekneler olarak gruplara ayrıldı. Örneğin, tesadüfi örnekleme yöntemiyle önce küçük gruptan 31 adet orta gruptan 18 adet ve büyük gruptan 5 adet ve toplam 54 adet balık teknesiyle anket yapıldı. Anket yapılan balık teknelerinin teknik özellikleri, yapı, tekne özellikleri, alet donanım özellikleri, avlanma gereçleri, tekne sahibinin ve tayfaların sosyo-ekonomik özellikleri, mevcut sorunlar ve çözüm önerileri incelenmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda Tekne büyüklük gruplarına göre tekne sahiplerinin sosyo-ekonomik yönden pek farklı olmadıkları, görülmesi sosyal güvencenin olmaması, Denizcilik Bakanlığının olmaması, balık ekipmanlarının pahalı olması, denetimlerin yetersiz olması, pazarlama sisteminin gelişmemesi ve araştırılması avlanmanın önüne geçilememesi gibi sorunlar tespit edilmiştir (23).

4 MATERYAL ve YÖNTEM

4.1 Materyal

4.1.1 Ara tırma materyali

4.1.1.1 Ara tırma alan,

Do u Karadeniz Bölgesi'nde Giresun ilinde 8 ilçe (Piraziz, Bulancak, Merkez, Gülburnu, Tirebolu, Görele, Çavuşlu, Eynesil) ara tırma alan,n, olu turmu tur (ekil 2.1).

ekil 4.1 Çal, ma alan,n,n genel görünümü

4.1.1.2 Avlama tekneleri

Örnek seçilen üç gruptan Piraziz, Bulancak, Merkez birinci grubu, Gülburnu ve Tirebolu, ikinci grubu ve Görele, Çavuşlu, Eynesil ilçeleri ise üçüncü grubu olu turmaktadır. Bu gruplarda ki bal, kç, bar, naklar, na kay, tı, avlama tekneleri ara tırma materyalini olu turmu tur.

4.1.1.3 Anket formlar,

Ara t,rman,n ana materyalini Piraziz, Bulancak, Merkez, Gülburnu, Tirebolu, Görele, avulu ve Eynesil ilçelerinden olu turulan u grubun avlama teknelerinin fiziksel ve teknik özellikleri, bal,k,lar,n sosyo-ekonomik yap,s, ve bal,k,l,k faaliyetinin ekonomik analizi için gerekli veriler, faaliyette bulunan tekne sahipleri ile yüz yüze grmeler yoluyla doldurulan anket formlar,ndan elde edilen orijinal veriler yard,m,yyla toplanm, t,r.

4.1.1.4 Kamu kurulu lar,

Ara t,rmaya konu olan Do u Karadeniz Bölgesi içerisinde bulunan Giresun bal,k,l, ,na ili kin genel bilgiler ve bölgedeki bal,k,l,k faaliyetiyle ilgili ön bilgiler, Türkiye statistik Kurumu, G,da Tar,m ve Hayvanc,l,k Bakanl, , Giresun ili ve ilçe Bal,k,l,k ve Su rnleri Genel Müdürlü ünün konuya ili kin ar ivlerinden birinci; Devlet su i leri, FAO ve üniversitelerce yap,lan ara t,rma sonuçlar,ndan da ikincil veri olarak önemli ölçüde yararlan,lm, t,r.

4.2 Yöntem

4.2.1 Örnekleme A amas,nda Uygulanan Yöntem

Giresun ilinden ara t,rma yap,lan bölgede çekilecek rne in büyüklü ünün tespitinde; tekneler küçükten by e, tekne boylar, itibariyle s,ralanm, ve yo unluklar, dikkate al,narak; 12 m küçük ve 12 mden büyük tekne ve gruplar, olarak s,n,fland,r,lm, t,r. Ayr,ca tekneler yapt,klar, avc,l,k e idine göre de K,y, bal,k,l, , ve G,rg,r bal,k,l, , olarak ayr,larak incelenmi tir. Tabakal, Tesadüfi rnekleme Yöntemine göre her gruptan anket yap,lacak tekne say,s, belirlenmi tir. Bu amaçla, önce Giresun li Bal,k,l,k ve Su rnleri Genel Müdürlü nden avlama ruhsat, alm, ve bal,k, bar,naklar,na kay,tl, olan 630 bal,k, teknesinin ilçelere göre da ,l,m, belirlenmi tir. Giresun li Bal,k,l,k ve Su rnleri Genel Müdürlü  ve Su rnleri kooperatif ba kanlar,n,n görüleri dikkate al,narak, elde edilen da ,l,m,n varyans,na göre; bal,k,l,k faaliyeti, bal,k, teknesi say,s, ve bal,k, teknesi özellikleri bak,m,ndan Giresun'daki bal,k,l, , temsil edebilecek 8 bal,k, ilçe belirlenmi tir. Ancak bu

ilçelerin verileri elde edilen ikincil verilerle elde edilebilmek için toplam 3 ana gruba ayrılarak değerlendirilmiştir. Belirlenen bu ilçelerdeki balık, barınaklar, nakat, kayıtlı, toplam 630 adet avlama teknesinden çekilecek örnek büyüklüğü;

$$n = \frac{N * \sigma^2}{\sigma^2 + N * \sigma_x^2} \quad (1) \quad \text{hesaplanmıştır, t.r.}$$

Burada;

N : Populasyon büyüklüğü, ü,

n : Örnek büyüklüğü, ü,

σ^2 : Populasyonun varyansı, n,,

σ_x^2 : Örneğin varyansı, n, göstermektedir.

Yukarıdaki (1) nolu eşitlikten 3 ana merkezden çekilmesi gereken örnek büyüklüğü, adet balık, teknesi olarak hesaplanmıştır, t.r.

$$n_h = \frac{n}{N} * N_h = \dots\dots\dots(h=1,2,3,\dots,8)\dots\dots\dots(2)$$

eşitliği kullanılmıştır, t.r. Burada;

N_h : Populasyon büyüklüğü, ü (örnek seçilen ilçelerdeki toplam tekne sayısı, s, n,) ve

n_h : Her ilçeden (kümeden) seçilecek örneğin büyüklüğü, ü (tekne sayısı, s, n,) göstermektedir (24) (Tablo 2.1).

Tablo 4.1 Örnek seçilen ilçeler, avlama teknesi sayısı, s, ve örnek büyüklüğü, ü

İlçeler	Piraziz Bulancak Merkez			Gülburnu Tirebolu		Görece Çavuşlu Eynesil		
Örnek Seçilen İlçelerdeki Avlama Teknesi Sayısı, s, (N) ve Örnek Büyüklüğü, ü (n)								
N	392			114		117		
n	27	20	21	24	41	20	20	26

Her ilçeden çekilecek örneğin büyüklüğü belirlendikten sonra, örnek büyüklüğünün tekne boy gruplarına ve balık, k, l, k faaliyetine (küçük veya orta/büyük ölçekli balık, k, l, k) göre oluşturulan gruplara da, t, m, s, ras, nda, kesirli sayılar, n bir üst sayıya tamamlanması, nedeniyle, örnek büyüklüğü 167 olarak gerçekleştirilmiştir (Tablo 2.2).

Tablo 4.2 Tekne boy gruplarına göre populasyon büyüklüğü, hesaplanan örnek büyüklüğü ve gerçekle en örnek büyüklüğünün dağılımı

Tekne Boy Grupları,(m)	Populasyon Büyüklüğü (N)	Örnek Büyüklüğü (n)
< 8	493	113
8-12	109	50
12-30	22	4
>30	6	2
Toplam	630	167

4.2.2 Verileri toplama yöntemi (Yüz yüze görüşme tekniği)

Bir işletmenin kar-zarar analizini yapmak ya da ekonomik faaliyetlerini ortaya koymak amacıyla yürütülen çalışmalar, veri toplanırken genelde muhasebe kayıtlarından yararlanılır ancak bu kayıtlar vergi yasaları için tutulduğundan, analizde kullanılmadan önce gözden geçirilerek düzenlenmelidir. Su ürünleri alt sektöründe bu konuda çeşitli güçlüklerle karşılaşmaktadır. Muhasebe kayıtları ya tutulmakta ya da saklanarak araştırılmasına izin verilmemektedir.

Bu çalışmaların mali verilerde de balıkçılar tarafından detaylı muhasebe kayıtlarının tutulmaması, tutulan kayıtların verilmemesi ve ekonomik analizler için gerekli olan üretim, masraf, sermaye yapısı gibi verilerin başka yöntemlerle topluca elde edilememesinden dolayı, veriler anket yoluyla toplanmaktadır. Bunun için tespit edilen sayıdaki tekne kadar balıkçı ile yüz yüze görüşme yapılmaktadır.

Anket formları, daha önceden çeşitli araştırmalarda kullanılan olan anket formlarıdır; D E tarafından yayımlanan Su Ürünleri Balıkçılık İstatistikleri, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü Su Ürünleri Daire Başkanlığı ve Ankara Üniversitesi Su Ürünleri Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü'nün yönetiminde yapılan oldukları projeye (25) paralellik gösterecek şekilde hazırlanmıştır.

4.2.3 Avlama filosunun teknik ve fiziksel özelliklerinin tespiti

Giresun ilinde balıkçılık faaliyetinde bulunan avlama teknelerinin; boy, kullanım ekli, ya, motor gücü, yapı malzemesi, mülkiyet durumu, satın alma ekli, kullandıkları avlama aletleri, ve ekipmanlar ve elektrikli cihaz donatmaları ile ilgili verileri

elde edecek şekilde, (26) ve (27)de bildirilen konular ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü Su Ürünleri Daire Başkanlığı ve Ankara Üniversitesi Su Ürünleri Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin (25) Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü tarafından yapılan projeleri doğrultusunda hazırlanmıştır.

4.2.4 Balıkların sosyo-ekonomik özelliklerinin tespiti

Anketler, Giresun ilindeki balıkların; yaş, medeni hâli, hane halkı nüfusu, çocuk sayısı, öğrenim düzeyi, balıkçı ve balıkçı dışında bulunanlar, ev ve otomobil sahipliği, sosyal güvenlik durumları, balıkçı tecrübeleri, mesleği seçmeleri ve çalışmaları gibi sosyo-ekonomik özelliklerinin tespitine yönelik sorular, (26) ve (27)de bildirilen konular ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü Su Ürünleri Daire Başkanlığı ile Ankara Üniversitesi Su Ürünleri Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin (25) Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü tarafından yapılan projeleri doğrultusunda hazırlanmıştır.

4.2.5 Tabloların ve grafiklerin oluşturulması,

Verilerin değerlendirilme amaçlarında tabloların ve grafiklerin hazırlanmasında iki farklı yöntem kullanılmıştır. Tamam, % ile ifade edilen değerlerden oluşan tablolarda boy grupları ve balıkçı tipleri değerlerinin toplamı ayrı ayrı %100.00'e eşit olacaktır. Bu tablolarda satış toplamları boy grubu veya balıkçı tipinin toplam içindeki oranına eşittir. Bu tablolarda satış toplamları boy grubu veya balıkçı tipinin toplam içindeki oranına eşittir. Orta/Büyük Ölçekli Balıkçı Toplamı satışta yer alan değerlerin teklerinin toplamını içermektedir çünkü Giresun ilinde orta ve büyük balıkçı olarak değerlendirilen balıkçıların yapılmaktadır.

4.2.6 İstatistik yöntemleri

Giresun ilinde bulunan avlama filosunun teknik ve fiziksel özellikleri, balıkların sosyo-ekonomik özellikleri ve balıkçı faaliyetinin mali ve ekonomik analizinde elde edilen parametrelerin karşılaştırılması ve kontrolünde (24) ve (28)de bildirildiği yöntemler esas alınmıştır. Karşılaştırma ve kontrollerde önem seviyesi, P: 0,05 olarak alınmıştır.

4.2.7 Balıkçılık faaliyetinin ekonomik analizi

4.2.7.1 Nüfus ve işgücü

Bal, kç, lar, n aileleri, kara tar, m, ndaki gibi hep beraber üretim faaliyetlerine bulunmad, , için hane halk, nüfusundan yola ç, k, larak i gücü hesap, yap, lamam, t, r. Ailenin nüfus yap, s, incelenirken, tüm aile bireyleri dikkate al, nm, ancak i gücü hesaplanmas, nda aile bireylerinden ba ka bir veya daha fazla ki i hesaba kat, larak hesaplanm, t, r.

4.2.7.2 Bal, kç, lar, n sermaye yap, s,

4.2.7.2.1 Aktif sermaye

Bal, kç, l, kta konut üretimin yap, ld, , yer olmad, , ndan aktif sermaye unsuru de ildir. Aktif sermaye i letmenin üretimde kullan, lan tüm kaynaklar, göstermektedir. Tar, m i letmelerinde çiftçinin konutu i in yap, ld, , ortamda oldu u ve eklerinde de üretimde kullan, lan hayvan bar, naklar, , depo, garaj, sundurma vb. birimler bulundu undan, sermaye unsuru olarak de erlendirilir (29).

Bu nedenle, bal, kç, lar, n aktif sermayesi; avlama sermayesi ve para sermayesi olmak üzere ba l, ca iki grupta incelenmi tir.

4.2.7.2.1.1 Avlama sermayesi

Bal, kç, lar, n avlama sermayesi; tekne sermayesi ve avlama donan, mlar, sermayesi olarak iki grupta incelenebilir. A lar, teknelerin yer ald, , bal, kç, l, k tipine uygun gruplar olu turacak ekilde, incelenmi tir. Avlanma donan, mlar, ise a lar ve di er avlanma araç- gereçlerini kapsamaktad, r.

4.2.7.2.1.2 Tekne sermayesi

Bal, kç, lar, n toplam tekne sermayesini ço unlukla as, l avlama tekneleri olu turmaktad, r ama ikinci avlama teknesi olan bal, kç, lar, m, z, n sermayesini hesaplar iken ikinci teknelerde dikkate al, nm, t, r. Bal, kç, lar, n teknelerinde mülkiyetin kendilerine ait olmas, esas olarak al, nm, t, r. Toplam tekne sermayesi, mülkiyeti ister bal, kç, ya ait, ister kiralanm, olsun, avlamada kullan, lan tüm tekneleri kapsamaktad, r. Toplam tekne sermayesi; kiralanın avlama ve/veya ta , ma teknelerinin de erinin

bal,kç,n,n mülkü olan tekne ve/veya teknelerin de erine eklenmesi, kiraya verdi i tekne de erinin ise ç,kar,lmas,yla,

Toplam Tekne Sermayesi (G) = (A+B+D)+(C+E) óF ekinde hesaplanm, t,r. Burada;

A : As,l tekne de eri

B : Kendisine ait olan avlama teknesi

C : Kiralanan avlama teknesi

D : Kendisine ait ta ,ma teknesi

E : Kiralanan ta ,ma teknesi

F : Kiraya verilen teknelerin de erini

(A+B+D) : Mülk (bal,kç,n,n kendi mülkiyetindeki) tekne de erini,

(C+E) : Kiralanan teknelerin de erini göstermektedir.

4.2.7.2.1.3 A lar ve di er avlama araç-gereçleri sermayesi

Bal,kç, teknelerindeki a larla di er avlama araç ve ekipmanlar,n,n tekne boy grubu ve bal,kç,l,k tipine göre ortalama say,lar,n,n parasal de erleri ile çarp,mlar, sonucu elde edilen de erlerin toplanmas,yla bulunmaktad,r ama bu konuda bal,kç,lar bilgi vermek istememi lerdir.

4.2.7.2.1.4 Elektrikli cihaz ve ekipmanlar

Bal,kç, teknelerindeki elektrikli cihazlar,n tekne boy grubu ve bal,kç,l,k tipine göre ortalama say,lar,n,n parasal de erleri ile çarp,mlar, sonucu elde de erlerin toplanmas,yla bulunmaktad,r ama bu konuda da bal,kç,lar bilgi vermek istememi lerdir.

4.2.7.2.1.5 Para sermayesi

Para sermayesi, i letme sermayesinin en hareketli grubudur. Di er bir ifadeyle, likiditesi en fazla oland,r. letme faaliyetinin devam, üzerinde oldukça etkili olan bu sermayenin i letmede yeteri kadar bulunmas,, i letmenin ba ar,l, bir ekinde çal,abilmesi için artt,r (30). Para sermayesinin az olmas,, i letmeyi elveri li olmayan ko ullarda üretim girdileri sat,n almaya, ya da yüksek faizli kredi teminine zorlamaktad,r. letmelerde mevcut para sermayesi, i letmelerin alacaklar, ile i letmede

bulunan nakit paradan oluşur (31) Tarım işletmesinde para sermayesinin sabit sermayenin %50 civarında olması, arzu edilir (32).

4.2.7.2.2 Pasif sermaye

Pasif sermaye, tarım işletmelerinde aktif sermayenin kaynakları, göstermektedir.

Aktifte yer alan varlıklar esas itibarıyla öz kaynaklar ile yabancı kaynaklar olmak üzere iki kaynaktan oluşurlar. Aktif sermayeden yabancı kaynaklar (borçlar) çıkarılarak, geriye öz sermaye kalır (29).

5 ARA TIRMA SONUÇLARI

5.1 Giresun İlindeki Avlama Filosunun Teknik Fiziksel Özellikleri

5.1.1 Avlama teknelerinin kullanım ekli

Giresun ili balıkçılık faaliyetinde bulunan avlama tekneleri kullanım özelliğine (balıkçılık tipine) göre, küçük, orta ve büyük ölçekli balıkçılık (küçük ölçekli balıkçılık) ve orta/büyük ölçekli balıkçılık olmak üzere iki grupta incelenmiştir. Giresun ili balıkçıları %96'sı küçük ölçekli balıkçılık teknesi, %4'ü ise orta ve büyük ölçekli balıkçılık teknesi olarak kullanılmaktadır. Giresun ili karasularında trol ve trol-giriş yasak olduğundan sularımızda sadece orta ve büyük tekneler giriş avcılığı yapılmaktadır (Tablo 3.1).

Tablo 5.1. Giresun İlinde örnek olarak seçilen avlama teknelerinin boy grupları ve balıkçılık tipine göre dağılımı

Boy Grupları, (m)	Örnek Seçilen Avlama Tekneleri		
	N	%n	
<8	493	111	
8-12	109	50	
12-30	22	4	
>30	6	2	
Balıkçılık Tipi			
Küçük Ölçekli Balıkçılık (Küçük, Orta ve Büyük Ölçekli Balıkçılık) Toplamı	612	161	
Orta ve Büyük Ölçekli Balıkçılık	Giriş	28	6
	Trol	0	0
	Trol-Giriş	0	0
	Toplam	28	6
Genel Toplam	630	167	

K,y, bal,kç,l, , yapan avlama teknelerinden örnek olarak seçilenler, ço unlukla 12 mden küçük olup, k,y,dan ayr,ld,klar, bölgede avc,l,k yapmakta ve ayn, yere geri dönüp avlad,klar, bal,klar, karaya ç,karmaktad,rlar. 12 mden büyük olup, dal, tak,mLAR,, algarna vb. av araçlar, ile donanm, avlama tekneleri de k,y, bal,kç,l, , ruhsat,na sahiptir.

Çal, ma bölgemizde yapm, oldu umuz çal, mada bal,kç,lar,n tamam, sadece g,rg,r avc,l, , yapt,klar,n, ifade ettikleri için bal,kç,l,k tipi olarak sadece k,y, ve g,rg,r bal,kç,l, , olarak esas al,nm, t,r.

5.1.2 Avlama teknelerinin boyu

Giresun lnde örnek olarak seçilen avlama teknelerinin boy de erlerinin 3,5-45 m aras,nda da ,l,m gösterdi i saptanm, t,r (Tablo 3.2).

Tablo 5.2 Avlama teknelerinin boyu

Boy Gruplar, (m)	Minimum	Maksimum	Ortalama	
<8	3,5	7,8	6,25	
8-12	8	11	9,23	
12-30	12	28	19,25	
×30	42,5	45	43,75	
Bal,kç,l,k Tipi				
Küçük Ölçekli Bal,kç,l,k (K,y, Bal,kç,l,) Ort.	3,5	12	7,17	
Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k	G,rg,r	12	45	27,41
Genel Ortalama	3,5	45	7,90	

Tablo 3.2 incelendi inde k,y, bal,kç,l, , faaliyetinde bulunan avlama teknelerinin boylar, 3,50-12 m (ortalama 7,17 m), orta ve büyük ölçekli bal,kç,l,k faaliyetinde bulunan avlama teknelerinin boylar, ise 12,00-45,00 m (ortalama 27,41 m) aras,nda de i ti i görlmektedir.

K,y, bal,kç,l, , yapan avlama teknelerinin %4ünün boyu 12 mden büyük, %96n,n boyu ise 12 mden küçüktür. Orta veya büyük ölçekli bal,kç,l,k yapan 25

møden büyük avlama teknelerinin hepsi g,rg,r teknesi olup, ortalama boyu 35,12 m'dir. Bunlar, Giresun ilinde ki avlama teknelerinin %3,24'ünü oluşturmaktadır.

5.1.3 Avlama teknelerinin yaşı

Giresun ilinde faaliyet gösteren avlama teknelerinin yaşları 0-45 yaşları arasında değişmektedir ve ortalama 16,15 yaşında olmaktadır (Tablo 3.3).

Tablo 5.3 Boy grupları, ve balık tipi tipine göre avlama teknelerinin yaşları, m, (%)

Boy Grupları, (m)	Minimum	Maksimum	Ortalama	
<8	1	45	16,92	
8-12	2	35	15,34	
12-30	2	18	11,75	
>30	2	3	2,5	
Balık Tipi				
Küçük Ölçekli Balık (K, y, Balık,)	1	45	16,43	
Orta ve Büyük Ölçekli Balık	G,rg,r	2	35	8,66
2) Teknelerin ortalaması,	4	17	12,36	
3) Teknelerin ortalaması,	17	17	17	
Genel Ortalama	1	45	16,23	

8 m'den daha küçük boy grubundaki avlama tekneleri ortalama 16,92 yaş ile en yaşlı, 12-30 m boy grubundaki avlama tekneleri ise ortalama 11,75 yaş ve en genç teknelere 30 metreden daha büyük tekneler grubunun en genç avlama tekneleri olmaktadır. Tekne boy grubu ile ortalama tekne yaşı arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır ($r=0,2086$).

Küçük ölçekli balık yapan avlama tekneleri (16,43 yaş), orta ve büyük ölçekli balık yapan avlama teknelerine göre ortalama 7,77 yaş daha eskidir. Avlama teknelerinin 12 m'den küçük olanların en yaşlısı 45 yaş, 12 m'den büyük olanların en yaşlısı ise 18 yaş olarak saptanmıştır (Tablo 3.3).

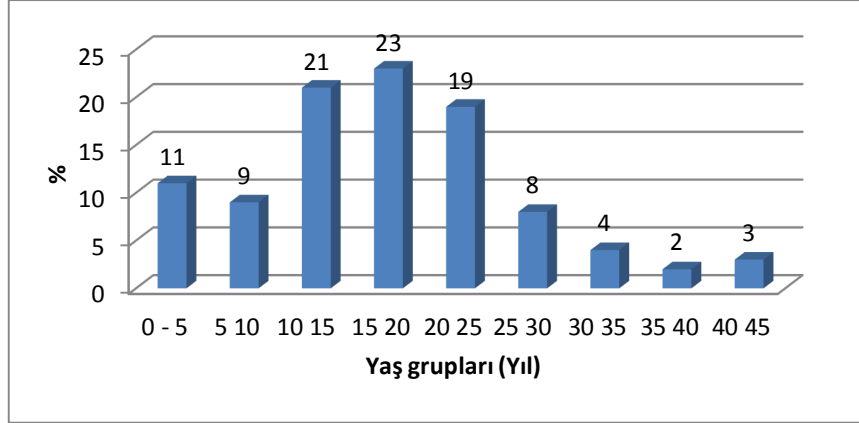
Giresun ilindeki avlama teknelerinin yaşları 5 yaş aralıklarıyla yaşları ayrı ayrı, %23'ünün 15-20, %21'inin 10-15, %19'unun 20-25, %9'unun 5-10, %4'ünün 30-35, %3'ünün 40-45, %2'sinin ise 35-40 yaşlarında olduğu saptanmıştır. Giresun ilinde avlama tekneleri arasında en yüksek oran 15-20 yaş grubunda 8 yaşından

küçük avlama teknelerinde tespit edilmiştir. Bu yaş grubunu yine aynı, boy grubu üyelerinin 10-15 yaş grubu takip etmiştir. (Tablo 3.4).

Tablo 5.4 Boy grubu ve balıkçılık tipine göre farklı yaş gruplarındaki avlama tekneleri (%)

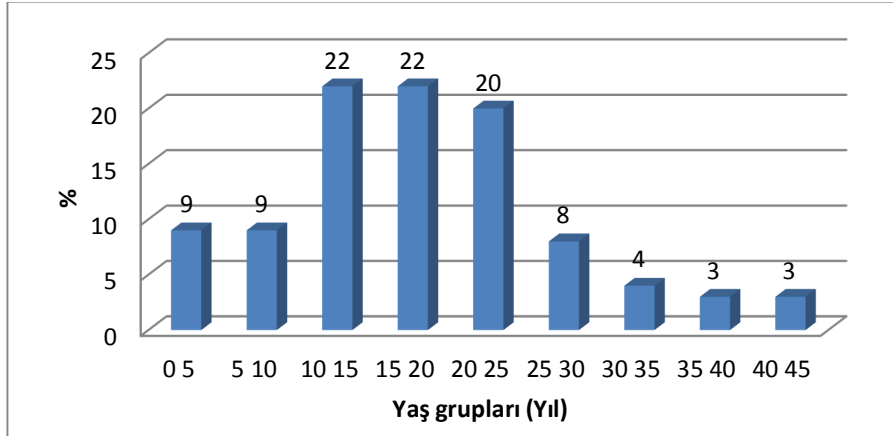
Boy Grupları, (m)	Yaş Grupları, (Y,İ)								
	0-5	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45
<8	10	13	24	17	23	10	6	3	5
8-12	5	2	11	19	9	3	-	1	-
12-30	1	-	1	2	-	-	-	-	-
×30	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Balıkçılık Tipi									
Küçük Ölçekli Balıkçılık (Kısa, Balıkçılık,) Toplam	15	15	35	36	32	13	6	4	5
Orta ve Büyük Ölçekli Balıkçılık	3	-	2	1	-	-	-	-	-
Küçük, Orta ve Büyük Ölçekli Balıkçılık Genel Toplam	18	15	37	37	32	13	6	4	5

Giresun’da ki avlama teknelerinden 8 yaşından küçük ve 10-15 yaş arasındaki avlama tekneleri sayısı, en fazla yaş, ilme olan grubu olduğu gibi bu grubu yine aynı, boy grubundan 20-25 yaş grubu takip etmiştir. Balıkçılık faaliyetinde bulunan avlama teknelerinin %20’sinin yaş, 10’dan küçüktür. Bu gruptaki avlama teknelerinin yarısından fazlasının (%64’ünün) yaş, 20’den küçük, %36’sının yaş, ise 20’den büyüktür (ekil 3.1).

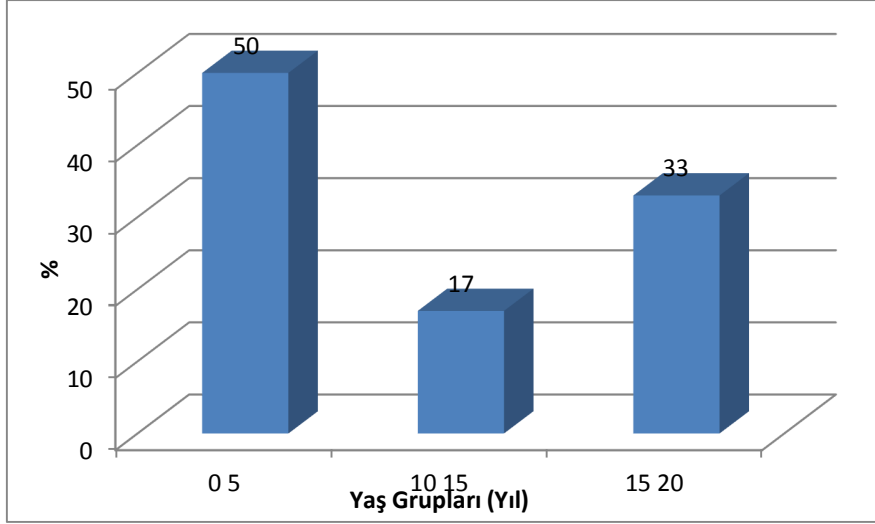
ekil 5.1 Giresun linde ki avlama teknelerinin ya gruplar,na göre da ,l,m, (%)

K,y, Bal,kç,l, , faaliyetinde bulunan avlama teknelerinin % 26'sinin ya , 20'den küçüktür. Bu gruptaki avlama teknelerinin yar,s,ndan fazlas,n,n (%60'n,n) ya , 20 den küçük, %30's,n,n ya , ise 20'den büyüktür (ekil 3.2).

ekil 5.2 K,y, bal,kç,l, , yapan avlama teknelerinin ya gruplar,na göre da ,l,m, (%)

Orta ve büyük ölçekli bal,kç,l,k faaliyetinde bulunan avlama teknelerinden yar,s, 5 ya ,n alt,ndad,r. En ya l, grup 15-20 ya grubudur. Orta ve büyük ölçekli bal,kç,l,k faaliyetinde bulunan avlama teknelerinin % 67'si 15 ya ,ndan küçüktür (ekil .3.3).

ekil 5.3 Orta ve büyük ölçekli avlama teknelerinin ya grupları,na göre dağılımı, (%)

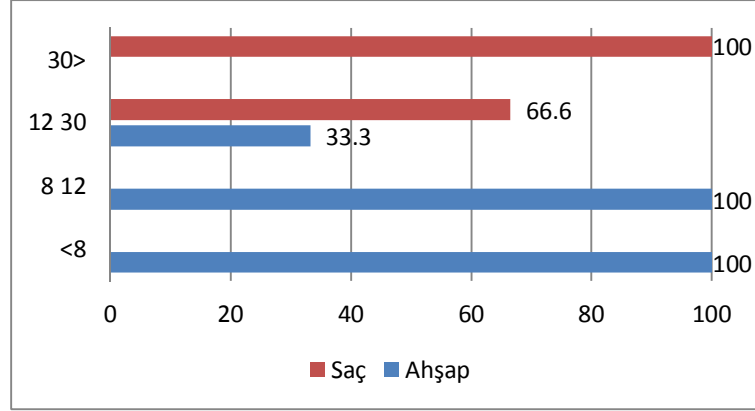
5.1.4 Avlama teknelerinin yapı malzemesi

Giresun ilindeki avlama teknelerinin % 98'ini ahaptan, %2'sini ise saçtan imal edilmiş tir (Tablo 3.5).

Tablo 5.5 Boy grubu ve balıkçılık tipine göre avlama teknelerinin yapı malzemesi

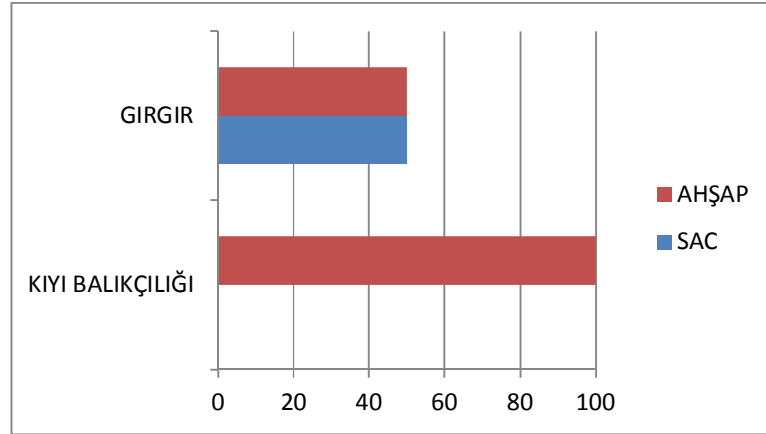
Boy Grupları, (m)	Yapı Malzemesi		TOPLAM
	Ahaptan	Saç	
<8	111	-	111
8-12	50	-	50
12-30	3	1	4
>30	-	2	2
Balıkçılık Tipi			
Küçük Ölçekli Balıkçılık (Kıy, Balıkçılık) Toplam	161		161
Orta ve Büyük Ölçekli Balıkçılık	3	3	6
Genel Toplam	164	3	167

Giresun ili balıkçıları,nda 12 m'den küçük teknelerin tamamı, ahaptan, 28 m'den büyük teknelerin tamamı, ise saç malzemedan imâl edilmiş tir. 12-30 m boy grubundaki teknelerin %66,6'si ahaptan, %33,3'ü ise saçtan imal edilmiş tir. 30 m'den daha büyük boylardaki teknelerin tamamı, saç malzemedan yapılmış tir (ekil 3.4).

ekil 5.4 Avlama teknelerinin boy gruplarına göre yapılmaz malzemesinin dağılımı (%)

Kıy, balıkçılık, faaliyette bulunan avlama teknelerinin tamamı (%100) ahşaptan imal edilmiştir. Orta ve büyük ölçekli balıkçılık yapan avlama teknelerinin %50'si ahşap, diğer yarısında (%50'si), sac malzemedendir yapılmıştır (ekil 3.5).

ekil 5.5 Balıkçılık tipine göre ahşap ve sac avlama teknelerinin dağılımı (%)

5.1.5 Avlama teknelerinin mülkiyet durumu

Giresun ilindeki avlama balıkçıları, %76'sının mülkiyeti kendine ait tekneleri, %23'ü ise mülkiyeti ortak tekneler ile balıkçılık faaliyetinde bulundukları, tespit edilmiştir. Ortak tekne sahiplerinin (%26) ortakları, aile içi (%21) ve aile dışı (%2) ortaklıklardan oluşmaktadır. Giresun balıkçıları, avlanma teknelerini kiralama (%1) yoluna gitmemeleri çok dikkat çekici bir sonuçtur (Tablo 3.6).

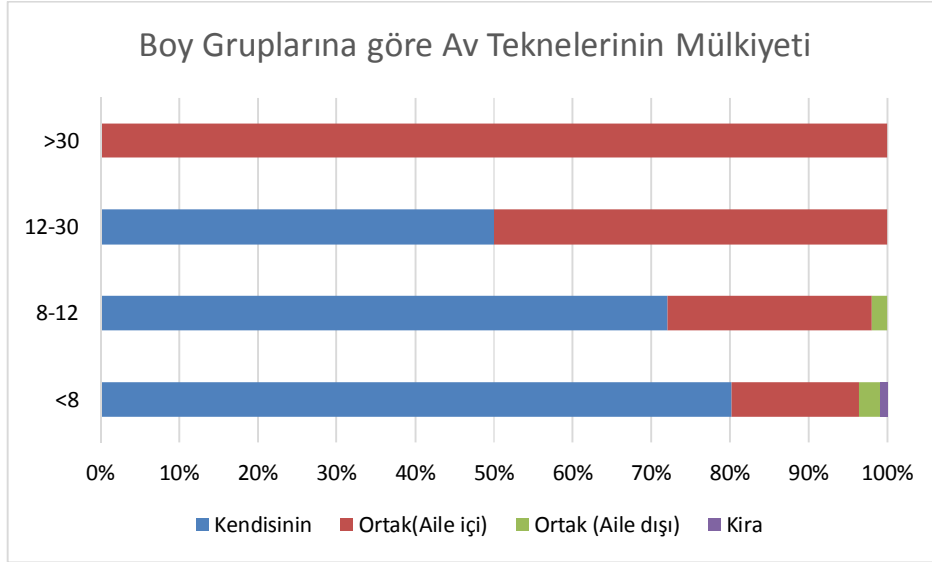
Tablo 5.6 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre as,l avlama teknelerinin mülkiyet da ,l,m, (%)

Boy Gruplar, (m)		Tekne Mülkiyeti			Kira	TOPLAM
		Kendisinin	Ortak			
			Aile içi	Aile Dışı		
<8		53,2	10,71	1,5	1	66,41
8-12		21,28	7,77	0,5	0	29,55
12-30		1,52	1,26	0	0	2,78
×30		0	1,26	0	0	1,26
Bal,kç,l,k Tipi						
Küçük Ölçekli Bal,kç,l,k (K,y, Bal,kç,l,) Toplam		74,88	18,24	1,92	0,96	96
Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k	G,rg,r	1,3	2,68	0	0	4
Genel Toplam		76,2	20,92	1,92	0,96	100

Tekne boyu 8 metreden küçük olan avlama teknelerinin mülkiyetleri en fazla (%53,2) tek tekne sahiplerine aittir. 8 metreden küçük tekne sahiplerinin ortaklık kurarken aile içindeki(%10,71) ortaklıklar, tercih ettikleri tespit edilmiştir. Kiralama yoluyla avcılık yapan avlama teknelerine baktığımızda yine 8 metreden küçük avlama teknelerinden sadece bir üyesinin kiralamay, tercih ettiğini görmekteyiz. Tekne boyu 8-12 metre boy grubunda %21,28 teknenin mülkiyeti tek kişiye ait iken %7,77'lik oran ile de tekne sahipleri mülkiyette aile içi ortaklık, tercih etmişlerdir ancak çok küçük oranla(%0,5) aile dışı ortaklık tespit edilmiştir. 12-30 metre boyundaki tekne sahiplerinin %1,52'si teknenin mülkiyeti tek kişiye ait iken %1,26'lık oran ile de tekne sahipleri mülkiyette aile içi ortaklık, tercih etmişlerdir. Bu grubun üyeleri tekne mülkiyeti için aile dışı ortaklık, ve kiralamay, tercih etmemişlerdir. 30 metreden büyük avlama tekne sahipleri tekne mülkiyeti için tek kendilerine ait tekne sahibi olmayıp aile içi ortaklık yoluyla (% 1,26) tekne mülkiyeti sahipleri olmuşlardır.

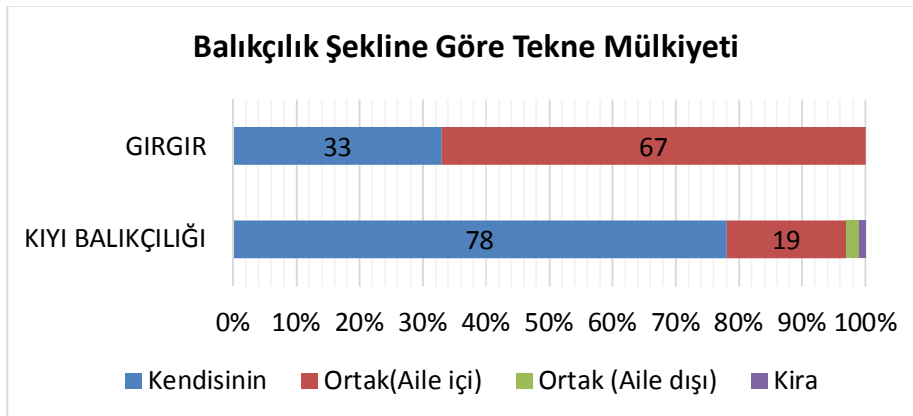
Tüm boy gruplarından 30 metreden büyük tekneler hariç en az %50'sinin tekne mülkiyeti kendilerine aittir. 8 metreden küçük tekne grubunun % 80'ninin tekne mülkiyeti kendisine aittir. Tekne boyu arttıkça mülkiyette kiralama yolu tercih

edilmemi tir ve ortaklar,n aile içi bireylerden tercih edilme oran, da artm, t.r. 8 metreden küçük teknelerde %16 olan aile içi bireylerle ortaklık, 12 mæden büyük teknelerde %50'ye ve 30 metreden büyük teknelerde ise %100' e ula maktadır (ekil 3.6).

ekil 5.6 Boy gruplarına göre asıl avlama teknelerinin mülkiyet dağılımı,

Kıy, balıkçılık, nda teknelerin mülkiyetlerinin %78'i, gırgırların %33'ü balıkçılar, kendilerine aittir. Tekne boyuyla birlikte tekne ve av donanım, sermayesi arttıkça, ndan, gırgır mülkiyetinde ortak olanların oranı, kıy balıkçılar,ndan çok daha yüksek olup ortaklık, n sadece aile bireyleri arasında gerçekleştiği tespit edilmiştir (ekil 3.7).

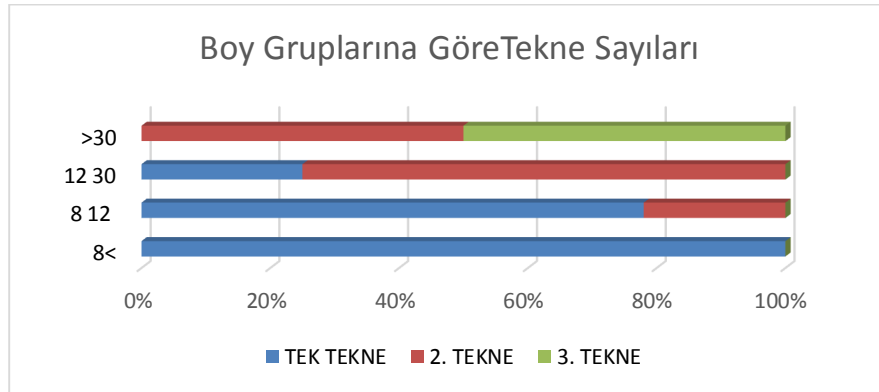

ekil 5.7 Balıkçılık tipine göre asıl avlama teknelerinin mülkiyet dağılımı,

Giresun lönünde bal,kç,lar,n %90-ün,n, bal,kç,l,k faaliyetlerini tek avlama teknesi, %10-unun ise iki veya daha fazla avlama teknesi ile avc,l,k yürüttü ü saptanm, t,r (ekil 3.8).

ekil 5.8 Bal,kç,lar,n genel olarak sahip olduklar, tekne say,lar,

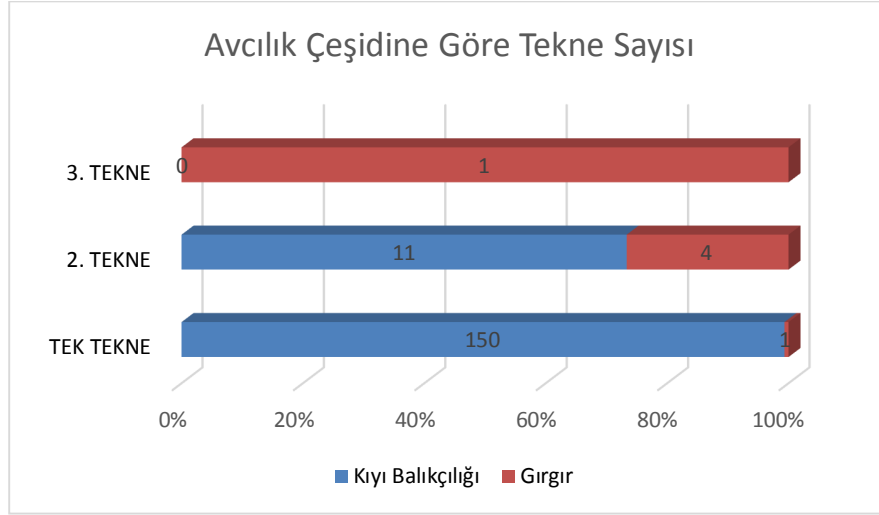

ekil 5.9 Teknelerin boy gruplar,na göre 2. Avlama ve ta ,ma teknesine sahip olma durumu(%)

ekil 3.8 ve ekil 3.9 incelendi inde bal,kç,lar,n %15 inin ikinci avlama teknesi, %10-ünün de üçüncü avlama teknesi bulunmaktadır. Boy gruplar,na göre 8 metreden küçük avlama teknesine sahip tüm bal,kç,lar,n tek tekneye (%100) sahip olduklar, tespit edilmi tir.12 metreden büyük ço u (%75) tekne ikinci tekneye sahiptir. Bal,kç,lardan, 30 metreden büyük boy grubunda avlad,klar, bal,klar, karaya ç,karmak için ta ,ma

teknesi kullanmaya başlamaktadırlar.20-30 m boy grubundaki balıkçılar, n da kiralama yoluyla ya da akrabalar,yla bu görevi yerine getirmektedirler.

Kıy, balıkçılar, yapan balıkçılar, n sadece %70'inin ikinci avlama teknesi veya ta ,ma teknesi bulunmaktadır. Üçüncü teknesi bulunan sadece bir balıkçı, tespit edilmiştir (ekil 3.10)

ekil 5.10Avcılık çeşidine göre 2. Avlama ve ta ,ma teknesine sahip olma durumu(%)

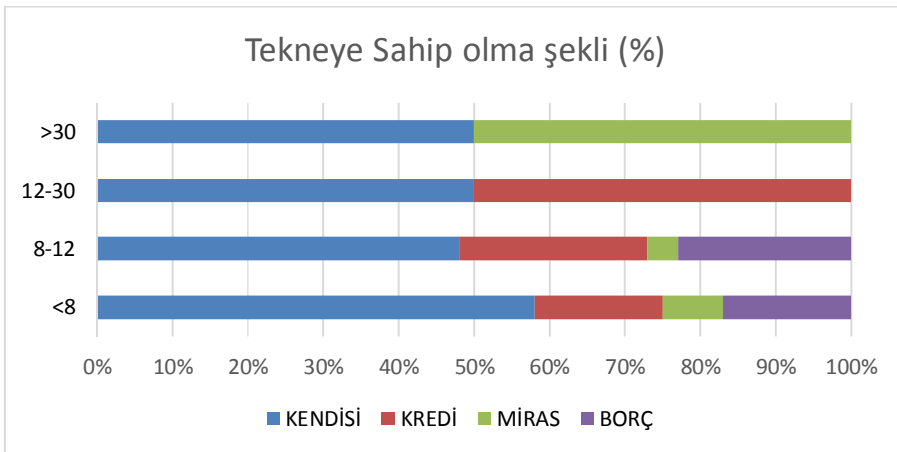
5.1.6 Avlama teknelerinin satın alınma şekli

Giresun ili balıkçılık faaliyetinde bulunan avlama teknesi sahibi balıkçılar, n %55'inin kendi imkânlar,, %19'unün kredi, %70'inin miras ve %19'u ailesi borç olarak tekne sahibi oldukları, saptanmıştır (Tablo 3.7).

Tablo 5.7 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre avlama teknelerinin sat,n al,nma ekli (%)

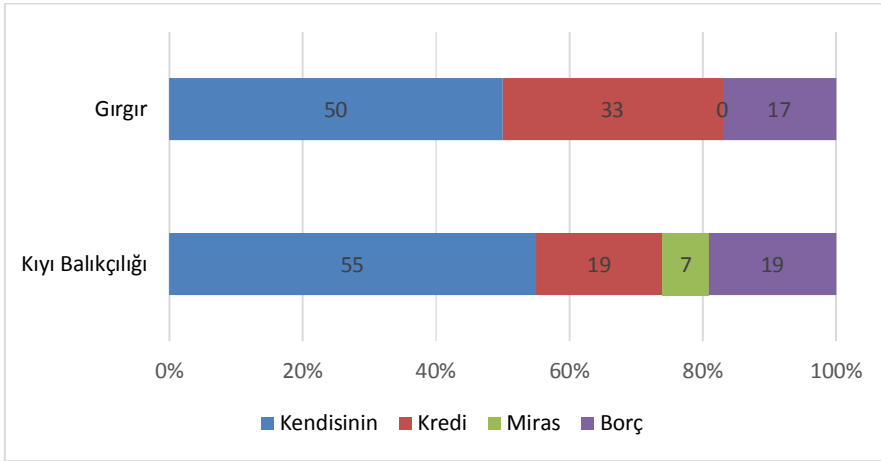
Boy Gruplar, (m)		Teknelerin Sat,n Al,nma ekli				TOPLAM
		Kendisinin	Kredi	Miras	Borç	
<8		38,5	11,4	5,25	11,59	66,74
8-12		14,85	6,46	1,19	7,41	29,91
12-30		1,10	1,14	0	0	2,24
×30		0,55	0	0,56	0	1,11
Bal,kç,l,k Tipi						
Küçük Ölçekli Bal,kç,l,k (K,y, Bal,kç,l,) Toplam		52,8	18,24	6,72	18,24	96
Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k	G,r,g,r	2,00	1,32	0	0,68	4
Genel Toplam		54,8	19,56	6,72	18,92	100

Tablo 3.7 incelendi inde tekne boyu büyüdükçe ah,stan borç alma yoluyla tekne sahibi olanlar,n oran, dü mü tür 12-45 m boy da ,l,m,nda itibaren ah,stan borç alarak tekne sahibi olan bal,kç, bulunmamaktad,r. Büyük boya sahip teknelerde kredi kullan,m,n,n artmas, beklenirken küçük k,y, bal,kç,l, , yapan teknelerde kredi kullan,m, %17,9 olarak bulunmu tur. 30 metreden büyük teknelerin %50 kendisinin %50 de miras yoluyla sahip olundu u bulunmu tur (ekil 3.11).

ekil 5.11 Tüm avlama teknelerinin sat,n al,nma ekli (%)

Bal,kç,l,k tipine göre bak,ld, ,nda en yüksek oranda kredi kullanan bal,kç,lar k,y, bal,kç,lar,d,r (%18,24), en az oranda kredi kullanan bal,kç,lar ise g,rg,r yapan tekne sahipleridir (%8,70). K,y, bal,kç,lar,n,n %14,24'ü ah,stan borç alma yoluyla tekne sahibi olmu lard,r. Orta ve büyük ölçekli bal,kç,lardan % 0,68'ü ah,stan borç alarak tekne sahibi olmu lard,r (ekil 3.12).

ekil 5.12 Bal,kç,l,k tipine göre avlama teknelerinin sat,n al,nma ekli (%)

5.1.7 Avlama teknelerindeki a lar ve di er avlama araçlar,

Giresun ilinde kay,tl, ve limanlar,nda bulunan teknelerde bal,kç,l, ,n temel avlama arac, a lard,r. A lardan sade a lar, fanyal, a lar, g,rg,r a lar, tekneye ba l, kald,rma a lar,n, kulland,klar, gibi dip trolü, çift gemili orta su trolü, dreç, algarna, çapari, parakete, el oltası ve sabit oltalar (el ile kullan,lan) gibi farklı özelliklerdeki oltalar ve dal, tak,malar,na da rastlanm, t,r. Algarna, dreç ve dal, tak,malar,, avc,l, ,nda sadece bu av araç-gereçlerinin kullan,ld, , belirli su ürünlerinin avc,l, ,n, yapan k,y, bal,kç,larda tespit edilmi tir. A lar,n donat,m,, kullan,m, ve adlandır,lm,nda baz, farklılıklar olsa da, bal,kç,lar,n benzer a çe itlerini kulland,klar, saptanm, t,r.

K,y, bal,kç,l, , yapan avlama teknelerinin %46's,nda olta bulunmas, nedeniyle, k,y, bal,kç,lar,nda olta ve a lar hemen hemen birlikte yaygın bir av arac, olarak tespit edilmi tir. Giresun ilinde bal,kç,l,k yapan avlama teknelerinde, olta d, ,nda ço unlu unu

avlanma araçları, 23 avlama aracı kullanıldı, belirlenmiş bunlar; genellikle mezgit uzatması (%86), barbunya ağı (%76), palamut uzatması (%63), saçma ağı (%62), kalkan ağı (%39) ve algarna (%32) oranlarında bulunmaktadır (Tablo 3.8).

Kıyıda balıkçılık yapan avlama teknelerinde çoklukla mezgit-palamut uzatmaları, veya mezgit-palamut-barbunya uzatmaları, ile saçma kombinasyonları bulunduğunu, endüstriyel balıkçılık yapan avlama teknelerinde gergir ağılar, dip trolü, çift gemi ve orta su trolü bulunmaktadır.

Tablo 5.8 Giresun ili balıkçılık yapan teknelerde bulunan avlama araç-gereçleri (%)

Avlama Aracı*	% n	Avlama Aracı	% n
Mezgit Uzatması,	86	Tirsi Uzatması,	17
Barbunya Uzatması,	76	Rus Kefali Volisi	16
Palamut Uzatması,	63	Lüfer Uzatması,	15
Saçma	62	Alamana	8
Kalkan Uzatması,	39	Dalgıç Takımı,	7
Algarna	32	İrpan	4
stavrit Volisi	31	Zıpkın	4
Yerli Kefal Uzatması,	26	Dreç	3
skorpit Uzatması,	23	Dip Trolü	3
Zargana Uzatması,	21	Orta Su Trolü	2
Çinekop Uzatması,	20	Çaparı	2
stavrit Uzatması,	20		

(*) : Oltalar dâhil edilmemiştir.

Gergirlerde tekne boyu büyüdükçe avlama araçları, sadece tiri, hamsi-istavrit veya hamsi-palamut gergir, kombinasyonları ağılık kazandı, gözlenmiştir. Trolü gergir teknelerinde orta su trolü, yerini palamut gergir, ve palamut uzatmaları, Orta ve büyük ölçekli balıkçılıkta, hamsi, barbun, mezgit gergir, yanında orta ve dipsu trolü çeşitlerinin az da olsa temsil edildiği bir gruptur. Giresun ili balıkçıları, bu çalınmada Tablo 3.9 da belirtilen tüm av araçlarından hepsi en az %50 oranında tüm teknelerde bulunduğunu tespit edilmiştir.

Tablo 5.9 G,rg,r teknelerinde bulunan avlama araçlar, (%)

Avlama Arac,*	% n	Avlama Arac,	% n
Mezgit Uzatmas,	83	Tirsi Uzatmas,	50
Barbunya Uzatmas,	100	Rus Kefali Volisi	67
Palamut Uzatmas,	67	Lüfer Uzatmas,	67
Saçma	83	Alamana	50
Kalkan Uzatmas,	83	Dalg,ç Tak,m,	50
Algarna	83	I r,p	50
stavrit Volisi	67	Z,pk,n	50
Yerli Kefal Uzatmas,	83	Dreç	50
skorpit Uzatmas,	67	Dip Trolü	50
Zargana Uzatmas,	50	Orta Su Trolü	50
Çinekop Uzatmas,	83	Çapari	50
stavrit Uzatmas,	50		

(*) : Oltalar dahil edilmemi tir.

5.1.8 Avlama teknelerindeki elektrikli cihazlar ve ekipmanlar

Giresun iliındaki avlama teknelerinde telsizden ak,nt, ölçer kadar çok çe itli elektrikli cihaz ve ekipman,n bulundu u saptanm, t,r (Tablo 3.11) 8 metreden küçük avlanma teknelerinin telefon (%20), telsiz(%6), SSB telsiz(%2), radar(%18),iskandil(%9) ve ak,nt, ölçer (%1) oran,nda sahip olduklar, teknolojik donan,m olarak tespit edilmi tir. Avlanma teknelerinin boyu artt,kça sahip olduklar, teknolojik donan,mda artm, t,r hatta 30 metreden daha büyük avlama teknelerinin hepsinde tüm donan,m,lar (%100) bulunmaktad,r (Tablo 3.10).

Tablo 5.10 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre avlama teknelerinde bulunan elektrikli cihaz ve ekipmanlar (%n)

Elektrikli Cihazlar	Boy Gruplar, Elektrikli Cihazlar (m)				Bal,kç,l,k Tipi (%n)	
	<8	8-12	12-30	>30	K,y, Bal,kç,l, ,	G,rg,r
Telsiz	6	32	75	100	14	83
Telefon	20	18	50	100	81	67
SSB Telsiz	2	4	50	100	2	67
Sonar	-	-	50	100	-	67
Radar	18	42	75	100	25	83
Jeneratör	-	4	50	100	1	67
skandil	9	36	50	100	17	67
GPS- Satalite	-	2	50	100	1	67
Fishpomp	-	-	25	100	-	50
Faks	-	-	50	100	-	67
EcoSaunder	-	2	50	100	1	67
Buz Makinas,	-	-	50	100	-	67
Auto pilot	-	-	50	100	-	67
Ak,nt, ölçer	1	-	50	100	1	67

K,y, bal,kç,l, , yapan avlama teknelerinde daha çok av,n yerini bulmaya yarayan sonar ve eco-saunder VHF telsiz magnetik pusula, telefon ve ak,nt, ölçer d, ,nda elektronik cihaza rastlanmam, t,r. Orta ve büyük avlama teknelerinde; bu çal, mam,zda sadece g,rg,r tekneleri ile çal, t, ,m,z için g,rg,r teknelerinde av,n bulunmas,na yarayan tüm ekipman (Sonar, Echo-Sounder, akıntı Ölçer, VHF Telsiz [Adet], SSB telsiz, kuş radarı, kumpas radar, ağ radarı, harita cihazı (GPS), manyetik pusula oldu u gibi ta ,ma teknesine almaya yarayan fishpomp ve av,n bozulmas,n, önlemek için buz makinesi ve jeneratör gibi ekipmanlar da mevcuttur. Endüstriyel bal,kç,l,k yapan büyük boy teknelerde belirtilen tüm elektronik cihazlar mevcuttur.

5.1.9 Avlama teknelerinin motor gücü

Giresun iliındaki avlama teknelerinin motor güçlerinin 7-1250 BG arasında de i ti i saptanm, t,r. 8 metreden daha küçük avlama tekneleri ortalama 19,33 BG ile en küçük motor gücüne sahip grubu olu turmaktad,r. En büyük motor gücü tekne boy büyüklü ü ile do ru orant,l, olup 30 metreden daha büyük tekne grubunda ortalama 1000BG ile en büyük motor güçlerine sahip grubu olu turmaktad,r. II. ve III. motor destekleri 10 metre av teknelerinden daha büyük teknelerde bulunmaktad,r. II.motor gücü 8-12 metre grubu üyelerinden 10 av teknesinin ortalaması, 25,3 BG, 12-30 metre boy grubunda iki av teknesinin ortalaması,725 BG'dür. III.motor deste i 30 metreden daha büyük iki av teknesinde ortalama 875 BG kuvvetindee motor kullan,ld, , tespit edilmi tir (Tablo 3.11).

Tablo 5.11 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre avlama teknelerinin motor güçleri (BG)

Boy Gruplar, (m)	Motor Gücü (BG)					
	I.Motor			II. Motor	III. Motor	
	Min.	Maks.	Ort.	(ort.)	(ort.)	
<8	7	85	19,33	-	-	
8-12	16	168	73,78	25,3 (10)	-	
12-30	65	1000	418,75	725 (2)	-	
×30	750	1250	1000	750(2)	875(2)	
Bal,kç,l,k Tipi						
Küçük Ölçekli Bal,kç,l,k (K,y, Bal,kç,l,) Toplam		7	168	36,24	25,3	-
Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k	G,rg,r	65	1250	612,5	737,5	875

K,y, bal,kç,l, , yapan avlama tekneleri, en küçük motor gücüne ortalama 36,24 BG ile sahip grubu olu turmaktad,r. Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l, , olu turan g,rg,r teknelerinde birinci motorlar,n ortalama gücü 612,5 BG'dür. (Tablo 3.11).

K,y, bal,kç,l,klar,nda II.motor takviyesini grup üyelerinden 10 av teknesinde ortalama 25,3 BG'dik motor gücüyle tespit edilmiştir. K,y, bal,kç,l,klar,nda III.motor kullanılmamış, lardır. Orta ve büyük bal,kç,l,klarda II. motor desteği motor gücü ortalaması, 737,5 BG'de ve III. motor desteği 30 metreden daha büyük iki av teknesinde ortalama 875 BG kuvvetinde kullanılmış, tespit edilmiştir.

5.2 Karadeniz Bölgesi Bal,kç,l,klar,ın Sosyo-Ekonomik Özellikleri

5.2.1 Bal,kç,l,klar,ın Yaş, ve Medeni Hâli

Giresun'daki bal,kç,l,klar,ın yaş,ının 22-75 arasında olduğu tespit edilmiştir (ortalama 45,11) ve %86'sının evli, %14'ünün ise bekâr olduğu saptanmıştır. Tekne boy gruplarına göre ortalama yaş, en büyük bal,kç,l,klar, 8 m'den küçük tekne sahipleridir. Boy gruplarına göre bal,kç,l,klar,ın ortalama yaş,ları arasında farklılıklar, önemsiz ($p>0,05$) bulunmuştur. Tüm bal,kç,l,klarda en sık rastlanan yaş, grubu 48'dir (mod:10). Bal,kç,l,klar,ın tipine göre en yaş,lı bal,kç,l,klar k,y, bal,kç,l,klar,nda bulunmuş, en genç bal,kç,l,klar da k,y, bal,kç,l,klar, yapan bal,kç,l,klardır (Tablo 3.12).

Tablo 5.12 Boy grupları, ve bal,kç,l,klar,ın tipine göre tekne sahibi bal,kç,l,klar,ın yaş, ve medeni hâli

Boy Grupları, (m)	Bal,kç,l,klar,ın Yaş, (Y)			Medeni hali (%)	
	Min.	Maks.	Ort.	Bekâr	Evli
<8	22	75	46,45	7,91	58,53
8-12	22	69	42,1	5,48	24,49
12-30	33	55	45,75	0,61	1,79
>30	45	46	45,5	0	1,19
Bal,kç,l,klar,ın Tipi					
Küçük Ölçekli Bal,kç,l,klar (K,y, Bal,kç,l,klar,ın) Toplam	22	75	45,09	13,39	83,01
Gırgır	33	55	45,66	0,61	2,99
Genel Ortalama	22	75	45,11	14	86

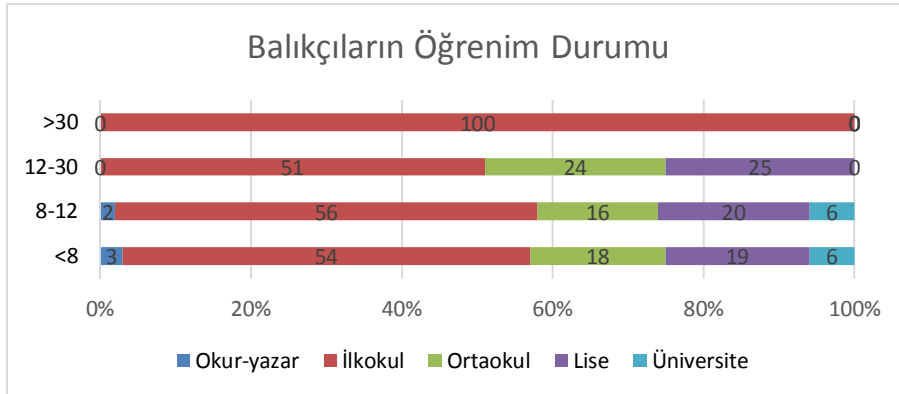
5.2.2 Balıkçılarının öğrenim düzeyi

Giresun'daki balıkçılarının %3'ü okur-yazar, %55'i ilkököl, %19'u lise, %17'si ortaokul ve %6'sı üniversite mezunu oldu u saptanmı tır (Tablo 3.13).

Tablo 5.13 Boy gruplar, ve balıkçılık tipine göre balıkçılarının öğrenim düzeyi (%)

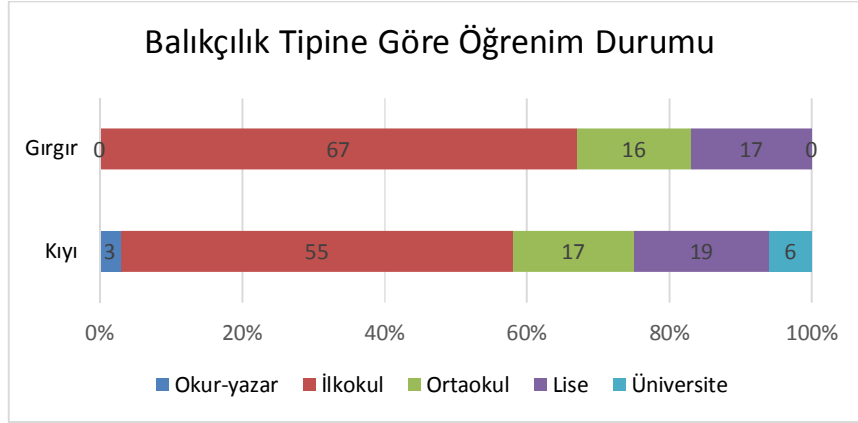
Boy Gruplar, (m)	Öğrenim düzeyi					
	Okur-Yazar	İlk.	Orta.	Lise	Üniversite	
<8	2,40	35,66	11,72	12,47	4,20	
8-12	0,60	16,92	4,69	5,94	1,80	
12-30	0	1,21	0,59	0,59	0	
>30	0	1,21	0	0	0	
Balıkçılık Tipi						
Küçük Ölçekli Balıkçılık (Kıy, Balıkçılık,) Toplam		3,00	52,58	16,41	18,41	6,00
Orta ve Büyük Ölçekli Balıkçılık	Gırgır	0,00	2,42	0,59	0,59	0,00
Genel Ortalama		3,00	55,00	17,00	19,00	6,00

Tekne boy grubuna göre bütün boy gruplarında balıkçılarının en yüksek oranda ilkököl (tekne boy gruplarına göre sırasıyla %54, %56, %51 ve %100), en düşük oranda da tekne boy gruplarına göre sadece 8 metreden küçük teknelerde ve 8-12 metre boy grubundaki tekne sahiplerinin okur yazar oldukları saptanmı tır (ekil 3.13).

ekil 5.13 Boy gruplarına göre avlama teknesi sahibi balıkçılarının öğrenim durumu (%)

K,y, bal,kç,l, , faaliyetinde bulunan avlama teknesi sahibi bal,kç,lar en yüksek oranda (%55) ilkokul mezunu, en düşük oranda da (%3) okur-yazarlar. Orta ve büyük ölçekli bal,kç,l,k faaliyetinde bulunan bal,kç,lardan g,rg,r tekneleri sahiplerinin %67'si ilkokul mezunu, %17'si lise mezunu olup aralarında hiç üniversite mezunu bal,kç, bulunmamaktadır (ekil 3.14.).

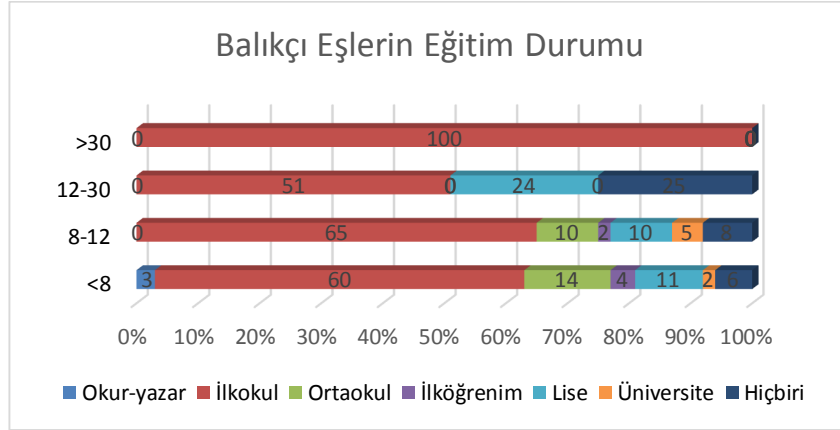
ekil 5.14 Bal,kç,l,k tipine göre avlama teknesi sahibi bal,kç,lar,n öğrenim durumu (%)

Giresun lı bal,kç,lar,n,n evli olanlar,n e lerinin %2'si okur- yazar, %62'si ilkokul, %12'sinin ortaokul, %11'i lise, %3'ü üniversite ve %7'sinin ise hiçbir mezuniyetinin olmad, , saptanm, t,r (Tablo 3.14).

Tablo 5.14. Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç, e lerinin öğrenim durumu (%)

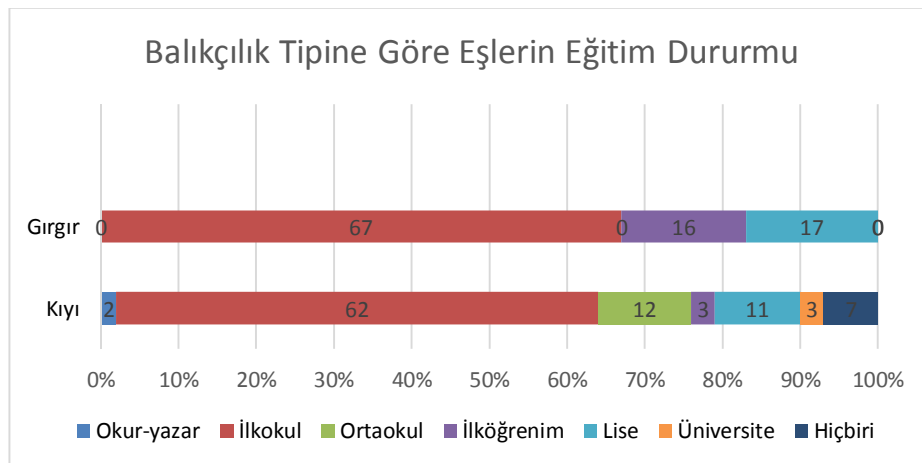
Boy Gruplar, (m)	Ö renim düzeyi						
	Okur- Yazar	İlkokul	Ortaokul	İk ö retim	Lise	Üniversite	Hiçbiri
<8	2,00	39,94	9,00	2,40	7,53	1,50	4,08
8-12	0,00	19,67	3,00	0,60	2,89	1,50	2,33
12-30	0,00	1,19	0,00	0,00	0,58	0,00	0,58
>30	0,00	1,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bal,kç,l,k Tipi							
K,y, Bal,kç,l, ,	2,00	59,62	12,0	3,00	10,42	3,00	6,42
Gırgır	0,00	2,38	0,00	0,00	0,58	0,00	0,58
Genel Ortalama	2,00	62,00	12,0	3,00	11,0	3,00	7,00

Tekne boy gruplarına göre balıkçı eplerinin üniversite mezunu olduğu gruplar, 8 metreden küçük tekneler ile 8- 12 metre boy gruplarıdır. 8 metreden küçük tekne sahiplerinin eplerinin %3ü okuryazar olup % 6 sını, hiçbir mezuniyeti bulunmadır, tespit edilmiştir. Tüm gruplarda en az %51 oranında ilköğretim mezunu epler bulunmaktadır, ilköğretim mezunu olarak % (ekil 3.15).

ekil 5.15 Boy gruplarına göre balıkçı eplerinin öğretim durumu (%)

Balıkçılık tipine göre üniversite öğrenimi görenler, sadece kıyı, balıkçılık, yapan balıkçı epleridir. Girgin avcılık, yapan balıkçılar %67 oranında ilköğretim mezunu, %16 oranında da ilköğretim mezunu olup kıyı, balıkçılık, yapan balıkçılar, eplerinin %7sinin hiçbir mezuniyeti olmayan epler bulunmaktadır (ekil 3.16).

ekil 5.16. Balıkçılık tipine göre balıkçı eplerinin öğretim durumu (%)

Giresun l  bal,k,lar,n,n evli olanlar,n e lerinin %11  bir i te al, makta %89  ise bir i te al, mamaktad,r (Tablo 3.15).

Tablo 5.15 Boy gruplar, ve bal,k,l,k tipine göre bal,k, e lerinin al, ,p al, mama durumu (%)

Boy Gruplar, (m)		al, ,yor	al, m,yor
<8		7,94	58,54
8-12		3,06	26,88
12-30		0,00	2,39
×30		0,00	1,19
Bal,k,l,k Tipi			
Küçük �lekli Bal,k,l,k (K,y, Bal,k,l,) Toplam		11,00	85,42
Orta ve Büyük �lekli Bal,k,l,k	Gırgır	0,00	3,58
Genel Ortalama		11,00	89,00

5.2.3 Bal,k,lar,n ocuk say,s,

Giresun l  bal,k,lar,n,n ortalama 2,31 adet ocuk sahibi olduklar, saptanm, t,r. Giresun l ndeki bal,k,lar,n %16 , hiç çocu a sahip olmaz iken en fazla dokuz çocu a (%1) sahip olduklar, tespit edilmi tir. Tüm boy gruplar,nda hiç yedi tane ocuk sahibi olan tekne sahibine rastlanmam, t,r. Tüm boy gruplar,nda en fazla (%31)   ocuk sahip olduklar, sonucuna ula ,lm, t,r. G,rg,r avc,l, , yapan bal,k, aileleri en fazla   çocu a sahiptirler. Bal,k, ba ,na d  en erkek ocuk say,s, ortalama 0,98 adet, k,z ocuk say,s, ise 0,92 adet olarak hesaplanm, t,r. (Tablo 3.16)

Tablo 5.16 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n çocuk say,s, (adet)

Boy Gruplar, (m)	Çocuk say,s,									
	0	1	2	3	4	5	6	8	9	
<8	11,26	4,71	17,05	21,46	9,13	1,33	1,00	1,0	1,0	
8-12	4,15	5,24	6,32	8,35	4,87	0,67	0	0	0	
12-30	0,59	0	0,63	1,19	0	0	0	0	0	
×30	0	1,05	0	0	0	0		0	0	
Bal,kç,l,k Tipi										
Küçük Ölçekli Bal,kç,l,k (K,y, Bal,kç,l,) Toplam		15,41	9,95	23,37	29,81	14,0	2,0	1,0	1,0	1,0
Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k	Gırgır	0,59	1,05	0,63	1,19	0	0	0	0	0
Genel Ortalama		16	11	24	31	14	2	1	1	1

5.2.4 Bal,kç,lar,n hane halk, nüfusu

Giresun ili bal,kç,lar,n,n ortalama hane halk, nüfusunun tekne boy grubuna göre 3,50-4,22 ki i, bal,kç,l,k tipine göre ise 3,33-4,07 ki i aras,nda de i ti i ve ortalama 3,68 ki i oldu u saptanm, t,r (Tablo 3.17.).

Tablo 5.17 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n ortalama hane halk, nüfusu (ki i)

Boy Gruplar, (m)	Hane halk, nüfusu							
	1	2	3	4	5	6	7	11
<8	1,80	7,53	11,72	17,87	18,26	6,88	1,50	1,00
8-12	1,20	3,47	4,69	8,34	8,52	3,13	0,50	0
12-30	0	0	0,59	0,60	1,22	0	0	0
×30	0	0	0	1,19	0,00	0	0	0
Bal,kç,l,k Tipi								
K,y, Bal,kç,l, ,	3,00	11,0	16,41	26,21	26,78	10,0	2,0	1,0
Gırgır	0	0	0,59	1,79	1,22	0	0	0
Genel Ortalama	3	11	17	28	28	10	2	1

* Bal,kç, dahil hane halk, nüfusedir

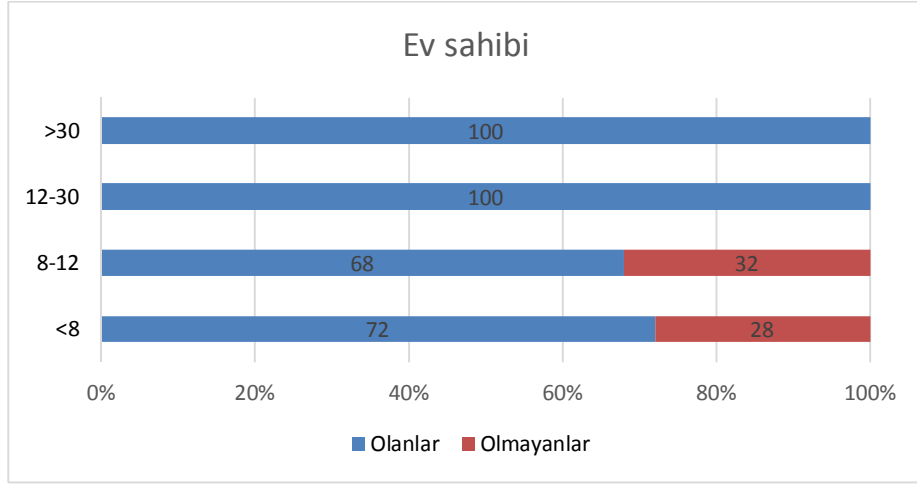
5.2.5 Bal,kç,lar,n ev mülkiyeti

Giresun ili bal,kç,lar, içerisinde k,y, bal,kç,lar, d, ,nda, evi olmayan bal,kç, bulunmamaktadır. Bal,kç,lar,n %72'sinin kendisine ait evi oldu u, %28'inin de kirada oturdu u saptanm, t,r (Tablo 3.18). Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k yapan bal,kç,lar,n tamam,n,n evinin bulundu u tespit edilmi tir.

Tablo 5.18 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre ev sahibi olan ve olmayan bal,kç,lar (%)

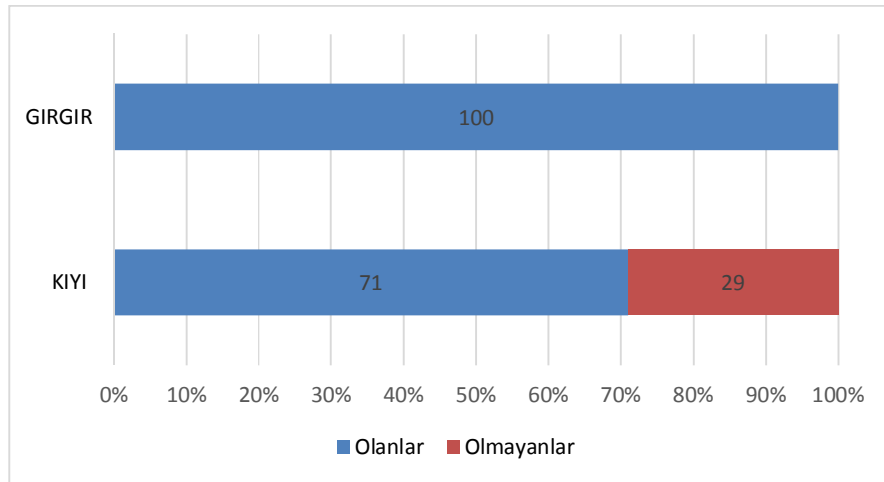
Boy Gruplar, (m)	Ev sahibi		TOPLAM
	Olanlar	Olmayanlar	
<8	48,24	18,48	66,72
8-12	20,16	9,52	29,68
12-30	2,16	0	2,16
×30	1,44	0	1,44
Bal,kç,l,k Tipi			100
K,y, Bal,kç,l, ,	68,4	28	96,4
Gırgır	3,6	0	3,6
Genel Ortalama	72	28	100

Tekne boy gruplarına göre 8 metreden küçük teknelerle balıkçılık faaliyetinde bulunan balıkçılar, %28'inin, 8-12 m boy grubundaki teknelerle balıkçılık faaliyetinde bulunan balıkçılar, ise %32'sinin evi olmayıp, kirada oturmaktadır (ekil 3.17).

ekil 5.17 Boy gruplarına göre balıkçılar, ev sahibi olup olmama durumu (%)

Balıkçılık tipine göre ev sahibi olmayan balıkçılar, tamamı, kıyı, balıkçısıdır. Kıyı, balıkçılar, %71'inin, orta ve büyük ölçekli balıkçılar, ise tamamı, kendisine ait evi bulunmaktadır (ekil 3.18).

ekil 5.18 Balıkçılık tipine göre balıkçılar, ev sahibi olup olmama durumu (%)

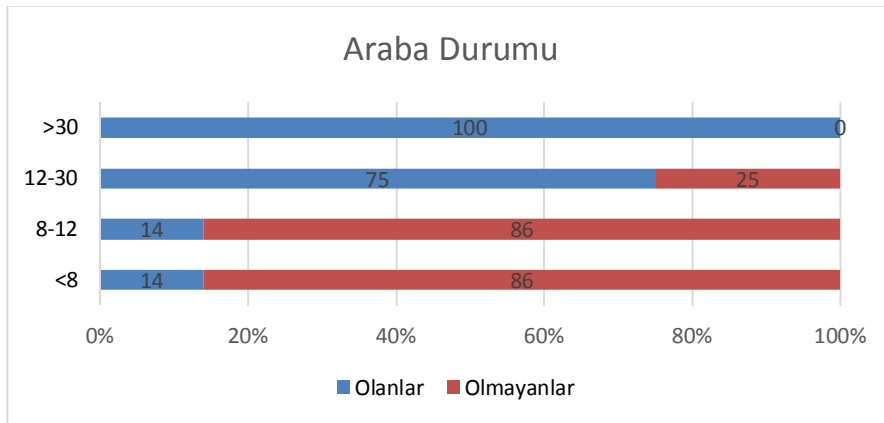
5.2.6 Bal, k, lar, n otomobil mülkiyeti

Giresun ili bal, k, lar, n, n %83nn otomobilinin olmad, ,, %17sinin ise otomobil sahibi oldu u saptanm, t, r (Tablo 3.19).

Tablo 5.19 Boy grubu ve bal, k, l, k tipine göre otomobili olan ve olmayan bal, k, lar (%)

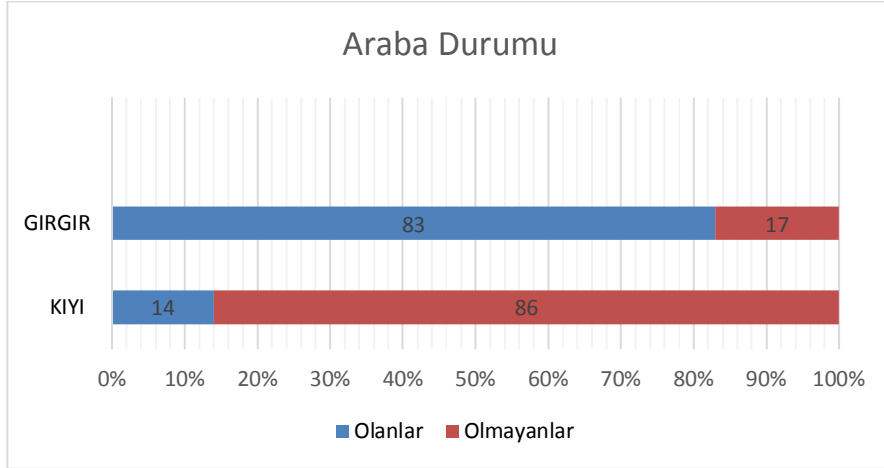
Boy Gruplar, (m)	Araba sahibi		TOPLAM	
	Olanlar	Olmayanlar		
<8	9,69	56,44	66,13	
8-12	4,25	25,73	29,98	
12-30	1,87	0,83	2,7	
×30	1,19	0	1,19	
Bal, k, l, k Tipi			100	
Küçük lekli Bal, k, l, k (K, y, Bal, k, l,) Toplam		16,83	78,85	95,68
Orta ve Büyük lekli Bal, k, l, k	Gırgır	0,17	4,15	4,32
Genel Ortalama		17	83	100

Tekne boy grubuna göre ≥ 30 m boy grubundaki bal, k, lar, n tamam, n, n, 8 metreden küçük tekneler boy grubundaki bal, k, lar, n ise %14nn otomobili oldu u saptanm, t, r. Tekne boyu artt, ka otomobil sahibi bal, k, oran, da artm, t, r (ekil 3.19).

ekil 5.19 Boy gruplar, na göre otomobili olan ve olmayan bal, k, lar, n da , l, m, (%)

Bal,kç,l,k tipine göre en az otomobile sahip bal,kç, grubu k,y, bal,kç,lar, (%14), en çok otomobile sahip bal,kç, grubu (%83) ise g,rg,r teknesi sahipleridir (ekil 3.20).

ekil 5.20 Bal,kç,l,k tipine göre otomobili olan ve olmayan bal,kç,lar,n da ,l,m, (%)

5.2.7 Bal,kç,lar,n sosyal güvenlik durumu

Giresun ili bal,kç,lar,n,n %92'sinin bir sosyal güvenlik kurulu una kay,tl, oldu u, %8'inin ise hiç bir sosyal güvencesinin olmad, , belirlenmi tir (Tablo 4.20).

Bal,kç,lar,n ba l, olduklar, sosyal güvenlik kurulu lar, SSK, Ba -Kur, Tar,m Ba -Kur, Tar,m SSK ve Emekli Sand, , olarak saptanm, t,r. Ayr,ca, ye il karttan yararlananlar da vard,r. Emekli Sand, ,na ba l, olanlar,n hepsi k,y, bal,kç,s,d,r. Emekli Sand, ,na ba l, olan orta ve büyük ölçekli bal,kç, yoktur. Giresun l,ndeki bal,kç,lar,n %25'inin ye il kart, %21'inin SSK, ve %18'inin Tar,m Ba -Kur'du oldu u saptanm, t,r (Tablo 3.20).

Tablo 5.20 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n sosyal güvenlik durumu (%)

Boy Gruplar, (m)	Sosyal Güvencesi Olan						Sosyal güvencesi olmayan	
	Emekli Sand, ,	SSK	Ba - Kur	Tar,m Ba - Kur	Tar,m SSK	Ye il kart		
<8	7,83	11,97	9,1	13,14	4,35	15,5	4,56	
8-12	1,17	6,09	4,9	4,14	0,65	9,5	3,44	
12-30	0	1,68	0	0,72	0	0	0	
×30	0	1,26	0	0	0	0	0	
Bal,kç,l,k Tipi								
Küçük Ölçekli Bal,kç,l,k (K,y, Bal,kç,l, ,) Toplam		9	18,06	14	17,46	5	25	8
Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k	Gırgır	0	2,94	0	0,54	0	0	0
Genel Ortalama(%)		9	21	14	18	5	25	8

5.2.8 Bal,kç,lar,n örgütlenme durumu

Giresun ili bal,kç,lar,n,n %77'sinin bir bal,kç,l,k kooperatifine üye oldu u saptanm, t.r.(Tablo 3.21) Giresun lındaki bal,kç,lar,n kooperatiflere üye olmalar,n,n amac,n,n, bal,kç, ruhsat, alabilmek ve bal,kç, bar,naklar,ndan yararlanabilmek oldu u saptanm, t.r.

Tablo 5.21 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n örgütlenme durumu (%)

Boy Gruplar, (m)	Kooperatif Üyeli i		Toplam	
	Olan	Olmayan		
<8	52,36	14,03	66,39	
8-12	21,56	8,28	29,84	
12-30	1,54	0,69	2,23	
×30	1,54	0	1,54	
Bal,kç,l,k Tipi				
Küçük Ölçekli Bal,kç,l,k (K,y, Bal,kç,l,) Toplam		73,92	22,31	96,23
Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k	Gırgır	3,08	0,69	3,77
Genel Ortalama(%)		77	23	100

Bal,kç,lar,n kooperatiflerden ald,klar, hizmetler soruldu unda, bal,kç,lar,n en fazla 8 metreden küçük tekne sahiplerinin (%51,8) bar,nma konusunda kooperatiften destek ald,klar, tespit edilmi tir. Bal,kç,lar bal,k sat, nda kooperatiften çok büyük oranda destek almad,klar,n, belirtmi lerdir (%95).Yine bal,kç,lar özellikle 8 metreden küçük tekne sahipleri kredi konusunda kooperatifin etkin olmad, ,n, dü ünmekteiler (%96). Girdi temininde özellikle 8 metreden küçük bal,kç, tekne sahipleri (%52,47) kooperatifin bu konuda destek verdi ini dü ünmektedirler. Bal,kç,lar evrak takibi konusunda kooperatifin çok büyük bir deste inin olmad, ,n, belirtmi lerdir (%80) Bal,kç,lar,n % 30 ı hiçbir hizmet almad,klar,n, belirtmi lerdir (Tablo 3.22).

Tablo 5.22 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n Kooperatiften yararlanma durumu (%)

Boy Gruplar, (m)	Kooperatif Hizmeti alanlar (%)					Hiçbir Hizmet almayanlar (%)
	Barınma	Bal,k Sat, ,	Kredi	Girdi Temini	Evrak Takibi	
<8	51,8	2,5	1,72	52,47	15,8	21
8-12	14,7	1,25	1,72	0,53	3,6	8,4
12-30	2,1	0,65	0,56	0	0	0,6
×30	1,4	0,6	0	0	0,6	0
Bal,kç,l,k Tipi						
K,y, Bal,kç,l, ,	66,5	3,75	3,44	53	19,04	29,4
Gırgır	3,5	1,25	0,56	0	0,6	0,6

Bal,kç,lar,n % 98'ı bölgelerinde Su Ürünleri Kooperatif birli i istemektedirler.

4.2.9. Bal,kç,lar,n mesleki tecrübeleri

Giresun ilin ÷deki bal,kç,lar,n %80'ı daha önce bir i te çal, mad,klar,n, belirmi lerdir (Tablo 3.23).

Tablo 5.23 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n i tecrübesi durumlar, (%)

Boy Gruplar, (m)	Daha önce bir i tecrübesi(%)		Toplam
	Olan	Olmayan	
<8	13,6	38,4	52
8-12	6,4	40	46,4
12-30	0	1,6	1,6
×30	0	0	0
Bal,kç,l,k Tipi			
K,y, bal,kç,l, ,	20	78,4	98,4
Gırgır	0	1,6	1,6
Genel Ortalama (%)	20	80	

Giresun ilinindeki balıkçıların balıkçılık tecrübesinin 0-60 yıl arasında dağılımı ve ortalama 26,20 yıl olduğu saptanmıştır (Tablo 3.24).

Tablo 5.24. Boy grupları ve balıkçılık tipine göre balıkçıların balıkçılık tecrübesi (yıl)

Boy Grupları, (m)	Minimum	Maksimum	Ortalama
<8	0	60	23
8-12	0	50	22,58
12-30	20	35	26,25
>30	32	34	33
Balıkçılık Tipi			
Kıyı Balıkçılığı	0	60	22,79
Geçirgen	20	35	29,62
Genel Ortalama	0	60	26,20

Tekne boy gruplarına göre <8 m boy grubundaki balıkçılar, balıkçılık tecrübesi en fazla (0,60 yıl), 8-12 m boy grubundaki balıkçılar ise balıkçılık tecrübesi en az (22,58 yıl) olan balıkçılardır (Tablo 4.22). Balıkçılık tipine göre orta ve büyük ölçekli balıkçılar, mesleki balıkçılık tecrübesi (29,62 yıl), kıyı balıkçılarından mesleki balıkçılık tecrübesinden (22,79 yıl) daha fazladır.

5.2.9 Balıkçıların balıkçılık seçme nedeni

Giresun ili balıkçıların %68,01'inin önceden kendilerine ait teknelerinin olduğu saptanmıştır (Tablo 3.25). Tekne boy grubuna göre önceden kendi teknesi olan balıkçıların en yüksek olduğu grubun < 8 m boy grubu olduğu belirlenmiştir. Balıkçılık tipine göre orta ve büyük ölçekli balıkçılık yapan balıkçıların daha önce tekneye sahip olma oranları en azdır (%4,08).

Tablo 5.25 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre önceden teknesi olan ve olmayan bal,kç,lar (%)

Boy Gruplar, (m)	Daha önce teknesi (%)		Toplam
	Olan	Olmayan	
<8	38,08	26,88	64,96
8-12	25,84	5,12	30,96
12-30	2,72	0	2,72
×30	1,36	0	1,36
Bal,kç,l,k Tipi			
K,y, Bal,kç,l, ,	63,92	32	95,92
Gırgır	4,08	0	4,08

Giresun iliındaki bal,kç,lar,n %80'ini bal,kç,l, , seçme nedeni olarak baba- dede mesle i oldu unu belirtmişlerdir. Bal,kç,l, , seçme nedeni olarak baba mesle i ile ilgili olmad, ,n, belirtenlerin oran, ise %18'dir. Gırgır tekneleri sahiplerinin hiç biri baba- dede mesle i bal,kç,l,k oldu u için bal,kç,l,k mesle ini tercih etmemişlerdir yani tamamen ticari olarak gerçekleştirilmiş seçimlerdir. Bal,kç,lar,n özellikle k,y, bal,kç,l, , yapan tekne sahiplerinin % 2 -si bal,kç,l, , i siz kald,klar,ndan dolayı, zorunluluktan yapt,klar,n, belirtmişlerdir (Tablo 3.26).

Tablo 5.26 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,l, , seçme durumu (%)

Boy Gruplar, (m)	Bal,kç,l, , seçme Nedeni (%)		
	Baba Mesle i	Baba Mesle i De il	Zorunluluk
<8	54,4	10,8	1,34
8-12	24,8	4,86	0,66
12-30	0,8	1,26	0
×30	0	1,08	0
Bal,kç,l,k Tipi			
K,y, Bal,kç,l, ,	79,2	15,66	2
Gırgır	0,8	2,34	0

Giresun ili bal,kç,lar,n,n babalar,n,n % 53ünün mesle i bal,kç,l,kt,r. Bal,kç, babalar,n,n di er büyük paya sahip olan oran, ise çiftçiye aittir (%17). Giresun ilinde sanayinin olmamas,ndan dolay, en küçük pay, (%5) i çi grubu olu turmaktad,r. (Tablo 3.27).

Tablo 5.27 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n babalar,n,n meslek gruplar, (%)

Boy Gruplar, (m)	Baba Mesle i (%)					
	Bal,kç,	Çiftçi	Esnaf	çi	Kamu Çal, an,	Serbest Meslek
<8	32,86	12,92	6,16	3,1	6,72	4,77
8-12	19,61	4,08	1,2	1,9	0,64	2,43
12-30	0,53	0	0,64	0	0,64	0,63
×30	0	0	0	0	0	1,17
Bal,kç,l,k Tipi						
K,y, Bal,kç,l, ,	52,47	17	7,92	5	7,92	7,2
Gırgır	0,53	0	0,08	0	0,08	1,8
Genel Ortalama	53	17	8	5	8	9

5.2.10 Bal,kç,lar,n tayfa olarak çal, an çocuklar,

Giresun ili bal,kç,lar,n,n çok büyük ço unlu u (% 95) çocuklar,n,n bal,kç, olmalar,n, istememektedirler. K,y, bal,kç,lar, geliri en dü ük olan grup olmas,na ra men orta ve büyük ölçekli bal,kç,l,k yapan bal,kç,lar da çocuklar,n,n bal,kç, olmas,n, sadece % 5 oran,nda istemektedirler. Tekne boy gruplar,na göre <8 m grubundaki bal,kç,lar çocuklar,n,n da bal,kç, olmas,n, en yüksek oranda (%1,7) isteyen gruptur (Tablo 3.28).

Tablo 5.28. Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n çocuklar,n,n bal,kç, olmalar,n, isteme durumu (%)

Boy Gruplar, (m)	Çocuklar,n,n bal,kç, olmalar,n, isteme durumu (%)		Toplam
	steyenler	stemeyenler	
<8	1,7	65,55	67,25
8-12	1,65	28,5	30,15
12-30	1,1	0,95	2,05
×30	0,55	0	0,55
Bal,kç,l,k Tipi			
K,y, Bal,kç,l, ,	4,95	82,65	87,6
Gırgır	0,05	12,35	12,4
Genel Ortalama	5	95	100

Giresun iliındaki bal,kç,lar,n %18,51inin çocuklar, kendi teknelerinde tayfa olarak çal, maktad.r. Tayfa olarak çal, an bal,kç, çocuklar,n,n say,s,n,n 1-3 aras,nda de i ti i ve ortalama 0,23 adet oldu u saptanm, t,r (Tablo 3.28).

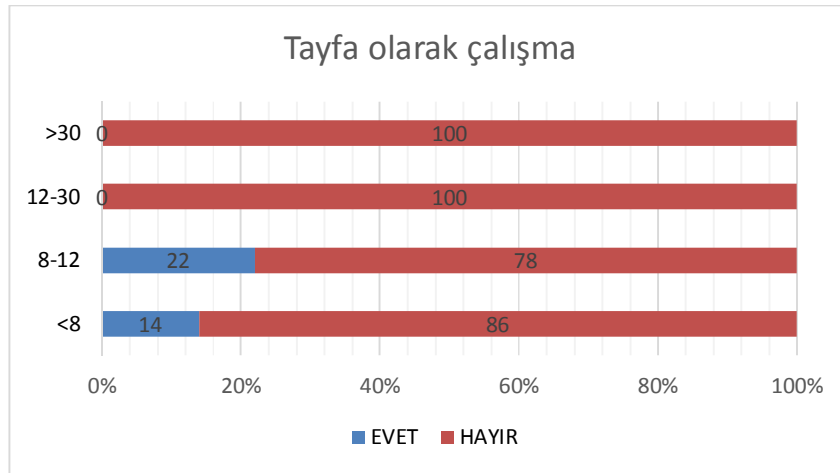
5.2.11 Ba ka teknelerde tayfa olarak çal, an bal,kç,lar

Giresun ili bal,kç,lar,n,n %16s, di er bal,kç, teknelerinde tayfa olarak çal, maktad.r. Bunlar,n büyük bölümü, avlama sezonunda g,rg,r teknelerinde çal, an k,y, bal,kç,lar,d,r. Ta ,ma teknesini kiraya veren bal,kç,lar da kendi teknelerinde kaptan olarak çal, makta ve kira d, ,nda tayfa pay, almaktad,rlar (Tablo 3.29).

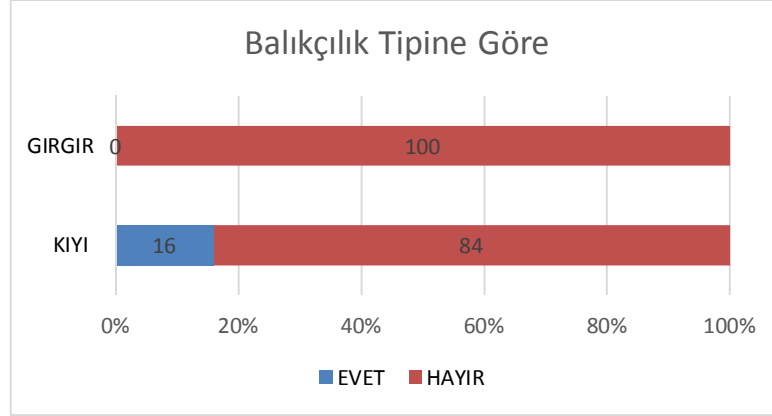
Tablo 5.29 Boy gruplar, ve bal,kç,l,k tipine göre ba ka teknelerde tayfa olarak çal, an bal,kç,lar (%)

Boy Gruplar, (m)	Ba ka Teknede Tayfal,k Yapma Durumu (%)		Toplam
	Yapan	Yapmayan	
<8	9,44	57,12	66,56
8-12	6,56	23,52	30,08
12-30	0	2,52	2,52
>30	0	0,84	0,84
Bal,kç,l,k Tipi			
K,y, Bal,kç,l, ,	16	80,64	96,64
Gırgır	0	3,36	3,36
Genel Ortalama	16	84	100

Tayfa olarak ba ka teknelerde çal, an bal,kç,lar,n ço unlu u, 8-12 m tekne boy grubundaki k,y, bal,kç,lar,d,r. Bal,kç,l,k tipine göre ba ka teknelerde tayfa olarak çal, mayan tek bal,kç, grubu, g,r,g,r bal,kç,lar,d,r (ekil 3.21 ve 22).

ekil 5.21 Boy gruplar,na göre ba kas,n,n teknesinde tayfa olarak çal, an bal,kç,lar (%)

ekil 5.22 Balıkçılık tiplerine göre balıkçıların teknesinde tayfa olarak çalınan balıkçıların (%)

5.3 Giresun ilindeki Balıkçılık Faaliyetinin Ekonomik Analizi

Giresun ilindeki balıkçıların balıkçılık sermayeleri, aktif ve pasif sermaye olarak iki grup altında incelenmiştir.

5.3.1 Aktif sermaye

Giresun ilindeki balıkçıların balıkçılık faaliyetinde kullanılmayan oldukları, aktif sermaye; tekne sermayesi, av araç-gereçleri sermayesi ve para sermayesi olmak üzere üç grup altında incelenmek istenmiştir fakat anket sırasında para ile ilgili balıkçıların bilgilerini pek paylaşmak istememeleridir.

5.3.1.1 Tekne sermayesi

Giresun ili balıkçıların toplam tekne sermayesinin 3.230-9.000.000 TL arasında olduğu ve ortalama 169.975 TL olduğu bulunmuştur (Tablo 4.34). Boy grubuna göre en yüksek tekne sermayesi ≥ 30 m, en düşük tekne sermayesi ise < 8 m grubunda ($r=0,7842$) ve tekne boyuna göre toplam tekne sermayesi arasında gözlenen farklılıklar önemli bulunmuştur ($p<0,05$). Balıkçılık tipine göre en yüksek tekne sermayesi gırgır teknelerinde, en düşük tekne sermayesi ise kıyı balıkçı teknelerinde bulunmuştur.

Balıkçıların % 97'sinin bir teknesi, %7'sinin iki teknesi % 1'inde üçüncü teknesi bulunmaktadır. Balıkçıların toplam tekne sermayesinin büyük bölümünü avlama (birinci) avlama tekneleri oluşturduğundan (Tablo 3.30), avlama teknesi sermayesinin

incelenmesinde, sadece avlama faaliyetinde bulunan tekneler esas alınmıştır. Balıkçılar, birinci avlama teknesi dışında bildirdikleri ikinci avlama tekneleri, balıkçı, n, n i letti i ve mülkiyetinin kendisine ait olduğu avlama tekneleridir. Toplam tekne sermayesi mülkiyeti ister balıkçıya ait, ister kiralanmış olsun, balıkçı, n, n avlamada kullandığı, tüm tekneleri kapsamaktadır. Toplam tekne sermayesi; Balıkçılar, toplam tekne sermayesinin büyük bölümünü asıl (birinci) avlama tekneleri oluşturduğundan (Tablo 4.34), avlama teknesi sermayesinin incelenmesinde, sadece avlama faaliyetinde bulunan tekneler esas alınmıştır. Balıkçılar, birinci avlama teknesi dışında bildirdikleri ikinci avlama tekneleri, balıkçı, n, n i letti i ve mülkiyetinin kendisine ait olduğu avlama tekneleridir. Toplam tekne sermayesi mülkiyeti ister balıkçıya ait, ister kiralanmış olsun, balıkçı, n, n avlamada kullandığı, tüm tekneleri kapsamaktadır. Toplam tekne sermayesi; kiralanmış avlama/taahhüt teknelerinin değerinin balıkçı, n, n mülkü olan tekne/teknelerin değerine eklenmesi, kiraya verilen tekne değerinin ise çıkarılmasıyla,

Toplam Tekne Sermayesi (G) = (A+B+D)+(C+E) öf ekinde hesaplanmıştır. Burada;

A : Asıl tekne değeri

B : Kendisine ait olan avlama teknesi

C : Kiralanan avlama teknesi

D : Kendisine ait tahhüt teknesi

E : Kiralanan tahhüt teknesi

F : Kiraya verilen teknelerin değerini

(A+B+D) : Mülk (balıkçı, n, n kendi mülkiyetindeki) tekne değerini,

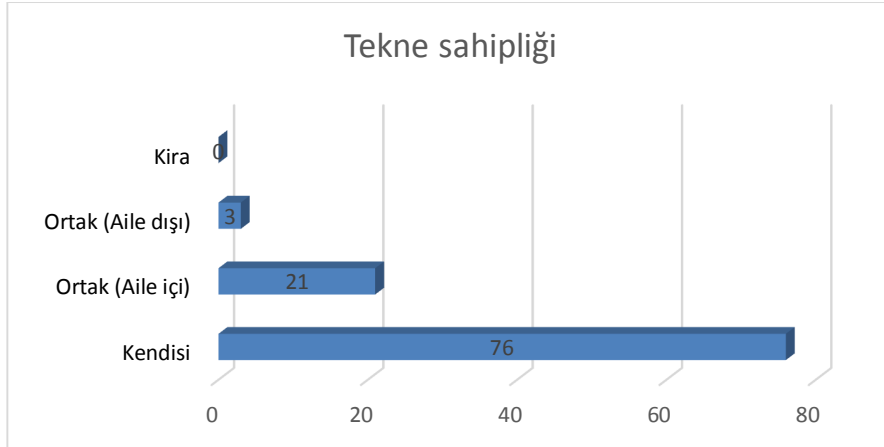
(C+E) : Kiralanan teknelerin değerini göstermektedir.

Tablo 5.30 Boy gruplar, ve balıkçı, l, k tipine göre balıkçılar, n ortalama tekne sermayeleri (TL)

Boy Gruplar, (m)	Asıl Tekne Değeri (A)	Avlama Teknesi (2)		Tavlama Teknesi (3)		Kiraya Verilen Tekne (F) (4)	Toplam Tekne Sermayesi (5) (G)	(A/G)*100
		Kendisinin (B)	Kiralanan (C)	Kendisinin (D)	Kiralanan (E)			
<8	35.821	0	2.212	3	2.212	0	40.247	89,00291
8-12	244.160	4.500	3.170	6.200	0	0	258.030	94,62466
12-30	551.250	48.750	1.250	45.000	2.150	0	667.500	82,58427
×30	5.000.000	125.000	0	55.000	17.500	0	5.197.500	96,2001
Bal, kç, l, k Tipi								
K, y, Bal, kç, l, .	25.696	1.398	2.509	1.927	1.525	0	33.055	77,7371
Orta ve Büyük Ölçekli Bal, kç, l, k	20.341.66	74.166	833	48.333	20.000	0	2.177.500	93,4175

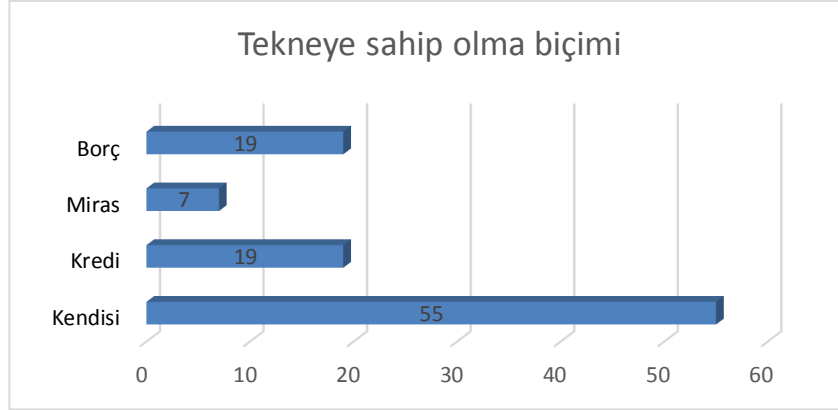
- 1) Yalnızca asıl avlama teknesini (ankette 1. tekne olarak belirtileni) içermektedir.
- 2) Asıl tekne haricindeki tüm avlama teknelerini içermektedir.
- 3) Tüm tavlama teknelerini içermektedir.
- 4) Tüm tavlama ve ikinci avlama teknelerini içermektedir.
- 5) Toplam Tekne Sermayesi (G)= (A+B+C+D+E)-F

Giresun ili bal, kç, lar, n, n teknelerine sahip olma durumlar, soruldu unda %76 -s, kendisi, %21 aile içi ortaklık, %3ü aile dışı, ortaklıkla teknelerine sahip olduklar, belirlenmiştir (ekil 3.23).

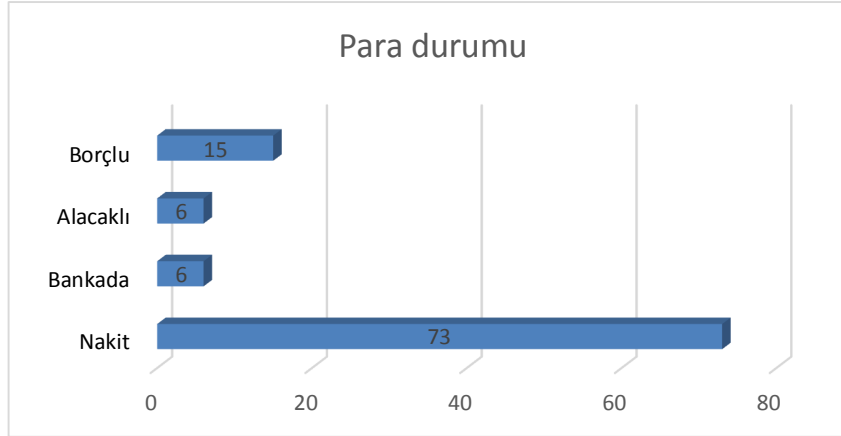
ekil 5.23 Giresun ili bal, kç, lar, n, n teknelerine sahip olma durumlar,

Giresun ili bal, kç, lar, n, n teknelerini satın alma şekilleri soruldu unda %55 -i kendisi, %19ü borç ve kredi, %7ü de kredi yoluyla teknelerini satın alm, tır (ekil 3.24).

ekil 5.24 Giresun ili bal,kç,lar,n,n teknelerine sahip olma biçimleri

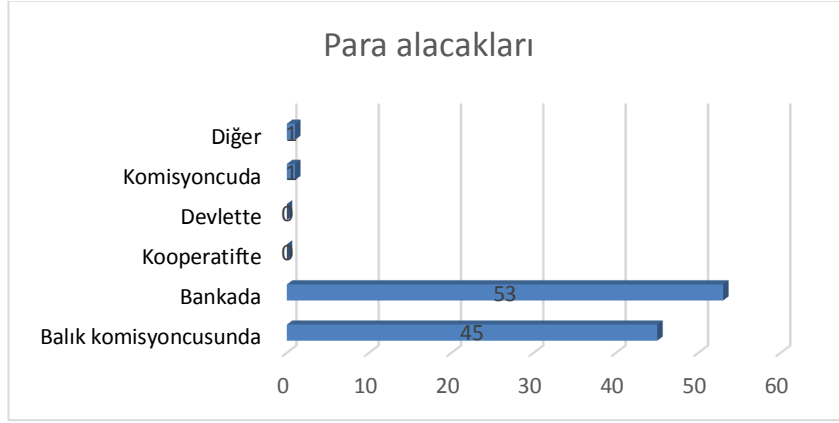
Giresun ili bal,kç,lar,n,n para durumlar, soruldu unda %73 -i nakit paraya, %15'i kendisinin borçlu oldu unu, %6'si alacaklı, ve bankada paras, oldu unu bildirmi tir. (ekil 3.25).

ekil 5.25 Giresun ili bal,kç,lar,n,n para durumlar,

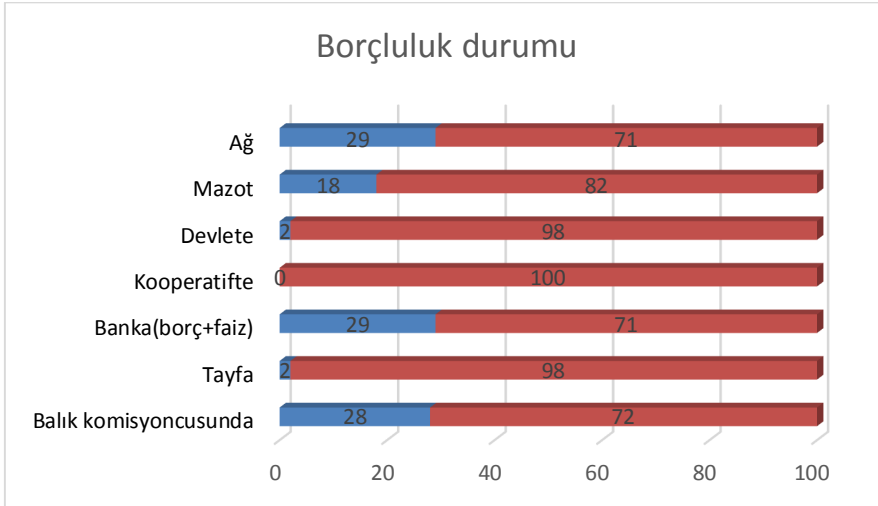
Giresun ili bal,kç,lar,n,n ba ka gelir kaynaklar,n,n olup olmad, , soruldu unda bal,kç,lar,n,n % 65'i ba ka gelir kaynaklar,n,n olmad, ,n, %35'i ise ba ka gelirlerinin oldu unu bildirmi lerdir. Gelirler minimum 700 TL, maksimum 13.000 TL ve ortalama 5870 TL aras,ndad,r. Gelirler incelendi inde ço unlu un f,nd,k sat, ,ndan elde edilen gelirin yan,nda emekli maa lar,n,n yan,nda bal,kç,l, ,n ek gelir oldu unu bildirmi lerdir.

Giresun ili balıkçılarının %53'ü parasını bankada olduğunu %45'inin ise balık komisyoncularında alacaklarını bildirmişlerdir (ekil 3.26).

ekil 5.26 Giresun ili balıkçılarının para alacakları,

Giresun ili balıkçılarının %29'u bankaya (borç+faiz), %29'u ağ satın almak için, %28'i balık komisyoncusundan, % 18'i mazota, %2'si tayfaya, %2'si devlete borçlanmıştır (ekil 3.27).

ekil 5.27 Giresun ili balıkçılarının borçluluk durumu

Tüm av sezonlarında (12 ay/8ay/3ay) balıkçılık yapan balıkçılar,ın gelir da ğımları, minimum 500 TL, maksimum 120.000.000TL ortalama 762.653 TL olduğu tespit edilmiştir(Tablo 3.31).

Tablo 5.31 Balıkçılar,ın gelir da ğımları,

Boy Grupları, (m)	Minimum	Maksimum	Ortalama	
<8	500	30.000	9.007	
8-12	2.000	60.000	19.666	
12-30	20.000	2.000.000	595.000	
×30	3000000	120.000.000	61.500.000	
Balıkçılık Tipi				
Kıy, Balıkçılık, ,	500	60000	12317	
Orta ve Büyük Ölçekli Balıkçılık	Gırgır	20.000	120.000.000	20.896.666
Genel Ortalama	500	120.000.000	762.653	

A lar ve di ğer avlama araç-gereçleri sermayeleri ve elektrikli cihaz ve ekipmanları,ın (Telsiz, Telefon, SSB, Telsiz, Sonar, Radar, Jeneratör, skandil, GPS-Satellite, Fish pomp, Faks, Eco-saunders, Auto pilot ve Akıntölçer) hepsi balıkçılar,ın toplam avlama sermayesinin içinde bildirilmiştir.

5.3.1.2 Toplam avlama sermayesi

Giresun ili balıkçılar,ın avlama sermayesinin %64,5'inin tekne sermayesi, %35,5'ini ise av araç-gereci sermayesi olmaktadır. Gırgır teknelerinde av araç gereçlerine ayrılan sermaye daha çoktur çünkü gırgır a lar,na ayrılan sermaye kıy, balıkçılık,na göre daha fazladır.

5.3.1.3 Para sermayesi

Giresun ili bal,kç,lar,n,n alacaklı,k durumlar, incelendi inde; bal,kç,lar,n %47sinin şahıslardan alacaklar,n,n oldu u tespit edilmiştir. Giresun ili bal,kç,lar,n,n kooperatiflerden hiçbir alacaklar,n,n olmad ı , sonucuna ula şılm, t,r. Ayr,ca bal,kç,lar,n ikinci olarak alacaklar,n,n oldu u grup banka, kooperatif, devlet ve komisyoncular,n d, ş,nda ki di ğer gruptur. Bal,kç,lar,n neredeyse tek alacaklı, olduklar, grup şahıslar yani bal,k satt,klar, bireylerdir (Tablo 3.32).

Giresun ili bal,kç,lar,n,n borçluluk durumlar, incelendi inde; bal,kç,lar,n en çok borçlu olduklar, yerin bankalar (%37) oldu u, ikinci olarak en yüksek paya (%29) a masraflar, için yapılan borçluluk olu turulmaktadır. Üçüncü borçluluk ise %28dik oran ile bal,k komisyoncular,ndan alınm, olan borçlar olu turmaktadır. Bal,kç,lar,n en az borçlu olduklar, grup kooperatife, devlete ve tayfalara olan borçlar,d,r (Tablo 3.32).

Tablo 5.32 Bal,kç,lar,n alacaklı,k ve borçluluk durumlar,(%)

	%	EVET	HAYIR
Alacaklı,k durumu	Şahısta	47	53
	Bankada	4	96
	Kooperatifte	0	100
	Devlete	2	98
	Komisyoncudan	6	94
	Diğ er	7	93
Borçluluk durumu	Kişiye(balık komisyoncusu)	28	72
	Tayfaya	2	98
	Bankaya(borç+faiz)	37	63
	Kooperatife	1	99
	Devlete	2	98
	Mazot borcu	18	82
	Ağ borcu	29	71

5.4 Bal,kç,lar,n Bal,kç,l,kl a İlgili Görü leri

Giresun ili bal,kç,lar,n,n mesleklerinin bugünü, gelece ği, sorunlar, ve çözüm yollar, ile ilgili fikirlerini içermektedir.

5.4.1 Av miktar, hakk,ndaki dü ũnceleri

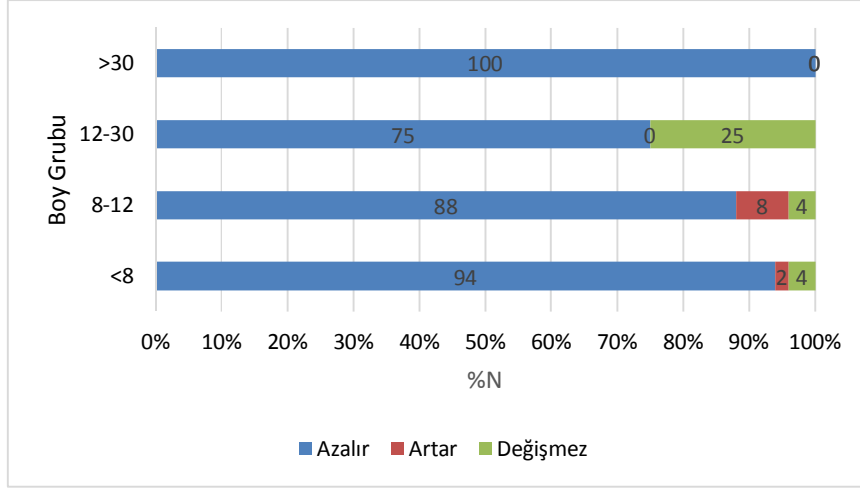
Bal,kç,lara son 10 y,ldaki av miktarlar,n,n seyrine göre önümüzdeki y,llarda av

miktar, hakkındaki dü ünceleri soruldu unda, %92'si av miktar,ın azalacağını, %4'ü artacağını, %4'ü ise de i meyece ini bildirmi tir (Tablo 3.33).

Tablo 5.33 Balıkçılar,ın gelecekteki av miktar, hakkındaki dü ünceleri (%)

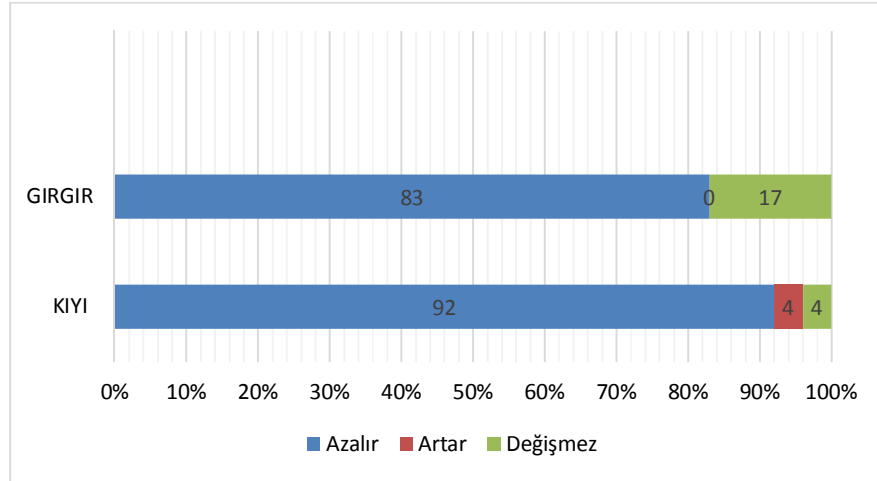
Boy Gruplar, (m)	Av Miktar,(%)		
	Azalacak	Artacak	De i meyecek
<8	62,56	1,32	2,28
8-12	26,68	2,68	1,16
12-30	1,84	0	0,56
>30	0,92	0	0
Balıkçılık Tipi			
Kıy, Balıkçılık ,	89,24	4	3,44
Gırgır	2,76	0	0,56
Genel Toplam	92	4	4

Boy gruplar,na göre 12-30 m boy grubundaki tekne sahipleri di er gruplara göre su ürünlerinin av miktar,ın gelecekte gittikçe azalacağını, kan,ında olan en küçük grup (%75) iken >30 m boy grubundaki tekne sahiplerinin tamam, su ürünleri av miktar,ın azalacağını, dü ünmektedirler. Su ürünleri av miktar,ın artacağını, en fazla %8'lik oranla 8-12 m boy grubundaki tekne sahipleri dü ünmektedir. Av miktar,ın de i meyece i fikri ise 12-30 m boy grubu tekne sahiplerinden %25'i en fazla inanan grubu olu turmaktadır. Sadece 12 m den daha küçük tekne sahipleri su ürünleri av miktar,ında art, ın olacağını, dü ünmektedirler (ekil 3.28).

ekil 5.28 Boy gruplarına göre av miktar, tahminlerinin da l, m, (%)

Bal, kç, l, k tipine göre su ürünleri av miktar, nda azalma bekleyen bal, kç, lar, büyük oranda (%92) k, y, bal, kç, lar, d, r. Orta ve büyük ölçekli bal, kç, larda, av miktar, nda azalma bekleyenlerin oran, % 83 oran, nda olup bu grubun di er üyeleri av miktar, nda de i im olmayaca n, dü ünmektedirler (ekil 3.29).

ekil 5.29 Bal, kç, l, k tipine göre av miktar, tahminlerinin da l, m, (%)

Av miktar, nda azalma olaca n, belirten bal, kç, lara azalman, n nedenleri sorulmu ve al, nan cevaplarda a a daki tabloda önemli olarak görülen nedenlerin oranlar, Tablo 3.34te verilmi tir.

Tablo 5.34. Boy gruplarına ve balıkçılık tipine göre av miktarında azalma beklenmesinin nedenleri (%)

	Boy Grupları, (m)				Toplam	Balıkçılık Tipi	
	<8	8-12	12-30	>30		K,y,	G,r,g,r
Deniz Kirliliği	5,28	2,4	0,16	0,14	7,98	7,68	0,32
Av yasaklarına uymamak	5,28	1,8	0,16	0,14	7,38	6,72	0,32
Büyük ve derin alanlar	4,62	1,8	0,12	0,14	6,68	6,72	0,24
İklim değişikliği	1,98	1,2	0,12	0,14	3,44	3,84	0,24
Sahil yolu ve diğer yapılar	3,3	1,5	0,12	0,12	5,04	4,8	0,2
Küçük ağ gözleri	3,96	2,1	0,12	0,14	6,32	6,72	0,24
Avlama teknesi fazlalığı	4,62	2,1	0,12	0,14	6,98	6,72	0,24
İklimle avlanma	3,3	1,2	0,08	0,14	4,72	4,8	0,2
Yunusların fazlalığı	4,62	2,7	0,18	0,12	7,62	6,72	0,32
Ağ, r, avcılık	4,62	2,1	0,16	0,12	7	6,72	0,32
Bilinçsiz avlanma	4,62	2,1	0,16	0,12	7	6,72	0,32
Sonar	4,62	2,7	0,08	0,12	7,52	6,72	0,2
Troller	4,62	2,1	0,08	0,06	6,86	7,68	0,12
Kıyılardaki balıklar	2,64	1,2	0,16	0,12	4,12	3,84	0,32
Çayataş, lan gübreler	3,96	1,5	0,12	0,12	5,7	4,8	0,24
Algarna	3,96	1,5	0,06	0,12	5,64	4,8	0,16
Genel Toplam	66	30	2	2	100	96	4

Tablo 3.34 incelendiğinde Giresun'da balıkçılar, deniz kirliliğini ve trolü av miktarının azalması, temel faktör olarak görmüşlerdir. Kıyılardaki balıklar, özellikle uzun menzilli sonarların balıkların kaçırılması ve avlanacak balıklara da kaçma şansını tanıması için gergin teknelerinin ağla avlanmaya neden olduğu bildirilmektedir. Aynı şekilde algarna ve dip trolünün de balık yuvalarına zarar verdiğini ve av miktarının düşmesine neden olduğunu ifade etmişlerdir. Balıkçılar iklim değişikliğinin ve kıyılardaki balıkların av miktarında düşmesine neden olan diğer nedenlere göre daha önemsiz bulmuşlardır. Gergin ağ avcılığı yapan tekne sahiplerinin trollerin av miktarında azalmaya neredeyse hiç zarar (%0,12) vermemektedir fikirleri düşündürücüdür. Kıyılardaki balıklar, deniz kirliliği, troller, av yasaklarına uymamak, büyük ve derin alanlar, küçük ağ gözleri, avlama teknesi özelliği, yunusların fazlalığı, ağ, r, avcılık, bilinçsiz avlanma ve sonar kullanılması su ürünleri av miktarının azalmasına neden olduğunu düşünmektedirler.

Balıkçılara av miktarındaki azalmada ağla avlanmanın önemli payı olduğu bu nedenle Giresun ilinde tutulan balık miktarının düşüşü yönünde bir açıklamadan sonra bunun önüne geçmek için hangi tedbirlerin alınması gerektiği sorulduğunda balıkçıların

%17,65'isi av miktar,na kota uygulanmas,n,, %16,68' a lar, s,n,rlamak, %15,61' tekne büyüklüklerine s,n,rlama getirilmesi, %13,94' ise avc,lar,n say,s,n, azaltmak gerekti ini belirtmi lerdir. En az tercih edilen di er seçenekler ise %11,93 ile bir seferki av, s,n,rlaman,n ve avlanma günlerini azaltmak gerekti ini dü ünümü lerdir. K,y, bal,kç,lar, sorunun çözümü için kota uygulanmas,n,n ve a lar, s,n,rlaman,n çok önemli oldu unu dü ünmektedirler. G,rg,r bal,kç,lar, a lar,n s,n,rlanmas,n,n en önemli çözüm olabilece ini dü ünmektedirler (Tablo 3.35). Kota uygulanmas, g,rg,r teknesi sahipleri taraf,ndan en az desteklenen çözüm önerisidir (%0,55).

Tablo 5.35. Boy gruplar,na ve bal,kç,l,k tipine göre av miktarlar,n, s,n,rlamak için yap,lmaz, gerekenler (%)

	Boy Gruplar, (m)				Toplam	Bal,kç,l,k Tipi	
	<8	8-12	12-30	>30		K,y,	G,rg,r
Avlanma günlerini azaltmak	6,6	3,19	0,39	0,3	10,48	9,5	0,7
Avc,lar,n say,s,n, azaltmak	8,58	4,64	0,42	0,3	13,94	12,35	0,7
Bir seferdeki av, s,n,rlamak	7,92	3,19	0,54	0,28	11,93	11,4	0,8
Tekne büyüklü ünü s,n,rlamak	10,56	4,35	0,42	0,28	15,61	15,2	0,7
Baz, bölgeleri ava kapamak	9,24	3,77	0,42	0,28	13,71	13,3	0,7
Kota uygulamak	11,88	5,22	0,27	0,28	17,65	17,1	0,55
A lar, s,n,rlamak	11,22	4,64	0,54	0,28	16,68	16,15	0,85
Genel Toplam	66	29	3	2	100	95	5

Giresun ili bal,kç,lar,na denizde avc,l, , yap,lan su ürünlerinin ekonomik önemini s,n,fland,rmalar, istenmi ve sonuçlar yüzde olarak hesaplam, t,r. Bal,kç,lar,n en ekonomik bal,k s,ralamas,nda birinci olmadaki önceli i %40' Mezgit, %33 istavrit ve %28 Hamsi bal, ,n,n oldu unu bildirmi lerdir. Ekonomik önem s,ralamas,nda ikinci olarak %44'dük oranla palamut, %26 istavrit ve %24 ile beyaz kum midyesi ilk üç s,ralamaya girmi tir. Bal,kç,lar %28 stavrit, %26 palamut ve %25 beyaz kum midyesini ekonomik önem s,ralamas,nda üçüncü s,ralamada seçmi lerdir. Bal,kç,lar,n ekonomik önemde en az önemli olduklar,n, dü ündükleri 14. S,ralamada %24'dük oran ile çaça bal, ,, ikinci en önemsiz bulunan bal,k ise %11'dük oran ile tirsi bal, ,d,r (Tablo 3.36)

Tablo 5.36 Bal,kç,lar,n ekonomik öneme göre avlanan su ürünlerini s,ralamas,

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	TOPLAM
Çaça	1	0	0	0	0	1	0	0	15	22	11	18	8	24	100
stavrit	33	26	28	8	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
Palamut	19	44	26	7	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100
Mezgit	40	22	19	14	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	100
Lüfer	17	15	8	10	8	10	0	11	8	0	13	0	0	0	100
Barbun- Tekir	8	13	20	23	16	8	6	6	0	0	0	0	0	0	100
Rus kefali	0	17	0	19	13	14	16	0	0	21	0	0	0	0	100
Hamsi	28	16	18	18	16	4	0	0	0	0	0	0	0	0	100
Deniz salyangozu	11	10	10	13	12	15	9	9	11	0	0	0	0	0	100
Kefal	9	10	10	12	11	10	17	11	10	0	0	0	0	0	100
Beyaz kum midyesi	0	24	25	0	0	0	0	25	0	0	0	26	0	0	100
skorpit	9	0	8	13	18	16	11	9	16	0	0	0	0	0	100
Kalkan	13	0	13	11	13	13	8	13	8	8	0	0	0	0	100
Tirsi	8	0	9	10	9	9	10	8	8	0	0	8	10	11	100
Köpek bal, ,	0	0	0	0	0	0	0	15	0	14	14	14	16	27	100
Zargana	0	0	15	0	17	20	16	17	15	0	0	0	0	0	100
Kaya bal, ,	0	0	0	0	0	0	21	21	0	0	6	19	33	0	100

5.4.2 Bal,kç,l, , b,rakma hakk,nda dü ünceleri

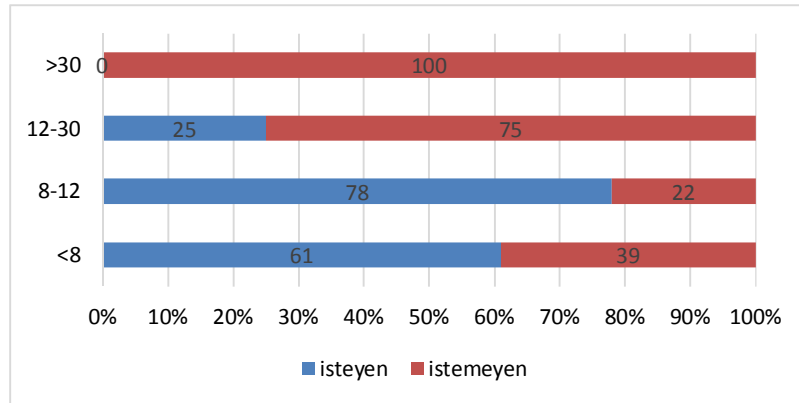
Giresun bal,kç,lar,na bal,kç,l, , b,rakmay, isteyip istemedikleri sorulmu tur. Bal,kç,lar,n %64ü bal,kç,l, , b,rakmay, kabul etmi lerdir (Tablo 3.37). En çok bal,kç,l, , b,rakmay, kabul eden grup 12 metreden küçük k,y, bal,kç,lar,d,r.

Tablo 5.37 Bal,kç,l, , b,rakma hakk,nda ki dü ünceleri (%)

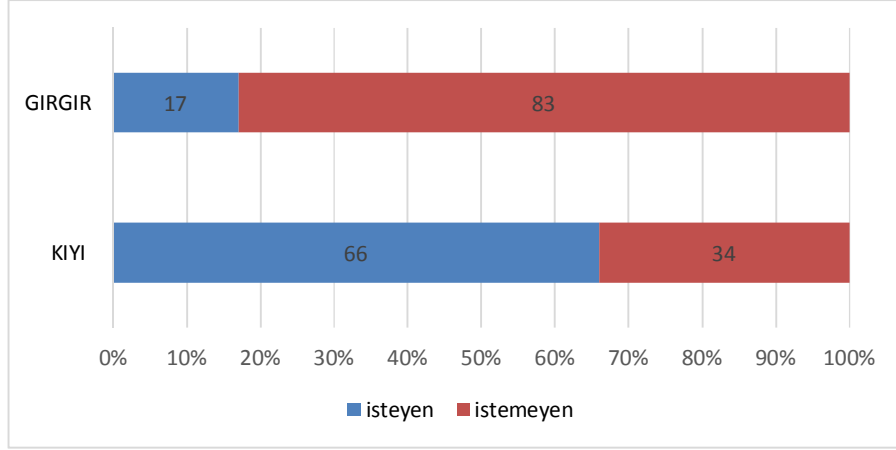
Boy Gruplar, (m)	Bal,kç,l, , B,rakmay, (%)	
	isteyen	istemeyen
<8	40,96	26,28
8-12	22,4	6,48
12-30	0,64	1,8
>30	0	1,44
Bal,kç,l,k Tipi		
K,y, Bal,kç,l, ,	63,36	33,12
Gırgır	0,64	2,88
Genel Ortalama	64	36

Boy gruplar,na göre bal,kç,l, , b,rakmay, en yüksek oranda isteyen grup 8-12m metre boy grubundadır. 30 m'den daha büyük tekne sahiplerinin tamamı, bal,kç,l, , b,rakmay, hiçbir koşulda istememektedir (ekil 4.28).

K,y, bal,kç,l,lar,ın %66'sı, bal,kç,l, , b,rakmay, isterken %34'ü ise bal,kç,l, , b,rakmay, istememektedir. Gırgır tekneleri sahiplerinin % 17'si bal,kç,l, , b,rakmay, kabul ederken %83'ü bal,kç,l, , b,rakmay, istememilerdir (ekil 3.30 ve 3.31).

ekil 5.30 Boy gruplar,na göre bal,kç,l, , b,rakmay, kabul eden ve etmeyen bal,kç,l,lar,ın da ,l,m, (%)

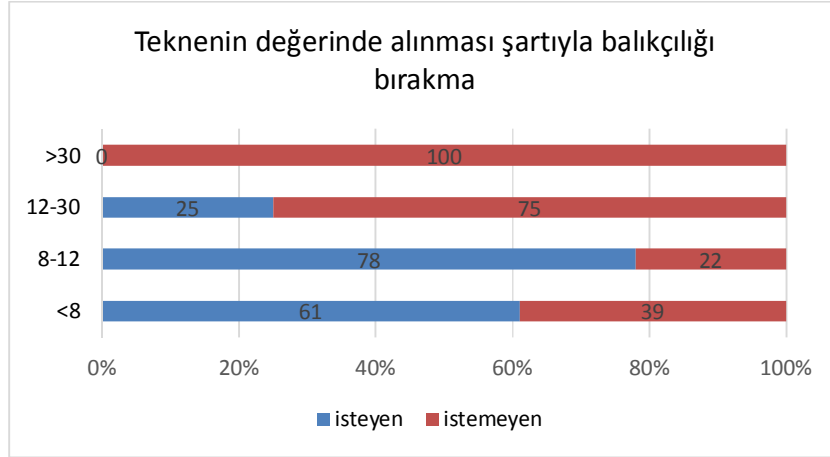
ekil 5.31 Bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,l, , b,rakmay, kabul eden ve etmeyen bal,kç,lar,n da ,l,m, (%)

Teknelerinin piyasa fiyat,ndan sat,n al,nmas, ko uluyla bal,kç,l, , b,rakmay, kabul edip etmeyecekleri soruldu unda 8 m den küçük tekne sahiplerinin en büyük payla (%40,26) teknelerini sat,p bal,kç,l, , b,rakmay, istedikleri sonucuna ula ,lm, t,r. Tekne boyu büyüdükçe bu talebe olumsuz cevap oran, artm, t,r (Tablo 3.38).

Tablo 5.38 Teknelerinin piyasa fiyat,ndan sat,n al,nmas, ko uluyla bal,kç,l,ktan ayr,lmay, kabul eden ve etmeyen bal,kç,lar (%)

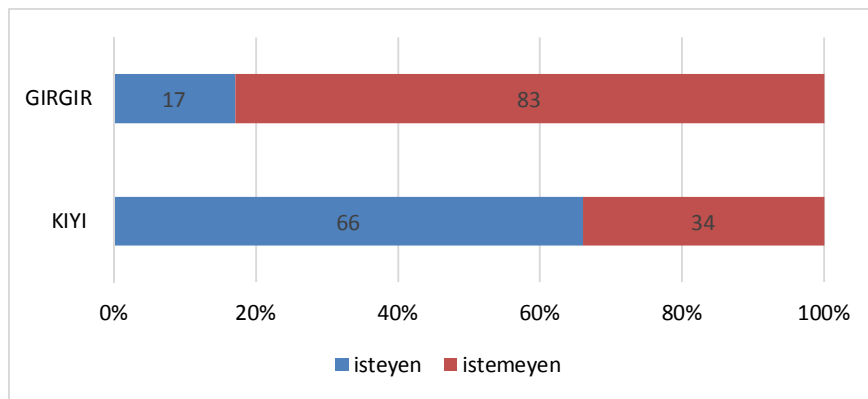
Boy Gruplar, (m)	Teknenin sat,n al,nmas, ko uluyla bal,kç,l, , b,rakmay, (%)		
	steyen	stemeyen	
<8	40,26	26,52	
8-12	19,52	10,14	
12-30	1,22	1,17	
×30	0	1,17	
Bal,kç,l,k Tipi			
K,y, Bal,kç,l, ,	60,39	35,88	
Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k	Gırgır	0,61	3,12
Genel Ortalama	64	36	

Teknenin piyasa de erinde sat,n al,nmas, ko uluyla b,rakmay, hiç istemeyen grup 30 m den daha büyük tekne gurubudur. 8-12 m boy grubunun %78 i bal,k,l, , bu artlarda b,rakmay, kabul etmi %22si ise bal,k,l, , b,rakmayaca ,n, bildirmi tir (ekil 3.32.)

ekil 5.32 Boy gruplar,na göre teknelerinin piyasa fiyat,ndan sat,n al,nmas, ko uluyla bal,k,l, , b,rakmay, kabul eden ve etmeyen bal,k,lar,n da ,l,m, (%)

K,y, bal,k,l, , yapan tekne sahiplerinin %65i teknelerinin piyasa de erinde al,nmas, kar ,l, ,nda bal,k,l, , b,rakabileceklerini belirtmi lerdir. Orta ve büyük tekne sahiplerinin %17si bu artla teknelerini verip bal,k,l, , b,rakabileceklerini söylerken %83i bal,k,l, , b,rakmay, istememektedir (ekil 3.33).

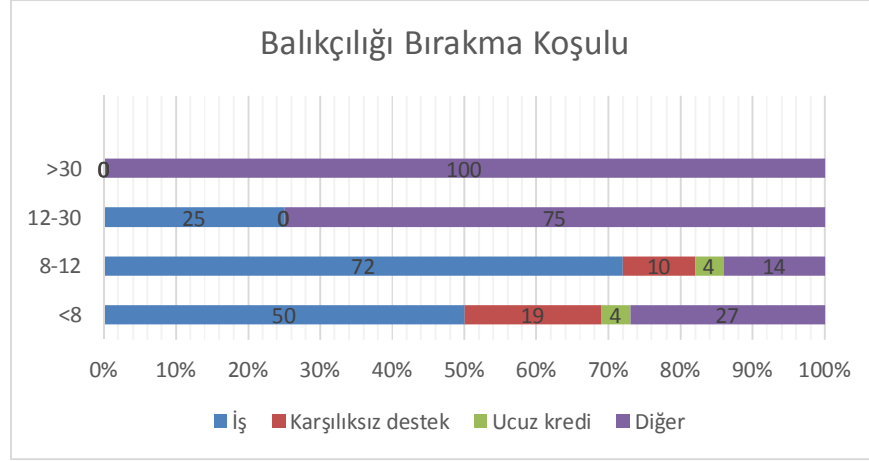
ekil 5.33 Bal,k,l,k tipine göre teknesinin piyasa fiyat,ndan sat,n al,nmas, ko uluyla bal,k,l, , b,rakmay, kabul eden ve etmeyen bal,k,lar,n da ,l,m,.

Teknelerinin piyasa fiyatından satın alınmasıyla balıkçıları bırakmayarak kabul eden balıkçılara yeni bir iş kurabilmek için nasıl bir destek istedikleri sorulduğunda, %55'i kendilerine iş bulunmasını istemiştir. Diğer en çok istenen destekler, türü ucuz kredi temini ve bu yolla yeni iş kurmaları olmuştur. Balıkçılar ucuz kredi eklinde desteği istememektedirler (%4) (Tablo 3.39).

Tablo 5.39 Balıkçılar, bırakma önerisini kabul eden balıkçılar, istediği destek türleri (%)

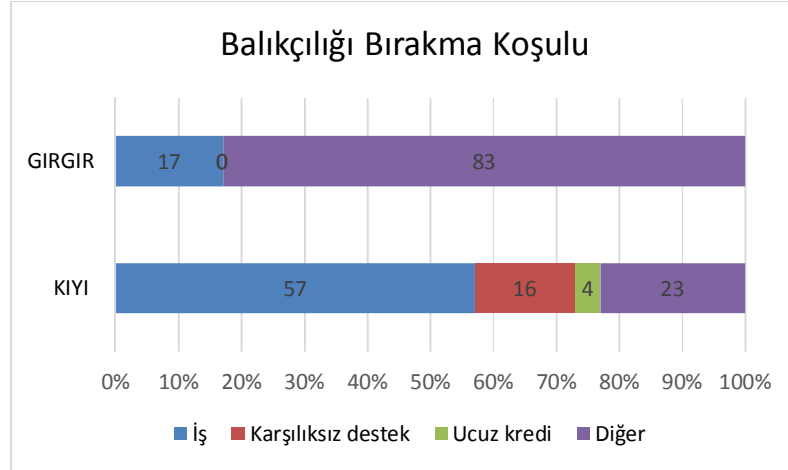
Boy Gruplar, (m)	Destek Türleri			
		Kar, İş, Z Destek	Ucuz Kredi	Diğer
<8	33	12,96	2,84	17,75
8-12	21,45	3,04	1,16	4,25
12-30	0,55	0	0	1,75
>30	0	0	0	1,25
Balıkçı Tipi				
Kıy, Balıkçı, ,	54,45	16	4	22
Gırgır	0,55	0	0	3
Genel Ortalama	55	16	4	25

Boy grubuna göre iş verilmesi durumunda 8 m'den küçük tekneye sahiplerinin %50'si balıkçıları bırakabileceklerini %19'u kar, iş, z destek verilmesi durumunda, %4'ü de ucuz kredi verilmesi durumunda %27'si ise diğer koşullar sayesinde balıkçıları bırakabileceklerini belirtmişlerdir. 30 m'den daha büyük tekne sahipleri balıkçıları, ne iş, ne kar, iş, z destek, ne de ucuz kredi dışında sadece diğer nedenler olan ailevi veya sosyal nedenler yüzünden balıkçıları bırakabileceklerini belirtmişlerdir (ekil 3.34).

ekil 5.34 Boy gruplar,na göre bal,kç,l, , b,rakmay, kabul eden bal,kç,lar,n isteklerinin da ,l,m,

Giresun ili bal,kç,lar,ndan k,y, bal,kç,l, , yapan bal,kç,lar,n % 57'si i kar ,l, ,nda, %16's, kar ,l,ks,z destek, %4'ü ucuz kredi ve %23'ü di er nedenlerden dolayı, bal,kç,l, , b,rakabileceklerinin belirtmi lerdir. Orta ve büyük tekne sahipleri yani G,rg,r yapan tekne sahiplerinin %17'si i kar ,l, ,nda, %83'ü ise ucuz kredi ve kar ,l,ks,z destek d, ,nda di er nedenler ile bal,kç,l, , b,rakabileceklerini belirtmi lerdir (ekil 3.35).

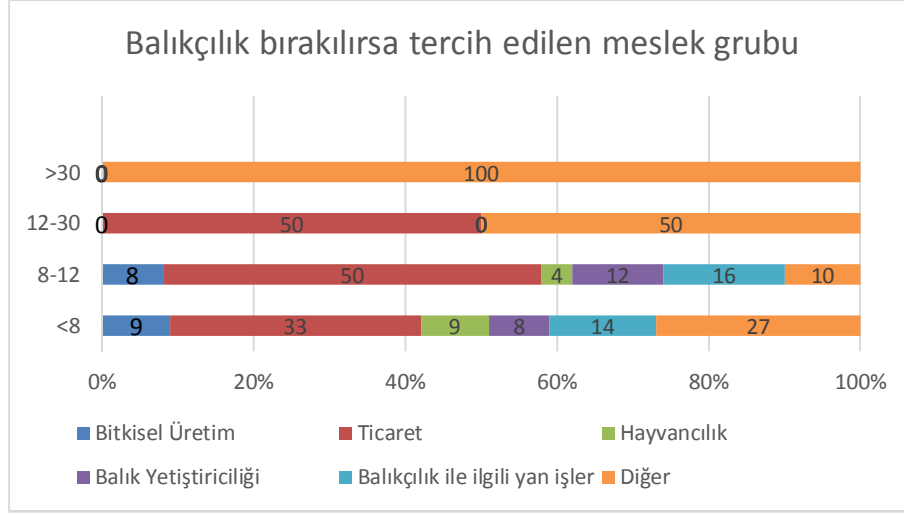
ekil 5.35 Bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,l, , b,rakmay, kabul eden bal,kç,lar,n istedi i destek türleri

Bal, k,lara kendilerine yap,lacak kar ,l,ks,z veya ucuz kredi ekindeki bir parasal deste i hangi alanda de erlendirmek istedikleri soruldu unda, en büyük pay 8 m -den kk bal,k,lar %22,04 oran,nda ticareti, %17,71'ınin ise bal,k,l,kla ilgili olmayan di er i leri tercih etti i saptanm, t,r (Tablo 3.40).

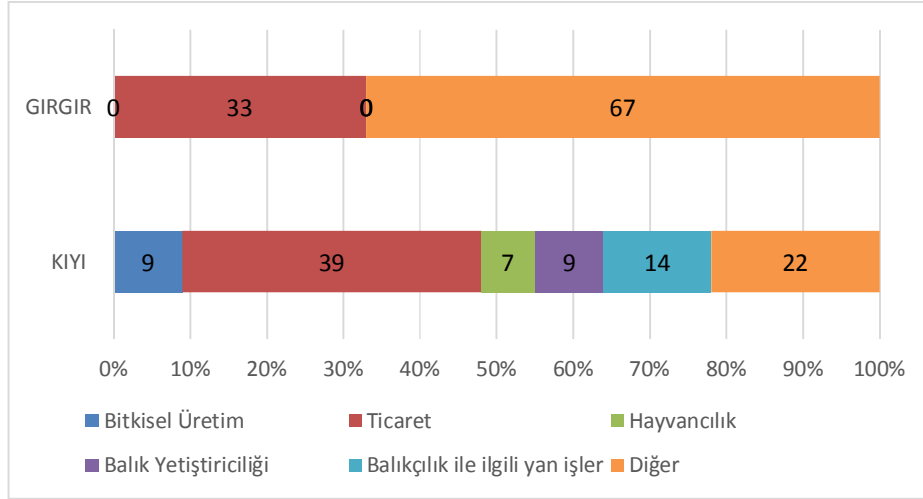
Tablo 5.40 Boy grubu ve bal,k,l,k tipine göre bal,k,lar,n destek istedikleri i alanlar, (%)

Boy Gruplar, (m)	Destek istedikleri i alanlar,					
	Bitkisel retim	Ticaret	Hayvanc,l,k	Bal,k yeti tircili i	Bal,k,l,k ile ilgili yan i ler	Di er
<8	6,39	22,04	5,81	5,4	9,1	17,71
8-12	2,61	14,82	1,19	3,6	4,9	2,99
12-30	0	1,14	0	0	0	1,15
×30	0	0	0	0	0	1,15
Bal,k,l,k Tipi						
K,y, Bal,k,l, ,	9	36,86	7	9	14	20,7
Gırgır	0	1,14	0	0	0	2,3
Genel Ortalama	9	38	7	9	14	23

Boy gruplar,na göre ≥ 30 m bal,k,lar, bal,k,l,ktan ayr,ld,ktan sonra en yüksek oranla seçeneklerin d ,nda ba ka meslekleri seçeceklerini belirtmi lerdir. Tekne boyu kldke ticaret ile u ra mak isteyen bal,k, oran, en yüksek oran, olu turmu tur (ekil 4.32). Bal,k,l,k tipine göre orta ve büyük ölçekli bal,k,lardan G,rg,r bal,k,lar, da seçeneklerin d ,nda (%67) di er meslekleri seçeceklerini bildirmi lerdir (ekil 3.36 ve ekil 3.37).

ekil 5.36 Boy gruplar,na göre bal,kç,l, , terk edecek bal,kç,lar,n yapmak istedikleri

ekil 5.37 Bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,l, , terk edecek bal,kç,lar,n yapmak istedikleri

5.4.3 Bal,kç,lar,n yeni yat,r,mlara ili kin dü ünceleri

Giresun ili bal,kç,lar,ndan uygun kredi imkânlar, olu tu unda kredi kullanaca ,n, belirten bal,kç,lar,n oran, %48 olarak saptanm, t,r (Tablo 3.41).

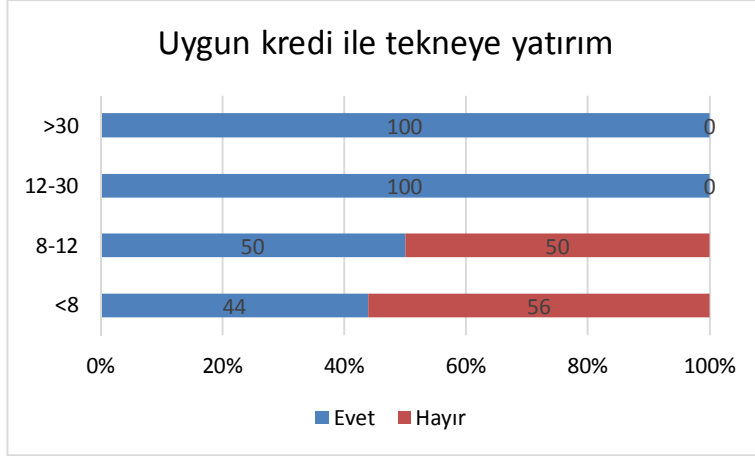
Giresun ili bal,kç,lar,n,n % 41'ı teknelerinin kapasitelerini %20 oran,nda büyütme hakk,n, kullanmak isteyebileceklerini bildirmi lerdir. Tekne büyütme hakk,n,n

genellikle 8 metreden küçük tekne sahiplerinin (%26,65) gerçekle tirdi i sonucuna ula ,lm, t,r.

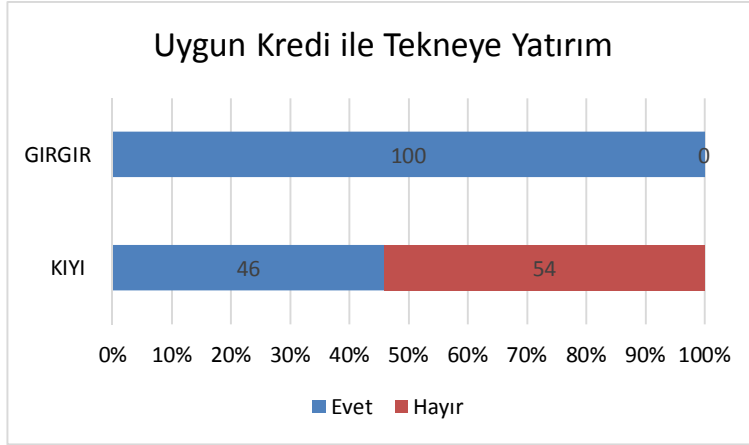
Tablo 5.41 Boy gruplar,na ve bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n yeni yat,r,mlara bak, , (%)

Boy Gruplar, (m)	Uygun kredi verilmesi halinde tekneye yat,r,m yapma durumu		Tekne büyütme hakk,ndan yararlanma durumu	
	Evet	Hay,r	Evet	Hay,r
<8	29,28	36,92	26,65	39,53
8-12	14,88	15,08	11,48	18,88
12-30	2,4	0	1,64	0,59
×30	1,44	0	1,23	0
Bal,kç,l,k Tipi				
K,y, Bal,kç,l, ,	44,16	52	38,13	58,41
G,rg,r	3,84	0	2,87	0,59
Genel Ortalama	48	52	41	59

Boy gruplar,na göre 30 metreden büyük ve 12-30 metre tekne sahiplerinin tamam, uygun kredi verilirse tekneye yat,r,m yapmay, dü ündüklerini belirtmi lerdir, 8-12 m aras,ndaki tekne sahiplerinin yar,s, tekneye yat,r,m yapmay, dü ünmektedirler. 8 metreden küçük tekne sahiplerinin % 56ø, uygun kredi de olsa teknelerini büyütmeyi dü ünmediklerini ifade etmi lerdir (ekil 3.38). G,rg,r tekne sahiplerinin tamam, uygun krediye olumlu bakarken k,y, bal,kç,l, , yapan tekne sahiplerinin %54ü krediye olumlu bakmam, lard,r kendilerinin zaten kredi kart, borçlar,n,n ve kredilerinin oldu unu bildirmi lerdir (ekil 3.39).

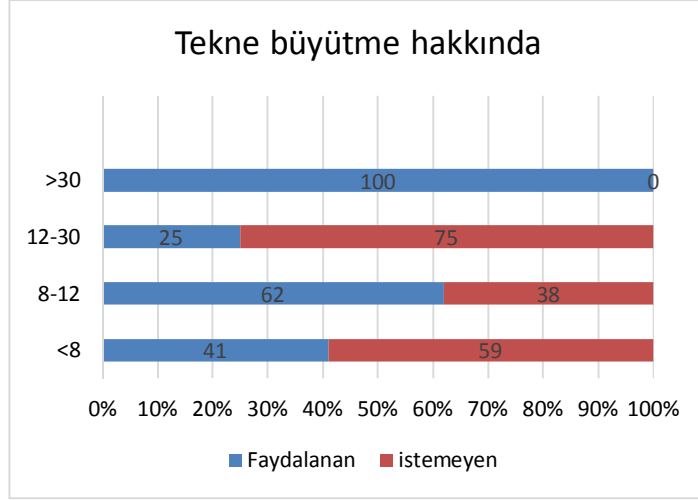

ekil 5.38. Boy gruplarına göre balıkçıların uygun kredi ile tekneye yatırımına bakarak, (%)

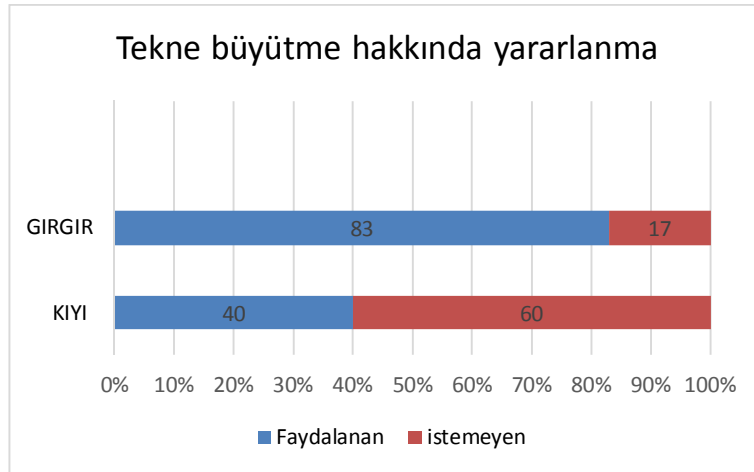

ekil 5.39 Balıkçılık tipine göre balıkçıların uygun kredi ile tekneye yatırımına bakarak, (%)

Giresun ili balıkçıların teknelerinde boy gruplarına göre 30 metreden büyük tekne sahiplerinin tamamı, tekne büyütmeden faydalanmaktadır. 12-30 metre tekne sahiplerinin %75'i büyütmeden faydalanmak istememektedir. 8-12 m arasındaki tekne sahiplerinin % 62'si tekneyi faydalanmaktadır, t.r. 8 metreden küçük tekne sahiplerinin % 59'u tekneyi büyütmeden faydalanmak istememilerdir (ekil 3.40). Girgin tekne sahiplerinin %83'ü kıyı balıkçıların ise %40'ı tekne büyütmeden faydalanmaktadır (ekil 3.41).

ekil 5.40 Boy gruplar,na göre bal,kç,lar,n tekne büyüme durumlar, (%)

ekil 5.41 Bal,kç,l,k tipine göre bal,kç,lar,n tekne büyüme durumlar, (%)

5.4.4 Bal,kç,lar,n sektöre ili kin sorunlar, ve dü ünceleri

Giresun ili bal,kç,lar,, denizlerdeki kirlenme ve k,y,lardaki yap,la madan, dü ük kooperatif etkinli i ve bal,kç,l,k politikalar,n,yetersiz olu una kadar, çok çe itli sektör sorunlar, oldu unu bildirmi lerdir (Tablo 3.42).

Bal,kç,lara bal,kç,l,k sektöründe ön gördükleri sorunlardan hangilerinin kendileri için daha önemli oldu u sorulmu ve denizlerdeki kirlenme ve k,y,lardaki yap,la may, en önemli sorun olarak gördükleri tespit edilmi tir. Bal,kç,lar,n di er önemli bulduklar,

sorunlar, ise; a ,r, avc,l,k nedeniyle stoklardaki azalma, yetersiz bal,kç,l,k politikas,, örgütlenme yetersizli i, dü ük kooperatif etkinli i fiyatlardaki istikrars,zl,k, komisyoncular,n pazarlamadaki rolü, dü ük tüketim, yetersiz su ürünleri sanayi, avlama sezonunun k,sal, , ula t,rmayla ilgili problemler olarak s,ralam, lard,r (ekil 4.34).

Tablo 5.42 Bal,kç,lar,n bal,kç,l,k sektörüyle ilgili önemli gördükleri sorunlar (%)

Bal,kç,l,k Sektörünün Sorunlar,	Önemli	Önemsiz
Denizlerdeki Kirlenme ve K,y,lardaki Yap,la ma	92	8
A ,r, Avc,l,k Nedeniyle Stoklardaki Azalma	89	11
Yetersiz Bal,kç,l,k Politikas,	83	17
Örgütlenme Yetersizli i	70	30
Dü ük Kooperatif Etkinli i	68	32
Fiyatlardaki stikrars,zl,k	68	32
Komisyoncular,n Pazarlamadaki Rolü	65	35
Dü ük Tüketim	55	45
Yetersiz Su Ürünleri Sanayi	54	46
Avlama Sezonunun K,sal, ,	49	51
Ula t,rmayla lgili Problemler	48	52

5.4.5 Bal,kç,lar,n mevcut sorunlar, ile ilgili çözüm önerileri

Giresun ili bal,kç,lar,na mevcut sorunlar,n çözümüne ili kin önerileri soruldu unda; %93ü deniz kirlili inin önlenmesi, %90ü stoklara zarar veren av yöntemlerinin yasaklanmas,, %84ü su ürünleri ile ilgili ayr, bir genel müdürlük kurulmas,n, gibi fikirleri çok önemli bulurken % 73ü fiyat istikrar, sa lanmas,, %64ü bal,kç,l,k ekipmanlar, ithalat,nda kolayl,k sa lanmas,, % 63ü bal,k i leme sanayinin geli tirilmesi ve %54ü tan,t,m-reklam vas,tas,yla bal,k tüketiminin özendirilmesi fikirlerinin daha az önem arz etti ini bildirmi lerdir (Tablo 3.43).

Tablo 5.43. Gelecekte Bal,ke,li, k sektöründe yap,lacak düzenlemeler

Gelecekte Bal,ke,li, k sektöründe yap,lacak düzenlemeler	Önemli	Önemsiz
Deniz kirlili inin önlenmesi	93	7
Stoklara zarar veren av yöntemlerinin yasaklanması,	90	10
Su ürünleri ile ilgili ayr, bir genel müdürlük kurulması,	84	16
Bal,ke,li, kta sosyal güvenli in yayg,nla t,r,lması,	84	16
Av kotas, uygulanması,	84	16
Bal,ke, say,s,n,n stoklara uygun ekilde azalt,lması,	82	18
Üretici örgütleri ve kooperatiflerin etkin duruma getirilmesi	82	18
Bal,ke, bar,naklar,, liman ve çekek yerlerini modernizasyonu	81	19
Bal,k av, sezonunun stoklara uygun ekilde belirlenmesi	79	21
Avc,li, kila ilgili e itim faaliyetlerine önem verilmesi	75	25
Fiyat istikrar, sa lanması,	73	27
Bal,ke,li, k ekipmanlar, ithalat,nda kolayl,k sa lanması,	64	36
Bal,k i leme sanayinin geli tirilmesi	63	37
Tan,t,m-reklam vas,tas,yla bal,k tüketiminin özendirilmesi	54	46

5.5 Bal,ke,li, lar,n ortalama mazot tüketimi ve ÖTV indiriminin etkisi

Giresun ili bal,ke,li, lar,n,n %19'unun mazottaki ÖTV indiriminden yararland, ,, %81'inin ise yararlanmad, , saptanm, t,r. Bal,ke,li, lar,n mazottaki ÖTV indiriminden yararlan,p yararlanmamalar,n,n bal,ke,li, k tipi ve çok fazla brokratik i lemlerin oldu u buna kar ,n mazot tank,n,n belirli oran,nda indirim tan,nd, , için indirimden yararlanan say,s, çok az olarak belirlenmi tir (Tablo 3.44).

Tablo 5.44 Bal,kç,lar,n ortalama mazot gideri (TL) ve mazottaki ÖTV indiriminden yararlanan ve yararlanmayan bal,kç,lar,n oran, (%)

Boy Gruplar, (m)	Mazottaki ÖTV ndiriminden			
	Yararlananlar		Yararlanmayanlar	
	%	Ortalama Gider(TL)	%	
<8	3,61	1833	63,18	
8-12	12,54	5547	17,01	
12-30	1,71	33333	0,81	
×30	1,14	50000	0	
Bal,kç,l,k Tipi				
Küçük Ölçekli Bal,kç,l,k (K,y, Bal,kç,l,) Toplam	15,96	4722	80,19	
Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k	Gırgır	3,04	47500	0,81

5.5.1 ÖTV indirimli mazottan yararlanmama nedenleri

Giresun ili bal,kç,lar,na Mazot ÖTV indiriminden hangi nedenlerden dolayı, yararlanmad,klar, sorulmu tur. Bal,kç,lar,n % 74ü ba vuru masraf,n,, %69ü çok fazla bürokrasiyi, %97ösi bilgisizli i, % 99ö u ta ,ma ücretini önemsiz bulmu tur. Bal,kç,lar,n % 29ü motorlar,n,n küçük oldu u do al olarak da tanklar,n,n küçük oldu undan bu indirimden faydalanma yoluna girmediklerini belirtmi lerdir (Tablo 3.45).

Tablo 5.45 Mazot ÖTV indiriminden yararlanmayanlar

Mazot ÖTV indirimi	Önemli	Önemsiz
Ba vuru masraf,	26	74
Çok fazla bürokrasi	31	69
Bilgisizlikten	3	97
Ta ,ma ücreti	1	99
Di er	29	71

6 TARTI MA VE SONUÇ

Bu çal, ma sürdürülebilir bal,kç,l, n yap,lmas,nda küçük ölçekli bal,kç,lar,n rolünün ne denli önemli oldu unu göstermektedir. Bu çal, mam,z, Dünyadaki ve ülkemizde yap,lm, di er çal, malar ile k,yaslad, ,m,zda bizim çal, mam,zda da bal,kç,lar,n ekonomik kar,l,l, ,n,n dü ük oldu u görülmektedir. K,y, bal,kç,l, , yapan bal,kç,lar,n en büyük masraf paylar,n, tayfalara ödedikleri masraflar olu turmaktad,r. Genel olarak Bal,kç,lar en önemli sorunlar,n,n a ,r, avlanma ile bal,k stoklar,n,n azalmas,, örgütlenememe ve a ,r, kirlilik dü üncelerindedirler. Bir bal,kç,l,k kalk,nma modeli ve bal,kç,l,k yönetimi önlemlerinin Avrupa politikalar, (Deniz Stratejisi Direktifi) çerçevesinde payda larla da kabul edilebilirli inin sa lanmas, gereklili i ve ülkemizde de Denizcilik Bakanl, ,n,n kurulmas, gerekti i ortak dü ünçeyi olu turmaktad,r. Yap,lan bu çal, man,n sonuçlar, a a ,daki gibi özetlenebilir;

6.1 Avlama Filosunun Fiziksel ve Teknik Özellikleri

Giresun ili bal,kç,lar,n,n %96ø, k,y, bal,kç, teknesi, % 4øi ise orta ve büyük ölçekli bal,kç, teknesi olarak kullan,lmaktad,r. Giresun ili karasular,nda trol ve trol-g,rg,r yasak oldu undan sular,m,zda sadece orta ve büyük tekneler olarak g,rg,r avc,l, , yap,lmaktad,r.

Giresun ilinde ruhsatl, teknelerin boylar, incelendi inde; 8 metreden küçük tekne grubunun minimum 3.5 metre, maksimum 6.25 metre oldu u, 30 metreden büyük boy grubundaki tekne grubunda ise grubunun minimum 42.5 m ve maksimum 45 metre boyundaki tekneler ile avc,l,k yapt, , tespit edilmi tir.

Giresun linde faaliyet gösteren avlama teknelerinin ya lar,n,n 0-45 y,l aras,nda de i ti i ve ortalama 16.15 y,l oldu u saptanm, t,r. 8 møden daha küçük boy grubundaki avlama tekneleri ortalama 16.92 y,l ile en ya l,, 30 metreden daha büyük tekneler en genç avlama teknelerini olu turmaktad,r. Tekne boy grubu ile ortalama tekne ya , aras,nda anlaml, ili ki bulunamam, t,r ($r=0,2086$).

K,y, bal,kç,l, , yapan avlama tekneleri (16.43 y,l), orta ve büyük ölçekli bal,kç,l,k yapan avlama teknelerine göre ortalama 7.77 y,l daha eskidir. Avlama

teknelerinin 12 m' den küçük olanlar, n, n en ya 1, s, n, n ya , 45 y, ll, k, 12 m' den büyük olanlar, n, n en ya 1, s, n, n ya , ise 18 y, l olarak saptanm, t, r (Tablo 4.3).

Giresun ilinde ki avlama teknelerinden 8 ya , ndan küçük ve 10-15 ya aras, ndaki avlama tekneleri say, s, en fazla y, , lma olan grubu olu turmaktad, r ve bu grubu yine ayn, boy grubundan 20-25 ya grubu takip etmi tir. Bal, kç, l, k faaliyetinde bulunan avlama teknelerinin %20'sinin ya ,, 10'dan küçüktür. Bu gruptaki avlama teknelerinin yar, s, ndan fazlas, n, n (%64'ünün) ya , 20 den küçük, %36's, n, n ya , ise 20'den büyüktür.

Giresun ilindeki avlama teknelerinin su ald, klar, nda kolay batmamalar,, k, y, ya kolayca ç, kart, labilmeleri ve tamiratlar, n, n bal, kç, lar taraf, ndan da yap, labilmesi nedeniyle % 98'inin ah aptan, %2'sinin ise saçtan imal edildi i belirlenmi tir.

12 m' den küçük teknelerin tamam, ah ap, 28 m' den büyük teknelerin tamam, ise saç malzemedan imal edilmi tir. 12-30 m boy grubundaki teknelerin %66,6's, ah ap, %33,3'ü ise saçtan imal edilmi tir. 30 m' den daha büyük boylardaki teknelerin tamam, saç malzemedan yap, lm, t, r. K, y, bal, kç, l, , faaliyetinde bulunan avlama teknelerinin tamam, (%100) ah aptan imal edilmi tir. Orta ve büyük ölçekli bal, kç, l, k yapan avlama teknelerinin % 50'si ah ap, di er yar, s, da (%50'si), saç malzemedan yap, lm, t, r.

Giresun ilindeki avlama bal, kç, lar, n teknelerinin %76's, n, n mülkiyeti kendine, %23'ü ise mülkiyeti ortak tekneler ile bal, kç, l, k faaliyetinde bulunduklar, tespit edilmi tir. Giresun bal, kç, lar, n, n avlanma teknelerini kiralama (%1) yoluna gitmemeleri çok dikkat çekici bir sonuçtur.

Tüm boy gruplar, ndan 30 metreden büyük tekneler hariç en az %50'sinin tekne mülkiyeti kendilerine aittir. 8 metreden küçük tekne grubunun % 80'ünün tekne mülkiyeti kendisine aittir. Tekne boyu artt, kça mülkiyette kiralama yolu tercih edilmemi tir ve ortaklar, n aile içi bireylerden tercih edilme oran, da artm, t, r. 8 metreden küçük teknelerde %16 olan aile içi bireylerle ortakl, k, 12 m' den büyük teknelerde %50'ye ve 30 metreden büyük teknelerde ise %100 -e ula maktad, r

K, y, bal, kç, l, , nda teknelerin mülkiyetlerinin %78'ü, g, rg, rlar, n %33'ü bal, kç, lar, n kendilerine aittir. Tekne boyuyla birlikte tekne ve av donan, m, sermayesi artt, , ndan, g, rg, r mülkiyetinde ortak olanlar, n oran, k, y, bal, kç, lar, ndan çok daha yüksek olup ortakl, , n sadece aile bireyleri aras, nda gerçekleş, ti i tespit edilmi tir.

Giresun lüğnde bal,kç,lar,n %90÷,n,n, bal,kç,l,k faaliyetlerini tek avlama teknesi, %10÷unun ise iki ve ya daha fazla avlama teknesi ile avc,l,k yürüttü ü saptanm, t,r. Bal,kç,lar,n %15 inin ikinci avlama teknesi, %1üğnin de üçüncü avlama teknesi bulunmaktad,r. Boy gruplar,na göre 8 metreden küçük avlama teknesine sahip tüm bal,kç,lar,n tek tekneye sahip olduklar, tespit edilmi tir.12 metreden büyük ço u (%75) tekne ikinci tekneye sahiptir. Bal,kç,lardan, 30 metreden büyük boy grubunda avlad,klar, bal,klar, karaya ç,karmak için ta ,ma teknesi kullanmaya ba lamaktad,rlar. 20-30 m boy grubundaki bal,kç,lar,n da kiralama yoluyla ya da akrabalar,yla bu görevi yerine getirmektedirler. K,y, bal,kç,l, , yapan bal,kç,lar,n sadece %7üğsinin ikinci avlama teknesi veya ta ,ma teknesi bulunmaktad,r. Üçüncü teknesi bulunan sadece bir bal,kç, tespit edilmi tir. Giresun ili bal,kç,l,k faaliyetinde bulunan avlama teknesi sahibi bal,kç,lar,n %55üğnin kendi imkânlar,, %19üğünün kredi, %7üğsinin miras ve %19üğ ah,stan borç alarak tekne sahibi olduklar, saptanm, t,r

Tekne boyu büyüdükçe ah,stan borç alma yoluyla tekne sahibi olanlar,n oran, dü mü tür, 12-45 m boy da ,l,m,nda itibaren ah,stan borç alarak tekne sahibi olan bal,kç, bulunmamaktad,r. Büyük boya sahip teknelerde kredi kullan,m,n,n artmas, beklenirken küçük k,y, bal,kç,l, , yapan teknelerde kredi kullan,m, %17,9 olarak bulunmu tur. 30 metreden büyük teknelerin %50 kendisinin %50 de miras yoluyla sahip olundu u bulunmu tur

Bal,kç,l,k tipine göre bak,ld, ,nda en yüksek oranda kredi kullanan bal,kç,lar k,y, bal,kç,lar,d,r (%18,24), en az oranda kredi kullanan bal,kç,lar ise g,rg,r yapan tekne sahipleridir (%8,70) bunun sebebinin tüm büyük tekne sahiplerine ula ,lamam, olunmas, olabilir. K,y, bal,kç,lar,n,n %14,24üğ ah,stan borç alma yoluyla tekne sahibi olmu lard,r. Orta ve büyük ölçekli bal,kç,lardan % 0,68üğ ah,stan borç alarak tekne sahibi olmu lard,r.

Giresun lüğnde kay,tl, ve limanlar,nda bulunan teknelerde bal,kç,l, ,n temel avlama arac, a lard,r. K,y, bal,kç,l, , yapan avlama teknelerinin %46üğ,nda olta bulunmas, nedeniyle, k,y, bal,kç,lar,nda olta ve a lar hemen hemen birlikte yayg,n bir av arac, olarak tespit edilmi tir. Giresun ilinde bal,kç,l,k yapan avlama teknelerinde, olta d, ,nda ço unlu unu a lar,n olu turdu u, 23 avlama arac, kullan,ld, , belirlenmi tir

bunlar; genellikle mezgit uzatmas, (%86), barbunya a , (%76), palamut uzatmas,(%63), saçma a , (%62), kalkan a , (%39) ve algarna (%32) oranlar,nda bulunmaktad,r.

G,rg,rlarda tekne boyu büyüdükçe avlama araçlar,n,n sadele ti i, hamsi-istavrit veya hamsi-palamut g,rg,r, kombinasyonlar,n,n a ,rl,k kazand, , gözlenmi tir.

Orta ve büyük ölçekli bal,kç,l,kta, hamsi, barbun, mezgit g,rg,r,n,n yan,nda endüstriyel bal,kç,l, ,n yap,ld, , teknelerde orta ve dipsu trolü çe itlerinin az da olsa temsil edildi i tespit edilmi tir. Giresun iliöndeki avlama teknelerinde telsizden ak,nt,ölçer kadar çok çe itli elektrikli cihaz ve ekipman,n bulundu u saptanm, t,r. 8 metreden küçük avlanma teknelerinin telefon (%20), telsiz(%6), SSB telsiz(%2), radar(%18),iskandil(%9) ve ak,nt, ölçer (%1) oran,nda sahip olduklar, teknolojik donan,m olarak tespit edilmi tir. Avlanma teknelerinin boyu artt,kça sahip olduklar, teknolojik donan,m,da artm, t,r hatta 30 metreden daha büyük avlama teknelerinin hepsinde tüm donan,m,lar bulunmaktad,r.

K,y, bal,kç,l, , yapan avlama teknelerinde daha çok av,n yerini bulmaya yarayan sonar ve eco-saunder, VHF telsiz, magnetik pusula, telefon ve ak,nt,ölçer d, ,nda elektronik cihaza rastlanmam, t,r. Orta ve büyük avlama teknelerinde; bu çal, mam,zda sadece g,rg,r tekneleri ile çal, t, ,m,z için g,rg,r teknelerinde av,n bulunmas,na yarayan tüm ekipman (Sonar, Echo-Sounder, ak,nt, Ölçer, VHF Telsiz [Adet], SSB telsiz, ku radar,, kumpas radar, a radar,, harita cihaz, (GPS), manyetik pusula oldu u gibi ta ,ma teknesine almaya yarayan fishpomp ve av,n bozulmas,n, önlemek için buz makinesi ve jeneratör gibi ekipmanlar da mevcuttur. Endüstriyel bal,kç,l,k yapan büyük boy teknelerde belirtilen tüm elektronik cihazlar mevcuttur.

Giresun iliöndeki avlama teknelerinin motor güçlerinin 7-1250 BG aras,nda de i ti i saptanm, t,r. 30 metreden daha büyük tekne grubunda ortalama 1000BG ile en büyük motor güçlerine sahip grubu olu turmaktad,r. II. ve III. motor destekleri 10 metre av teknelerinden daha büyük teknelerde bulunmaktad,r.

K,y, bal,kç,l,klar,nda II.motor takviyesini grup üyelerinden 10 av teknesinde ortalama 25,3 BGdik motor gücüyle tespit edilmi tir. K,y, bal,kç,l,lar,nda III.motor ihtiyaç duymam, lard,r.

G,rg,r teknesi i leten bal,kç,l,larla yap,lan görü melerde stoklar,n azalmas, ile birlikte av, erken bulma ve bulunan ava daha çabuk ula man,n önem kazand, , bildirilmi tir. Bu nedenle, g,rg,r sahipleri hem av,n yerini tespit eden donan,m,lar,n,n

menzilini, hem de motor güçlerini artırma çabasına girmiştir. Düşük motor gücüne sahip teknelerde 2. ve 3. Motorları takıldı, yeni teknelerde ise daha büyük motorlar kullanıldı, belirtilmiştir.

6.2 Balıkçılarının Sosyo-Ekonomik Özellikleri

Giresun ilindeki balıkçıların yaşları 22-75 arasında değişmektedir (ortalama 45,11) ve %86'si evli, %14'ünün ise bekâr olduğu saptanmıştır. Boy gruplarına göre balıkçıların ortalama yaşları arasındaki farklılıklar, önemsiz ($p>0,05$) bulunmuştur. Tüm balıkçılarda en sık rastlanan yaş grubu 48'dir (mod:10). Balıkçılık tipine göre en yaşlı balıkçılar kıyı balıkçıları, kıyı balıkçıları arasında bulunmuş, en genç balıkçılar da kıyı balıkçılığı yapan balıkçılardır.

Giresun ilindeki balıkçıların %3'ü okur-yazar, %55'i ilköğretim, %19'u lise, %17'si ortaokul ve %6'sı üniversite mezunu olduğu saptanmıştır. Tekne boy grubuna göre bütün boy gruplarında balıkçıların en yüksek oranda ilköğretim en düşük oranda da tekne boy gruplarına göre sadece 8 metreden küçük teknelerde ve 8-12 metre boy grubundaki tekne sahiplerinin okuryazar oldukları saptanmıştır.

Kıyı balıkçılığı, faaliyetinde bulunan avlama teknesi sahibi balıkçıların en yüksek oranda (%55) ilköğretim mezunu, en düşük oranda da (%3) okur-yazarlardır. Orta ve büyük ölçekli balıkçılık faaliyetinde bulunan balıkçılardan gergin tekneleri sahiplerinin %67'si ilköğretim mezunu, %17'si lise mezunu ve gergin balıkçıları arasında hiç üniversite mezunu balıkçı bulunmamaktadır.

Giresun ilindeki balıkçıların evli olanların evelerinin %2'si okur-yazar, %62'si ilköğretim, %12'sinin ortaokul, %11'i lise, %3'ü üniversite ve %7'sinin ise hiçbir mezuniyetinin olmadığı saptanmıştır.

Tekne boy gruplarına göre balıkçıların üniversite mezunu olduğu gruplar, 8 metreden küçük tekneler ile 8-12 metre boy gruplarıdır. 8 metreden küçük tekne sahiplerinin evelerinin %3'ü okuryazar olup %6'sı, hiçbir mezuniyeti bulunmadığı tespit edilmiştir. Tüm gruplarda en az %51 oranında ilköğretim mezunu eveler bulunmaktadır. Balıkçılık tipine göre üniversite öğrenimi görenler, sadece kıyı balıkçılığı yapan balıkçı eveleridir. Gergin grubunda %67 oranında ilköğretim mezunu, %16 oranında da ilköğretim

mezunu e olup k,y, bal,kç,l, , yapan bal,kç,lar,n e lerinin %70sinin hiçbir mezuniyeti olmayan e i bulunmaktad,r.

Giresun lı bal,kç,lar,n,n evli olanlar,n e lerinin %11i bir i te çal, makta %89u ise bir i te çal, mamaktad,r.

Giresun lı bal,kç,lar,n,n ortalama 2,31 adet çocuk sahibi olduklar, saptanm, t,r. Giresun lıindeki bal,kç,lar,n %16s, hiç çocu a sahip olmaz iken en fazla dokuz çocu a(%1) sahip olduklar, tespit edilmi tir. Tüm boy gruplar,nda hiç yedi tane çocuk sahibi olan tekne sahibine rastlanmam, t,r. Tüm boy gruplar,nda en fazla (%31) üç çocuk sahip olduklar, sonucuna ula ,lm, t,r. G,r,g,r avc,l, , yapan bal,kç, aileleri en fazla üç çocu a sahiptirler.

Giresun ili bal,kç,lar, içerisinde k,y, bal,kç,lar, d, ,nda, evi olmayan bal,kç, bulunmamaktad,r. Bal,kç,lar,n %72sinin kendisine ait evi oldu u, %28inin de kirada oturdu u saptanm, t,r. Orta ve Büyük Ölçekli Bal,kç,l,k yapan bal,kç,lar,n tamam,n,n evinin bulundu u tespit edilmi tir. Tekne boy gruplar,na göre 8 metreden küçük teknelerle bal,kç,l,k faaliyetinde bulunan bal,kç,lar,n %28inin, 8-12 m boy grubundaki teknelerle bal,kç,l,k faaliyetinde bulunan bal,kç,lar,n ise %32sinin evi olmay,p, kirada oturmakta,r.

Bal,kç,l,k tipine göre ev sahibi olmayan bal,kç,lar,n tamam, k,y, bal,kç,s,d,r. K,y, bal,kç,lar,n,n %71inin, orta ve büyük ölçekli bal,kç,lar,n ise tamam,n,n kendisine ait evi bulunmaktad,r. K,y, bal,kç,l, , yapan bal,kç,lar,n ekonomik olarak rahat,l,k düzeylerinin oldukça dü ük oldu u sonucu ç,kmaktad,r.

Giresun ili bal,kç,lar,n,n %83ünün otomobilinin olmad, ,, %17sinin ise otomobil sahibi oldu u saptanm, t,r. Tekne boyu artt,kça ekonomi ile orant,l, olarak otomobil sahibi bal,kç, oran, da artm, t,r.

Giresun ili bal,kç,lar,n,n %92sinin bir sosyal güvenlik kurulu una kay,tl, oldu u, %8inin ise hiç bir sosyal güvencesinin olmad, , belirlenmi tir.

Bal,kç,lar,n ba l, olduklar, sosyal güvenlik kurulu lar, SSK, Ba -Kur, Tar,m Ba -Kur, Tar,m SSK ve Emekli Sand, , olarak saptanm, t,r. Giresun lıindeki bal,kç,lar,n %25inin ye il kart, %21inin SSK, ve %18inin Tar,m Ba -Kurdu oldu u saptanm, t,r. Ye il karttan faydalananlar,n oran, oldukça yüksektir. Emekli Sand, ,na ba l, olanlar,n hepsi k,y, bal,kç,s,d,r.

Giresun ili bal,kç,lar,n,n %77'isinin bir bal,kç,l,k kooperatifine üye oldu u saptanm, t.r. Bal,kç,lar,n kooperatif üyeli inin yüksek olmas,na ra men, Ara tırma alan,nda bulunan kooperatiflerden hiç bir tanesinde mezat yap,lmad, , tespit edilmi tir, bal,kç,lar bal,klar,n, bal,kç, kabz,mallar,na vermektedir. Giresun ilindeki bal,kç,lar,n kooperatiflere üye olmalar,n,n amac,n,n, bal,kç, ruhsat, alabilmek ve bal,kç, bar,naklar,ndan yararlanabilmek oldu u saptanm, t.r. Bal,kç,lar,n % 98'i bölgelerinde Su Ürünleri Kooperatif birli i istemektedirler.

Giresun ilin ındaki bal,kç,lar,n %80'i daha önce bir i te çal, mad,klar,n, belirlemi lerdir.

Giresun ilin ındaki bal,kç,lar,n bal,kç,l,k tecrübesinin 0-60 y,l aras,nda de i ti i ve ortalama 26,20 y,l oldu u saptanm, t.r. Bal,kç,l,k tipine göre orta ve büyük ölçekli bal,kç,lar,n mesleki bal,kç,l,k tecrübesi, k,y, bal,kç,lar,n,n mesleki bal,kç,l,k tecrübesinden daha fazlad,r.

Giresun ili bal,kç,lar,n,n %68'inin önceden kendilerine ait teknelerinin oldu u saptanm, t.r.

Giresun ilindeki bal,kç,lar,n %80'ini bal,kç,l, , seçme nedeni olarak baba- dede mesle i oldu unu belirtmi lerdir. Giresun ili bal,kç,lar,n,n babalar,n,n % 53'ünün mesle i bal,kç,l,kt,r. G,r,g,r tekneleri sahiplerinin hiç biri baba-dede mesle i bal,kç,l,k oldu u için bal,kç,l,k mesle ini tercih etmemi lerdir yani tamamen ticari olarak gerçekleştirilmi seçimlerdir. Bal,kç,lar,n özellikle k,y, bal,kç,l, , yapan tekne sahiplerinin % 2 'si bal,kç,l, , i siz kald,klar,ndan dolayı, zorunluluktan yapt,klar, sonucu ç,km, t,r.

Giresun ili bal,kç,lar,n,n çok büyük ço unlu u (% 95) çocuklar,n,n bal,kç, olmalar,n, istememektedirler. K,y, bal,kç,lar, geliri en dü ük olan grup olmas,na ra men orta ve büyük ölçekli bal,kç,l,k yapan bal,kç,lar da çocuklar,n,n bal,kç, olmas,n, sadece % 5 oran,nda istemektedirler.

Giresun ilindeki bal,kç,lar,n %18,51'inin çocuklar, kendi teknelerinde tayfa olarak çal, maktad,r. Bal,kç,lar,n,n %16's, di er bal,kç, teknelerinde tayfa olarak çal, maktad,r. Bunlar,n büyük bölümü, avlama sezonunda g,r,g,r teknelerinde çal, an k,y, bal,kç,lar,d,r. Ta ,ma teknesini kiraya veren bal,kç,lar da kendi teknelerinde kaptan olarak çal, makta ve kira d, ,nda tayfa pay, almaktad,rlar.

6.3 Giresun ilindeki Bal,ke,il,k Faaliyetinin Ekonomik Analizi

Giresun ilinde bal,ke,il,k daha çok kooperatifler vas,tas,yla gerçekte mektedir. K,y, bal,ke,il, , yapan bal,ke,lar bar,naklardaki komisyoncular vas,tas,yla bal,klar,n, satmaktad,r. Bal,k sat, ,ndan elde edilen gelir haftal,k olarak al,nmaktad,r. Bal,ke,il,k ilçelere bacas,z sanayiye getirmi tir. Giresun ilinde 630 kay,tl, bal,ke,il,k yapan tekne bulunmaktad,r bu teknelerin sadece 6 tanesi 30 metreden daha büyüktür ve bu tekneler endüstriyel bal,ke,il,k yapmaktad,r. Endüstriyel bal,ke,il,k yapan firmalar; Kulo lu, Eyüpo ullar,, Fat bal,ke,il,k, Özdeniz, Genç karde ler, Akgün bal,ke,il,k ve Ayvas,l bal,ke,il,kt,r. Bu bal,ke,lar piyasaya sürülmeyen bal,klar, yem, ya ve gübre fabrikalar,na transfer etmektedirler.

Giresun ilindeki bal,ke,lar,n bal,ke,il,k faaliyetinde kullanm, olduklar, aktif sermaye; tekne sermayesi, av araç-gereçleri sermayesi ve para sermayesi olmak üzere üç grup alt,nda incelenmek istenmi fakat anket s,ras,nda para ile ilgili bal,ke,lar bilgilerini pek payla mak istememi lerdir.

6.4 Bal,ke,lar,n Sermaye Yap,s,

Giresun ili bal,ke,lar,n,n toplam tekne sermayesinin 3.230-9.000.000 TL aras,nda de i ti i ve ortalama 169.975 TL oldu u bulunmu tur. Boy grubuna göre en yüksek tekne sermayesi $\times 30$ m, en dü ük tekne sermayesi ise < 8 m grubunda ($r=0,7842$) ve tekne boyuna göre toplam tekne sermayesi aras,nda gözlenen farklı,klar önemli bulunmu tur ($p<0,05$). Bal,ke,il,k tipine göre en yüksek tekne sermayesi g,r,g,r teknelerinde, en dü ük tekne sermayesi ise k,y, bal,ke, teknelerinde bulunmu tur.

Bal,ke,lar,n % 97øsinin bir teknesi, %7øsinin iki teknesi % 1 ininde üçüncü teknesi bulunmaktad,r.

Giresun ili bal,ke,lar,n,n teknelerine sahip olma durumlar, soruldu unda %76 -s, kendisi, %21 aile içi ortakl,k, %3øü aile d, , ortakl,kla teknelerine sahip olduklar, belirlenmi tir. Giresun ili bal,ke,lar,n,n teknelerini sat,n alma ekilleri soruldu unda %55 -i kendisi, %19øü borç ve kredi, %7øü de kredi yoluyla teknelerini sat,n alm, t,r.

6.5 Bal,ke,lar,n,n Faaliyetinin Ekonomik Analizi

Giresun ili bal,ke,lar,n,n para durumlar, soruldu unda %73 ü nakit paraya, %15ü kendisinin borçlu oldu unu, %6ü alacakl, ve bankada paras, oldu unu bildirmi tir. Giresun ili bal,ke,lar,n,n ba ka gelir kaynaklar,n,n olup olmad, , soruldu unda bal,ke,lar,n,n % 65ü ba ka gelir kaynaklar,n,n olmad, ,n, %35ü ise ba ka gelirlerinin oldu unu bildirmi lerdir. Gelirler minimum 700 TL, maksimum 13.000 TL ve ortalama 5870 TL aras,ndad,r. Gelirler incelendi inde ço unlu un f,nd,k sat, ,ndan elde edilen gelirin yan,nda emekli maa lar,n,n ek gelir oldu unu bildirmi lerdir.

Giresun ili bal,ke,lar,n,n %53ü paras,n,n bankada oldu unu %45ünün ise bal,k komisyoncular,nda alacaklar,n,n oldu unu bildirmi lerdir. Giresun ili bal,ke,lar,n,n %29ü bankaya (borç+faiz), %29ü a sat,n almak için, %28ü bal,k komisyoncusundan, % 18ü mazota, %2ü tayfaya, %2 si devlete borçlanm, t,r. Tüm av sezonlar,nda (12 ay/8ay/3ay) bal,ke,l,k yapan bal,ke,lar,n gelir da ,l,mlar, minimum 500 TL, maksimum 120.000.000TL ortalama 762.653 TL oldu u tespit edilmi tir.

A lar ve di er avlama araç-gereçleri sermayeleri ve elektrikli cihaz ve ekipmanlar,n (Telsiz, Telefon, SSB, Telsiz, Sonar, Radar, Jeneratör, skandil, GPS-Satalite, Fishpomp, Faks, Ecosaunder, Auto pilot ve Ak,nt,ölçer) hepsi bal,ke,lar,n toplam avlama sermayesinin içinde bildirilmi tir.

Giresun ili bal,ke,lar,n,n avlama sermayesinin %64,5ünün tekne sermayesi, %35,5ünü ise av araç-gereci sermayesi olu turmaktadır. G,rg,r teknelerinde av araç gereçlerine ayr,lan sermaye daha çoktur çünkü g,rg,r a lar,na ayr,lmas, gereken sermaye k,y, bal,ke,l, ,na göre daha fazlad,r.

Giresun ili bal,ke,lar,n,n %47ünün ah,slardan alacaklar,n,n oldu u tespit edilmi tir. Bal,ke,lar,n neredeyse tek alacakl, olduklar, grup ah,slar yani bal,k satt,klar, bireylerdir.

Giresun ili bal,ke,lar,n,n borçluluk durumlar, incelendi inde; bal,ke,lar,n en çok borçlu olduklar, yerin bankalar (%37) oldu u, ikinci olarak en yüksek paya (%29) a masraflar, için yap,lan borçluluk olu turulmaktadır.

6.6 Bal,kç,lar,n Bal,kç,l,kla İlgili Görü leri

Giresun ili bal,kç,lar,n,n son 10 y,ldaki av miktarlar,n,n seyrine göre önümüzdeki y,llarda %92øsi av miktar,n,n azalaca ,n,,%4øi artaca ,n,, %4øi ise de i meyece ini kanaatinde olduklar,n, bildirmi lerdir. Sadece 12 m den daha küçük tekne sahipleri su ürünleri av miktar,nda art, ,n olaca ,n, dü ünmektedirler ve yo un avc,l, a devam etmektedirler.

Giresun bal,kç,lar,n,n en ekonomik bal,k s,ralamas,nda önceli i birinci olarak; %40ø, Mezgit, %33 istavrit ve %28 ile Hamsi bal, ,n,n ald, , sonucuna ula ,lm, t,r. Ekonomik önem s,ralamas,nda ikinci olarak % 44øük oranla palamut, %26 istavrit ve %24 ile beyaz kum midyesi ilk üç s,ralamaya girmi tir. Bal,kç,lar %28 stavrit, %26 palamut ve %25 beyaz kum midyesini ekonomik önem s,ralamas,nda üçüncü s,ralamada seçmi lerdir. Bal,kç,lar,n ekonomik önemde en az önemli olduklar,n, dü ündükleri 14. S,ralamada %24øük oran ile çaça bal, ,, ikinci en önemsiz bulunan bal,k ise % 11øik oran ile tirsi bal, ,d,r.

K,y, bal,kç,lar, deniz kirlili i, troller, av yasaklar,na uymamak, büyük ve derin a lar, küçük a gözleri, avlama teknesi özelli i, yunuslar,n fazlal, ,, a ,r, avc,l,k, bilinçsiz avlanma ve sonar kullan,m,n,n su ürünleri av miktar,n,n azalmas,na neden oldu unu dü ünmektedirler.

Bal,kç,lara av miktar,ndaki azalmada a ,r, avlanman,n önemli pay, oldu u bu nedenle Giresun ilinde tutulan bal,k miktar,n,n dü tü ü yönünde bir aç,klamadan sonra bunun önüne geçmek için hangi tedbirlerin al,nmas, gerekti i soruldu unda bal,kç,lar,n %17,65øsi av miktar,na kota uygulanmas,n,, %16,68ø a lar, s,n,rlamak, %15,61ø tekne büyüklüklerine s,n,rlama getirilmesi, % 13,94øi ise avc,lar,n say,s,n, azaltmak gerekti ini belirtmi lerdir. En az tercih edilen di er seçenekler ise %11,93 ile bir seferki av, s,n,rlaman,n ve avlanma günlerini azaltmak gerekti ini dü ünümü lerdir. K,y, bal,kç,lar, sorunun çözümü için kota uygulanmas,n,n ve a lar, s,n,rlaman,n çok önemli oldu unu dü ünmektedirler. G,rg,r bal,kç,lar, a lar,n s,n,rlanmas,n,n en önemli çözüm olabilece ini dü ünmektedirler. Kota uygulanmas, g,rg,r teknesi sahipleri taraf,ndan en az desteklenen çözüm önerisidir (%0,55).

Giresun lili balıkçılar, deniz kirliliğini ve trolü av miktarının azalmasında temel faktör olarak görmüştür. Kıyıda balıkçılar, özellikle uzun menzilli sonarlar, balıklar, kaçırılmayan ve avlanacak balıklara da kaçınmaları için gerekli teknelerinin alınması, avlanmaya neden olduğu bildirilmektedir. Aynı şekilde algarna ve dip trolünün de balık yuvalarına zarar verdiğini ve av miktarının düşmesine neden olduğu ifade etmektedir. Balıkçılar iklim değişikliğinin ve kıyıda balıkçılar, av miktarında düşüşüne neden olan diğer nedenlere göre daha önemsiz bulmuşlardır. Giresun avcılar, yapan tekne sahiplerinin kendi kazanç kapları olan trollerin av miktarında azalmaya neredeyse hiç zarar (%0,12) vermediğini düşüncesindedirler.

Giresun balıkçılarına balıkçılık, bırakmay, isteyip istemedikleri sorulmuştur. Balıkçılar, %64'ü balıkçılık, bırakmay, kabul etmektedir. En çok balıkçılık, bırakmay, kabul eden grup 12 metreden küçük kıyıda balıkçılar, çünkü ekonomik kaygılar, çok büyüktür.

Kıyıda balıkçılar, %66'sı balıkçılık, bırakmay, isterken %34'ü ise balıkçılık, bırakmay, istememektedir. Giresun tekneleri sahiplerinin %17'si balıkçılık, bırakmay, kabul ederken %83'ü balıkçılık, bırakmay, istememektedir.

Teknelerinin piyasa fiyatından satın alınmasıyla balıkçılık, bırakmay, kabul edip etmeyecekleri sorulduğunda 8 m den küçük tekne sahiplerinin en büyük payla (%40,26) teknelerini satıp balıkçılık, bırakmay, istedikleri sonucuna ulaşmışlardır. Tekne boyu büyüdükçe bu talebe olumsuz cevap oranı artmıştır.

Teknenin piyasa değerinde satın alınmasıyla bırakmay, hiç istemeyen grup 30 m den daha büyük tekne grubudur. 8-12 m boy grubunun %78'i balıkçılık, bırakmay, bu artlarda bırakmay, kabul etmediği ise balıkçılık, bırakmay, bildirilmektedir.

Kıyıda balıkçılık, yapan tekne sahiplerinin %65'i teknelerinin piyasa değerinde alınması, karlılığında balıkçılık, bırakabileceklerini belirtmektedir. Orta ve büyük tekne sahiplerinin %17'si bu artla teknelerini verip balıkçılık, bırakabileceklerini söylerken %83'ü balıkçılık, bırakmay, istememektedir.

Teknelerinin piyasa fiyatından satın alınmasıyla balıkçılık, bırakmay, kabul eden balıkçılara yeni bir iş kurabilmek için nasıl bir destek istedikleri sorulduğunda, %55'i kendilerine iş bulunmasını istemektedir. Diğer en çok istenen

destekler, türü ucuz kredi temini ve bu yolla yeni i kurmalar, olmu tur. Bal,kç,lar ucuz kredi eklinde deste i istememektedirler.

Bal,kç,lara kendilerine yap,lacak kar ,l,ks,z veya ucuz kredi eklindeki bir parasal deste i hangi alanda de erlendirmek istedikleri soruldu unda, en büyük pay 8 m -den küçük bal,kç,lar %22,04 oran,nda ticareti, %17,71'nin ise bal,kç,l,la ilgili olmayan di er i leri tercih etti i saptanm, t,r. Tekne boyu küçüldükçe ticaret ile u ra mak isteyen bal,kç, oran, en yüksek oran, olu turmu tur. Bal,kç,l,k tipine göre orta ve büyük ölçekli bal,kç,lardan G,rg,r bal,kç,lar, da seçeneklerin d ,nda (%67) di er meslekleri seçeceklerini bildirmi lerdir.

Giresun ili bal,kç,lar,ndan uygun kredi imkânlar, olu tu unda kredi kullanaca ,n, belirten bal,kç,lar,n oran, %48 olarak saptanm, t,r.

Giresun ili bal,kç,lar,n,n % 41' teknelerinin kapasitelerini %20 oran,nda büyütme hakk,n, kullanmak isteyebileceklerini bildirmi lerdir. Tekne büyütme hakk,n, genellikle 8 metreden küçük tekne sahiplerinin (%26,65) gerçekle tirdi i sonucuna ula ,lm, t,r. G,rg,r tekne sahiplerinin tamam, uygun krediye olumlu bakarken k,y, bal,kç,l, , yapan tekne sahiplerinin %54'ü krediye olumlu bakmam, lard,r, kendilerinin zaten kredi kart, borçlar,n,n ve kredilerinin oldu unu bildirmi lerdir

Giresun ili bal,kç,lar,n,n teknelerinde boy gruplar,na göre 30 metreden büyük tekne sahiplerinin tamam, tekne büyütmeden faydalanm, lard,r. 8 metreden küçük tekne sahiplerinin % 59'ü tekneyi büyütmeden faydalanmak istememi lerdir. G,rg,r tekne sahiplerinin %83'ü k,y, bal,kç,lar,n,n ise %40'ü tekne büyütmeden faydalanm, lard,r

Bal,kç,lar denizlerdeki kirlenme ve k,y,lardaki yap,la may, en önemli sorun olarak gördükleri tespit edilmi tir. Bal,kç,lar,n di er önemli bulduklar, sorunlar, ise; a ,r, avc,l,k nedeniyle stoklardaki azalma, yetersiz bal,kç,l,k politikas,, örgütlenme yetersizli i, dü ük kooperatif etkinli i fiyatlardaki istikrars,zl,k, komisyoncular,n pazarlamadaki rolü, dü ük tüketim, yetersiz su ürünleri sanayi, avlama sezonunun k,sal, ,, ula t,rmayla ilgili problemler olarak s,ralam, lard,r

Giresun ili bal,kç,lar, sektörün sorunlar,na çözüm için %93'ü deniz kirlili inin önlenmesi, %90'ü stoklara zarar veren av yöntemlerinin yasaklanmas,, %84'ü su ürünleri ile ilgili ayr, bir genel müdürlük kurulmas,n, gibi fikirleri çok önemli bulurken % 73'ü fiyat istikrar, sa lanmas,, %64'ü bal,kç,l,k ekipmanlar, ithalat,nda kolayl,k sa lanmas,,

% 63'ü balık i leme sanayinin geli tirilmesi ve %54'ü tan,t,m-reklam vas,tas,yla bal,k tüketiminin özendirilmesi fikirlerinin daha az önem arz etti ini bildirmi lerdir

Giresun ili bal,kç,lar,n,n %19'unun mazottaki ÖTV indiriminden yararland, ,, %81'inin ise yararlanmad, , saptanm, t,r. Bal,kç,lar,n mazottaki ÖTV indiriminden yararlan,p yararlanmamalar,n,n bal,kç,l,k tipi ve çok fazla brokratik i lemlerin oldu u buna kar ,n mazot tank,n,n belirli oran,nda indirim tan,nd, , için indirimden yararlanan say,s, çok az olarak belirlenmi tir.

Giresun ili bal,kç,lar,na Mazot ÖTV indiriminden hangi nedenlerden dolayı, yararlanmad,klar, sorulmu tur. Bal,kç,lar,n % 74'ü ba vuru masraf,n,, %69'ü çok fazla bürokrasiyi, %97'si bilgisizli i, % 99'u ta ,ma ücretini önemsiz bulmu tur. Bal,kç,lar,n % 29'ü motorlar,n,n küçük oldu u do al olarak da tanklar,n,n küçük oldu undan bu indirimden faydalanma yoluna girmediklerini belirtmi lerdir. Baz, olumsuz yönlerine ra men, ÖTV indiriminin olumlu bir yan, da kaçak mazot kullan,m,n, ortadan kald,rmas,d,r. Bu ekinde, mazot giderleri kay,t alt,na al,nm, t,r.

7 ÖNER LER

Do u Karadeniz Bölgesi avlanan bal,k miktar, ve bal,kç,l,k filolar, bak,m,ndan Türkiye bal,kç,l,k sektöründe büyük önem ta ,maktadır gerek sa l,kl, beslenme gerekse bölge halk,n,n istihdam,nda çok önemli bir yeri vard,r. Bu bölgedeki bal,kç,l,k sektörünün avc,l,k faaliyetinin gelecek nesillere kalmas,n, sa lamak yani sürdürülebilir ve verimli olabilmesini sa lamak için a a ,daki sorunlar,n,n çözümlenmesi gerekti i tespit edilmi tir. Bal,k sat,c,s,n,n tezgâhlar,ndaki bal,klar, etik süzgecinden geçirmeden bakt, ,n, ve satt, ,n, gözlemlemekteyiz. Halk,n ise bal,k kültürü yetersizli inin yan, s,ra toplumsal denetçi gözüyle de çok yetersiz ve denetimsizdir. Giresun ili bal,kç,lar,n,n ve kooperatiflerin katk,lar,yla tespit edilen sorunlar;

- ✓ Bal,kç,l,ktan sorumlu resmi otoritelerin tek çat, alt,nda toplanmamas, ve yönetimde birçok bakanl,k ile birlikte çal, ,lmas, ve farklı yönetmeliklere tabi olunmas,
- ✓ Endüstriyel bal,kç, filolar, için kota uygulamas,n,n ve kontrolünün tam olarak gerçeikle tirilememesi

- ✓ K,y, bal,kç,lar,n,n sucul ortamdan hakça faydalanmalar,n,n sa lanamamas,
- ✓ Av yasa ,n, düzenleyen sirkülerlerde boy olarak öngörülen s,n,rlamalar, bal,kç, tezgâhlar,nda da e de er konuma getirilememesi
- ✓ Sucul ortamlardaki canl, kaynaklarla ilgili ara t,rmalar,n sistematik olarak gerçekleştirilememesi
- ✓ De erlendirilen stoklar,n büyüklüklerinin ve sürdürülebilir avc,l,k seviyelerinin belirlenmemi olmas,
- ✓ Türkiye denizlerinin ve iç sular,n,n tar,msal, endüstriyel ve evsel at,klar,n al,c, ortam, olmas,
- ✓ Misina a lar,n yasak olmas, ama ithalat,n,n serbest olmas,
- ✓ Bal,kç, bar,naklar,n,n günümüz artlar,na uygun donan,malara sahip olamamas, yerel yönetimler ve siyasetçilerin bu anlamda destek olmamalar,
- ✓ Yeni yap,lan sahil yolunun gerek , , , gerekse denizin do al yap,s,n,n bozularak yani doldurularak yap,lmas, yüzünden bal,klar,n beslenmek ve üremek için bu bölgeden göç etmesine neden olmu tur. Ayr,ca sahil yolu sonucunda do al olarak kat, at,klar,n sahilde birikmesi engellenmi ve at,klar yüzünden dip ak,nt,s, hiç duramamakta ve deniz canl,lar,n, etkilemektedir.
- ✓ Bal,kç,lar,n büyük ço unlu u yunus say,s,n,n oldukça fazla oldu unu ve bal,k avlar,n,n bu durumdan olumsuz etkilendi ini bildirmilerdir
- ✓ Salyangoz avc,l, ,nda kullan,lan algarna barbun bal, ,n,n yok olmas,na neden olmakta
- ✓ Salyangoz avc,l, ,nda algarna ile avc,l,kta s,n,rlaman,n çok olmas, (k,y,ya 500m)
- ✓ Kooperatiflerin pazarlamada eksiklikleri bal,kç,lar,n komisyonculara borçlu kalmas,na neden olmakta
- ✓ 1380 say,l, Su Ürünleri Kanunu'nda av yasaklar, ile ilgili cezai hükümlerin haz,rlanmas,nda sadece endüstriyel bal,kç,lara söz hakk,n,n verilmesi
- ✓ Su ürünleri kooperatiflerinin sosyal tesis i letme izinlerinin olmamas, ama baz, kooperatiflere bu hakk,n verilmesi
- ✓ Hayvanc,l, a verilen kredinin bal,kç,l, a da sa lanmas,

- ✓ 1380 sayılı, Su Ürünleri Kanunu'nda av yasakları, ile ilgili cezai hükümlerin caydırıcılığı olmaması,
- ✓ Koruma-kontrol görevlilerinin yetkilerinin yetersiz olması, eklenebilir.

Avlama sektörünün yukarıda belirtilen sorunların çözümü için;

- ✓ Denizcilik bakanlığı kurulması,
- ✓ 1380 sayılı, Su Ürünleri Kanunu'nda av yasakları, ile ilgili cezai hükümlerin hazırlanmasında su ürünleri kooperatiflerine de söz verilmesi
- ✓ Su ürünleri kooperatiflerinin sosyal tesis işletme izini için yasal izinlerin verilmesi
- ✓ Palamut avcılığı, balıkçılık için 15 A ustosa çekilmesi
- ✓ Balık teknelerinin sayı ve boyları kontrol altına alınması, sağlanmalıdır
- ✓ Denizlerdeki değerlendirilen stokların büyüklüklerinin ve sürdürülebilir verimlerinin tespiti,
- ✓ Çok derin yapıları azaltılması, sağlanması, çünkü aklar tüm su sütununda ki pelajik canlıları avlamakta seçicilik azalmaktadır
- ✓ Sürdürülebilir balıkçılık ilkeleri, her balık en az bir kez üremeye olanak tanımalıdır.
- ✓ Küçük balık, büyük endüstriyel balıktan ayrılanması, sağlanması,
- ✓ Sürdürülebilir verimleri tespit edilen stoklar için sürdürülebilir verimin hasat edilebileceği avlama filosu büyüklüğünün tespiti,
- ✓ Balıkçılar arasında oto kontrolün sağlanabilmesi için avlak deniz sahaları, belirlenerek kullanım hakkının kooperatiflere devredilmesi,
- ✓ Gerekli donanım sahip teknelerin yapılabilecek anlaşmalarla uluslararası sulara yönlendirilmesi,
- ✓ Sonar radarların kullanılması yasaklanması,
- ✓ Salyangoz avcılığında algına ile avcılıkta sınırlamanın kaldırılması
- ✓ Tekneye ait resmi evrakların ilçelerde yapılabilmemesinin sağlanması, para ve zaman kazancının sağlanması, neden olacaktır
- ✓ Avlanma ile ilgili bilinçlendirme seminerlerinin verilmesi

- ✓ Avlama teknelerinde bulundurulabilecek a lar ve di er ekipmanlar konusunda tekne büyüklü ü ve av tipine göre düzenlemeler yap,larak avlama filosunun standardize edilmesi,
- ✓ Baz, türlerde a ,r, avc,l, ,n önlenebilmesi için avlama araç ve gereçlerinin seçiciliklerinin art,r,lmas,
- ✓ Aç,k deniz bal,kç,l, ,na uygun alanlar ara t,r,l,p, avlama filosunun bir bölümünün uluslararası, anla malarla aç,k deniz bal,kç,l, ,na yönlendirilmesi (bunun için gerekti inde kredi ucuz mazot vb. te vikler uygulanmas,),
- ✓ Bal,kç,lar,n kooperatifler ve kooperatif birlikleri ekinde örgütlenmelerinin tamamlanmas,,
- ✓ Belirlenecek baz, stoklarda stok büyüklü ü tespitini takiben kaynak payla ,m, uygulanmas,
- ✓ Kullan,lan a lar,n üzerine birkaç metre ara ile avc, bilgilerinin olmas, zorunlulu unun getirilmesi
- ✓ A ,r, ve kontrolsüz avc,l, ,n,n engellenmesi için ve bal,k popülasyonunun artmas, için dal, turizmin desteklenmesi ve yapay resiflerin olu turulmas, gereklidir
- ✓ Bal,k i leme tesislerindeki, özellikle bal,k unu tesislerindeki plans,z büyümenin önlenmesinin sa lanmas, sürdürülebilir bal,kç,l,k aç,s,ndan gerek duyulan önerileridir.

Denizlerimiz ortak hazinemizdir ve gelecek nesillerin bizlere emanetidir bizlerden sonra b,rakaca ,m,z çok önemli bir oksijen ve hayat kayna ,m,zd,r korunmas, ve geli tirilmesi gereklidir.

KAYNAKÇA

- 1) FAO.,2010. State of World Fisheries and Aquaculture.
- 2) TÜ K,2013.Türkiye statistik Kurumu
- 3) DREWES, E., 1982. Three Fishing Villages in Tamil Nadu: A Socio-Economic Study With Special Reference To Role And Status Of Women. BOB P/WP/14, GCP/RAS/040/SWE, VI+5 p.
- 4) CHARLES, A. T. 1993. Information needs and analytical techniques for economic research in small-scale fisheries. SPC Traditional Marine Resources Management and Knowledge Information Bulletin, 2: 11-14.
- 5) ZEN, L.W., TA , S.Y. and RAJA ABDULLAH, N. M. 2000. Socioeconomic characteristics of Payang seine (lampara) and driftnet fisheries in West Sumatra, Indonesia. Naga, The ICLARM Quarterly 23 (4): 33-37.
- 6) SUPONGPAN, M.; CHAMCHANG, C.; BOONGERD, S.; LAOWAPONG, A. 2000. Technical report on the anchovy fisheries in the Gulf of Thailand. FAO/FISHCODE Project GCP/INT/648/ NOR: Field Report F-6 Suppl. (En). Rome, FAO,105 p.
- 7) T ETZE, U., PRADO, J., LE RY, J-M. and LASCH, R. 2001. Techno-economic performance of marine capture fisheries. FAO Fisheries Technical Paper, No: 421, 79 p.
- 8) COLLOCA, F., CIRESPI, V., CERASI, S. AND COPPOLA, S. R. 2003, Evolution Of The Artisanal Fishery in Cilento, Italy: Case Study. FAO, COPEMED, 60 p.
- 9) SABATELLA, E. AND FRANQUESA, R. 2003, Manual Of Fisheries Sampling Surveys: Methodologies For Estimations Of Socio-Economic Indicators in The Mediterranean Sea, Studies And Reviews, General Fisheries Commission For The Mediterranean. No. 73. Rome, FAO. 37p.
- 10) KRONEN, M. 2004. Fishing for fortunes A socio-economic assessment of Tonga's artisanal fisheries. Fisheries Research 70: 1216134.
- 11) TZANATOS, E., DIMITRIOU, E., KATSELIS, G., GEORGIADIS, M. AND KOUTSIKOPOLULOS, C. 2005, Composition, Temporal Dynamics And Regional Characteristics Of Small-Scale Fisheries in Greek. Fisheries Research 73: 1476158.

- 12) MAYNOUA,F., MORALES-N NB,B., CABANELLAS-REBOREDO , M QUEL PALMER , M. , ANTON O MARÍA GRAUC, E., 2013, Small-scale fishery in the Balearic Islands (W Mediterranean): A socio-economic approach,Fisheries Research 139 (2013) 11617
- 13) ÇEL KALE, M. S., ULUPINAR, M., 1995. Economic Analysis of Big Purse Seine Teams, (in Turkish). Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Su Ürünleri Dergisi, Cilt. XII, Say,: 1-2, ss. 79-88.
- 14) ÜNAL, V., ÖZEKİNCİ, U. VE AKYOL, O. 1998, Foça trol bal,kç,l ,n,n bugünkü durumu.Do u Anadolu Bölgesi III. Su Ürünleri Sempozyumu, 10-12 Haziran 1998, Erzurum, Türkiye, 221-230.
- 15) ÇELİKER, S.A., DÖNMEZ, D., GÜL, U., DEMİR, A., GENÇ, Y., KALANLAR, ., ÖZDEMİR, ., 2006, Karadeniz Bölgesinde Su Ürünler Avc,l , Yapan i letmelerin Sosyo-Ekonomik Analizi, TEAE, Yay,n No: 143, Ankara. ,
- 16) ÇELİKER, S.A., DEMİR, A., GÜL, U., DÖNMEZ, D., ÖZDEMİR, ., KALANLAR, ., 2008. Ege Bölgesinde Su Ürünler Avc,l , Yapan i letmelerin Sosyo-Ekonomik Analizi, TEAE, Yay,n No: 168, Ankara.
- 17) DO AN,K. ve GÖNÜLAL, O.,2011. Gökçeada (Ege Denizi) Bal,kç,l , ve Bal,kç,lar,n Sosyo-Ekonomik Yap,s, , *Karadeniz Fen Bilimleri Dergisi, FABA 2011 SYMPOSIUM SPECIAL ISSUES Y,l/Year:3 Cilt/Volume:2 Say,/Number:5 Sayfa/Page 57-69*
- 18) ALTINI İK, S 2006. Çanakkale li Deniz Bal,kç,l ,n,n Sosyo - Ekonomik Durumu ve Pazarlama Yap,s,, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tar,m Ekonomisi Anabilim Dal,, Yüksek Lisans Tezi
- 19) TA DAN, K., ÇEL KER, S. A., ARISOY, H., ATASEVEN, Y., DÖNMEZ, D., GÜL, U. , DEM R, A. ,2010, Akdeniz Bölgesinde su ürünleri avc,l , yapan i letmelerin sosyo-ekonomik analizi, T.C. Tar,m ve köyi leri bakanl , tar,msal ekonomi ara t,rma enstitüsü,1-138 P.
- 20) CAN, M. F. , SERP N, D.,2012. skenderun körfezinde Küçük çaplı bal,kç,l ,n genel durumu,Arsuz ve Konac,k Örne i , Atatürk Üniversitesi Veterinerlik Bil. Derg. 7(3):167-175

- 21) YÜCEL, ., 2006. Orta Karadeniz Bölgesi Bal,kç,l, , ve Bal,kç,lar,n Sosyo-Ekonomik Durumu, E.Ü.Su Ürünleri Dergisi, 23(1/3):529-532
- 22) UZMANO LU, S. VE SOYLU, M. 2006.Karasu (Sakarya) Bölgesi Deniz Bal,kç,lar,n,n Sosyo-Ekonomik Yap,s,, , E.Ü.Su Ürünleri Dergisi, 23(1/3):515-518
- 23) AH N ÖZEN, S. 2006. Tekirda ili deniz bal,kç,l, ,n,n sosyo- ekonomik durumu ve pazarlama yap,s,, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tar,m Ekonomisi Anabilim Dal,, Yüksek Lisans Tezi,1-97
- 24) YAMANE, T. 2001. Temel örnekleme yöntemleri (Çevirenler: A. Esin, C. Ayd,n, M. A. Bak,r ve E. Gürbüzsel), Literatür Yay,nlar,, Yay,n No: 53, stanbul, 505 s.
- 25) ÇEL KER, S. Ahmet, DÖNMEZ, D., GÜL, U., A. DEM R, GENÇ, Y., KALANLAR, ., ÖZDEM R, . 2006. Karadeniz bölgesinde su ürünleri avc,l, , yapan i letmelerin Sosyo-ekonomik analizi.Ankara Üniversitesi Su Ürünleri Ara t,rma ve Uygulama Merkezi, Tar,msal Ekonomi Ara t,rma Enstitüsü .1-134
- 26) SABATELLA, E. AND FRANQUESA, R. 2003. Manual of fisheries sampling surveys: methodologies for estimations of socio-economic indicators in the Mediterranean Sea. Studies and Reviews. General Fisheries Commission for the Mediterranean. No. 73. Rome, FAO. 37p.
- 27) ANON M, 1997-2004. 1995-2003 y,llar, su ürünleri istatistikleri. T.C. Ba bakanl,k Devlet, statistik Enstitüsü, Ankara.
- 28) DÜZGÜNE , O, KES C , T. ve GÜRBÜZ, F. 1983. statistik metodlar,-I. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yay,n No: 861, Ders Kitab, No: 229, 218 s.
- 29) ERKU , A., BÜLBÜL, M., KIRAL, T., AÇIL, A.F. ve DEM RC , R., 1995. Tar,m Ekonomisi (Ders kitab,), Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi E itim, Ara t,rma ve Geli tirme Vakf,, Yay,nlar, No: 5, Ankara, 298 s.
- 30) GÜNDÖ MU , E. 1993. Ankara li Çubuk lçesi S, ,r Besicili i letmelerinin Ekonomik Analizi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tar,m Ekonomisi Anabilim Dal,, Yüksek Lisans Tezi (Yay,nlanmam,), Ankara.
- 31) ANAÇ, H., 2005, Bal,kesir ili Edremit ilçesi ya l,k zeytin üreten i letmelerin ekonomik analizi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tar,m Ekonomisi Anabilim Dal,, Yüksek, Lisans Tezi (Yay,nlanmam,), Ankara.

32) ERAKTAN, S. 1995. Anamur muz i letmelerinin ekonomik analizi, sorunlar ve çözüm yollar,. Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayın No:1432, Bilimsel Ara tırma ve ncelemeler: 794, Ankara.

ÖZGEÇMİŞ

1978 y,1,nda zmirde do du. İlkö reniminden 1987 y,1,nda Aydın ili Hürriyet İlkokuluında, Ortaö renimini Denizli ili Atatürk Ortaokuluından 1990 y,1,nda mezun olmu tur. Lise ö renimini 1995 y,1,nda Denizli Atatürk Endüstri Meslek Lisesiinde tamamlad,. 1995 y,1,nda Dokuz Eylül Üniversitesi, zmir Meslek Yüksekokulu Endüstriyel Elektronik bölümüne ba lam, t.r. 1998 y,1,nda Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesine girmi ve 2004 y,1,nda Avc,1,k bölümünden mezun olmu tur. 2011 y,1, güz döneminde Giresun Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim dal,nda Yüksek Lisans Program,na ba lam, t.r. 2006 y,1,ndan beri özel bir i letmede yönetici olarak çal, maya devam etmektedir.